JEAN DE LÉTRAZ

12 NOPȚI DE DRAGOSTE

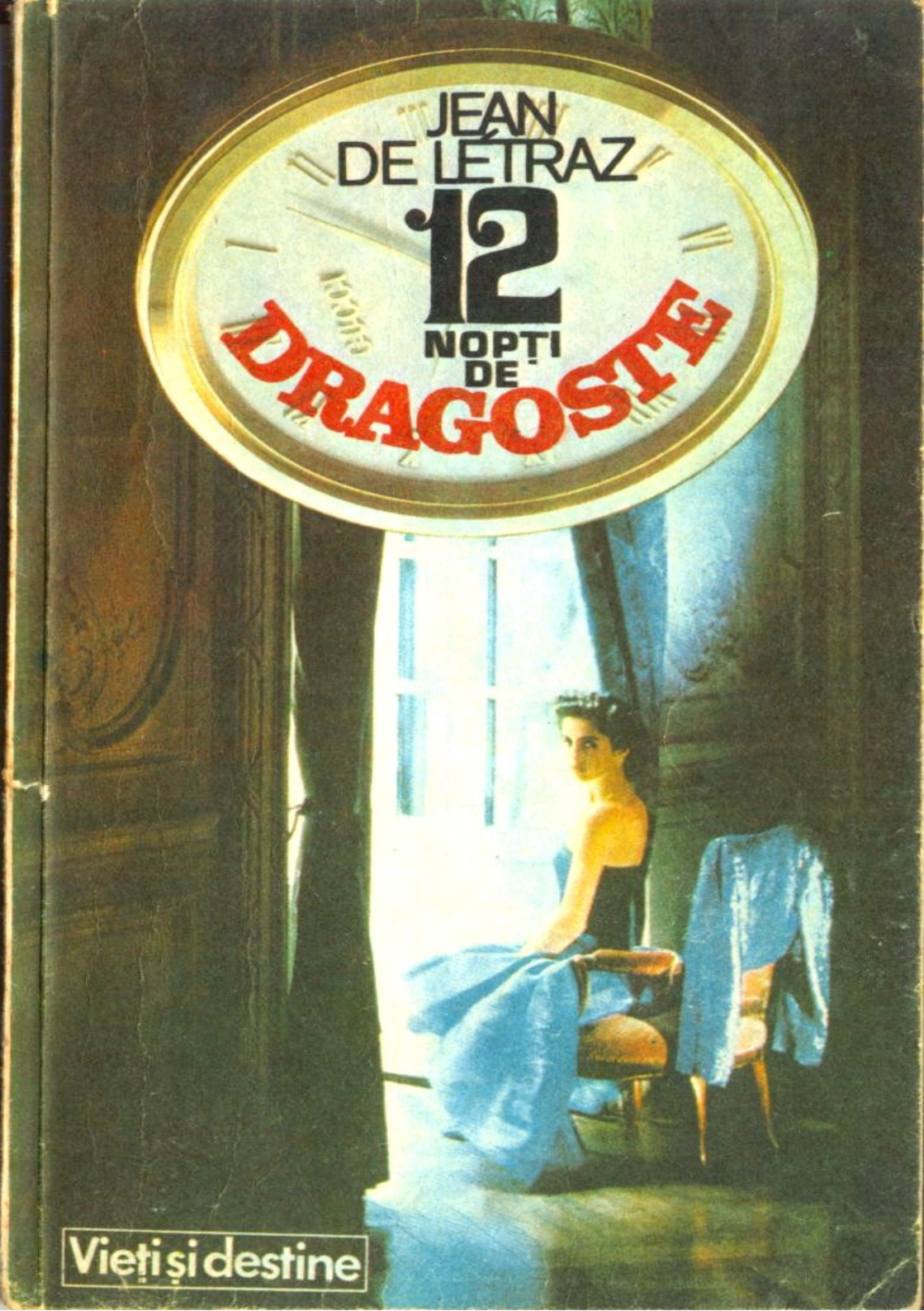

Vieți și destine

JEAN DE LETRAZ

DOUĂSPREZECE NOPŢI DE DRAGOSTE
sau
Viaţa unei femei

DOUZE NUITS D'AMOUR
Ou
La vie d'une femme.

ISBN 973-95351-0-0

EDITURA LOGOS BUCUREŞTI S.R.L.
Str. Intrarea Lucaci nr. 3, et. 3, ap. 83 sector 3; Telefon 61.76.57

JEAN DE LETRAZ

DOUĂSPREZECE
NOPŢI DE DRAGOSTE
sau
Viaţa unei femei

ROMAN

EDITURA LOGOS
BUCUREŞTI 1991

Tiparul executat la „Arta Grafică” S.A.

CUVÎNT ÎNAINTE

Douăsprezece nopţi de dragoste, sau viaţa unei femei...

Ştiu că mi se va reproşa acest titlu, dar el nu putea să fie înlocuit prin altul.

Mi s-a mai spus: „De ce nu patrusprezece?”

Patrusprezece nopţi... patrusprezece popasuri.

Şi se adăuga: „Intitulează-ţi romanul: patrusprezece nopţi de dragoste sau calvarul unei femei”.

Cartea aceasta nu e însă nici un simbol, nici o melodramă. Ea nu are decît o ambiţie, aceea de a fi omenească.

Autorii serioşi se feresc în zilele noastre să vorbească în cărţile şi în piesele lor de teatru despre amor.

Toată această literatură „inteligentă”, deoarece face caz, numai de intelectualitate, prezintă un interes speculativ extrem. Artiştii consideră cu bună dreptate că un pictor care copiază servil natura face fotografie proastă şi că un scriitor care delimitează minuţios o fişie de viaţă se bălăceşte într-un realism fără originalitate.

Exact. Dar este exact, de asemenea că goana exasperată după noutate amuză poate spiritul, dar nu atinge inima. In creuzetul imaginaţiei minereul înroşit al ideilor poate suferi cele mai baroce şi mai fanteziste transformări. Unii se complac actualmente să-l fixeze în tiparul capricios al comparaţiilor.

Bogăţia de imagini reflectează ideea primă şi o repercutează. Ca în acele palate cu miraje scumpe copilăriei noastre, unde un joc îndemînatic de oglinzi reflectează la infinit aparenţa celui mai însemnat obiect, aşezat la mijloc, scriitori plini de talent ne dau iluzia plăcută a infinitului, graţie dispoziţiei complicate a oglinzilor metaforice de care au grijă să se înconjoare.

Un atare procedeu literar distrează totdeauna, dar rămîne cu mult prea artificial ca să emoţioneze.

Ştiu, de asemenea, că sînt oameni care nu vor să fie mişcaţi şi care profesează cel mai profund dispreţ pentru reacţiile noastre afective.

Nu pentru ei am scris această carte.

O dedic tuturor acelora care cred că dragostea prezintă încă oarecare interes, chiar într-un roman.

AUTORUL

PRIMA NOAPTE
NOAPTEA FECIOAREI

Janine Pinson, — Nini Pinson, cum îi spuneau, rîzînd, micile colege de atelier, — se duse la bucătărie să-şi ia catrafusele înainte de-a se culca.

Era cam ostenită, şi, mai ales îi era frică. Rămăsese singură acasă şi trăgea cu urechea la zgomotele vulgare din locuinţa muncitorească în care sta.

Vecina de sus îşi tîrîia papucii. Cumetrele se arătau încă în capul scărilor; copiii urlau de la un etaj la altul, iar cineva pompa apă în curte. Izbită de pavaj, găleata scoase un geamăt metalic, sporit de ecoul care evocă în chip neplăcut, pentru Nini, apa îngheţată ce ţîşneşte sacadat din pompa astmatică, stropind papucii rupţi.

Era frig. Deschise fereastra văduvă de un ochi. Flacăra luminării pîlpîia din cauza curentului. Un miios urît de apă rîncezită se ridica din lighean. Farfuriile murdare, de pe masă, zăceau pe-o tavă unde se sleise un rest de sos.

Dl. şi d-na Pinson plecaseră în provincie să îngroape o rudă apropiată. Mijloacele nu le îngăduiau să-şi ia şi copiii. De altminteri, Nini care cîştiga două sute de franci pe lună, nu putea să-şi întrerupă lucrul. Cît îl priveşte pe Albert, fiul mai mare, care trecuse pe la un consiliu de revizie, primise cu bucurie tainică vestea că părinţii au să lipsească o noapte întreagă.

Apartamentul era compus din două încăperi, dintre care una mică, o bucătărie şi o altă odăiţă.

Camera mai mare era dormitorul d-lui şi dnei Pinson. În cealaltă, care servea şi de sufragerie, Albert îşi desfăcea în fiecare seară un pat de campanie. Din galanterie fraternă el nu renunţase la această prerogativă. Exilată, prin vîrstă, din promiscuitatea paternă, Nini fusese expediată în odăiţă, unde se culca pe o saltea veche. Nu se plîngea. Iarna, cuptorul din bucătărie îi dăruia oarecare căldură şi, de la un capăt a anului la altul, o luminare

înfiptă în gîtul unei sticle îi îngăduia lectura foiletoanelor ce-o transportau în palate de basm-sau în hoteluri moderne cu valeţi galonaţi şi cu tineri amorezi de cinema.

Cînd revenea la realitate, înainte de-a sufla în luminare, Nini ofta contemplînd decorul mizerabil care-i întristase copilăria. Dacă fetele sărace şi frumoase de altădată avuseseră instinctul unui lux pe care-l ignorau, Nini, mai instruită, avea viziuni precise în această privinţă. Nu fiindcă ar fi fost în contact cu prietene de-o mai bună condiţie, ci pentru că filmele proiectate pe ecranul din cartier întipăresc în mintea uluită a copiilor din popor amintirea neştearsă a interioarelor luxoase în care imaginaţia se complace să le înfăţişeze pe comedienele de roman şi pe curtezanele la modă.

Nini îşi împăturise cu grijă rochia şi corsajul pe spătarul unui scaun hodorogit. Se strîmbă cu milă privindu-şi lenjeria.

„Dacă n-ar mai fi şi astea amărîte!...” murmură ea. Şi dădu drumul unor pantalonaşi albi împerecheaţi cu o cămaşă roză — soldul unei manufacturi în lichidare.

Nini îşi zvîrli pe spate, cu o mişcare graţioasă, părul negru, frumos, retezat scurt. Cînd cămaşa îi lunecă în jos, adolescenta se contemplă, curioasă de goliciunea sa.

O oglindă bătrînă, agăţată de minerul ferestrei, îi înfăţişă chipul fin a cărui paloare sporea mărimea ochilor umbriţi de gene lungi, învoalte.

Zîmbi, ca să-şi vadă dinţii albi, sănătoşi, zdraveni, de mică lupoaică ahtiată să ronţăie fructele plăcute ale vieţii.

— Ai nişte buze şi o ceafă — adevărate cuiburi pentru sărutări! îi declarase contabilul casei unde lucra.

Nini înălţase din umeri, în tăcere, dar complimentul o copleşise de bucurie şi se înapoiase acasă în seara aceea cîntînd.

Obrajii i se împurpurară amintindu-şi de acest fleac. Nimeni încă nu-i înşfăcase buzele şi ceafa, dar trebuia recunoscut că ele erau foarte ispititoare. Cam plăpîndă ceafa este drept — ca şi umerii şi şoldurile, de altfel.

Ţinînd oglinda deasupra capului, Nini încercă să-şi examineze spatele şi constată cu oarecare ciudă că încă n-ar putea să suporte decolteul eroinelor de cinema. Dar ea abia împlinise paisprezece ani....

Singurătatea şi tăcerea din casă o alungară cu spaimă în pat; i se părea că se află în mai mare siguranţă sub pătură, cu braţele lipite de corp.

Fără îndoială că Albert va profita de lipsa dlui şi dnei Pinson ca să-şi petreacă noaptea în oraş, într-o tovărăşie veselă.

Ca să adoarmă mai iute, ca să scape de impresia neplăcută de părăsire, ea renunţă la lectura-i obişnuită şi făcu întuneric.

Zgomote neobişnuite o treziră brusc în toiul nopţii; se auzea mişcare. Desigur, hoţi.

Ascultă; inima îi zvîcnea; trupul îi era umezit de o sudoare rece.

Hoţul nu era singur, în orice caz, căci ea distinse clar, prin peretele subţire, şuşotitul a două voci.

Se gîndi să deschidă fereastra şi să strige după ajutor. La ce bun? Mai înainte ca strigătele sale să-i trezească pe vecini din somnul lor de plumb, ar fi plătit scump gestu-i nechibzuit. Mai bine să nu mişte şi să rămînă neobservată. Încremeni, cu suflarea tăiată, cu urechea la pîndă.

Musafirii nocturni, misterioşi, păreau că nu se grăbesc. Desigur, observaseră iute că n-au mare lucru de luat din casă. Ce puteau nădăjdui după ce goliseră dulapul şi după ce tăia-seră rogojinile?

Nini fu intrigată de nişte rîsete înfundate. Nu, zău, nostimi pungaşi! Şi deodată un răcnet spintecă tăcerea. Un răcnet de femeie, care o îngheţă pe Nini de groază şi o ridică din aşternut. Dar un hohot de rîs o linişti în clipa următoare. Rîsul tineresc, comunicativ al lui Albert.

Fratele ci! Adusese o femeie acasă, profitînd de călătoria părinţilor, ca să transforme camera lor într-o garsonieră.

Nini prinse, lămurit, frazele următoare:

— Taci din gură, roşcato, că doarme soră-mea alături. Glasul îndrăgostit al necunoscutei răspunse;

— Mititelule, nu sînt eu de vină. Cînd simt durerea, ştii, n-am încotro, trebuie să strig... şi apoi, ştii bine că-mi place şi că mai vreau.

— Bine, uite că ai! declară tînărul.

Nini ascultă, chinuită de-o curiozitate nebună. Ultimul colţ al unui văl misterios avea să se ridice.

Zguduită încă de strigătul ţîşnit din mărtuntaiele femeii, nu se putea împotrivi ispitei ce i se oferea de-a afla totul în noaptea asta. Ştia bine că amorul fizic exista, dar nu-i cunoştea riturile, în ciuda aerelor ei de fată dezgheţată. Nefiind instruită asupra esenţialului, nu cunoştea nimic şi era la vîrsta tulbure cînd trupul se-nfioară la gîndul îmbrăţişărilor necunoscute.

Liniştiţi de tăcerea din juru-le, stăpîniţi de plăcerea lor egoistă, amanţii vorbeau acum cu mai puţine precauţiuni. Îndrugau toate banalităţile cu care se complac oamenii cînd iubesc. Nini se folosi de zgomotul conversaţiei lor şi se ridică, mlădioasă, felină, ca o pisică. Ieşi din odăiţă, goală, ba chiar desculţă, ca să nu se trădeze. Formă albă în semi-întuneric, asemenea unei umbre scăpate dintr-o pagină voluptoasă de Pierre Louys, se strecură pînă la uşă odăii celei mari. O dîră luminoasă, furişată prin două tăblii desfăcute, îi dezmierdă indiscretă sfîrcurile sinilor. Nini îşi puse ochiul la crăpătură.

Fără să se încurce în scrupule, Albert adoptase camera şi patul părinţilor ca front de bătălie amoroasă. Hotelurile sînt costisitoare, şi apoi e mai bine acasă:

Emilia, mica spălătoreasă pe care el o curta de multă vreme, îi spusese chiar în dimineaţa zilei aceleia;

— A, nu, Bebert, nu la hotel, mi-ar fi ruşine de mine, şi pe urmă sînt prea cunoscută în cartier.

El răspunse cu un aer mîndru;

— N-avea grijă, o să mergem la mine.

Erau la el sau, mai bine zis, erau la dl şi dna Pinson, care, în timpul veghei funebre, habar n-aveau de acest sacrilegiu.

Impudici, Albert şi Emilia se dezmierdau cu voioşie deasupra păturilor; gîdilată şi excitată, mica spălătoreasă înapoia amantului dezmierdările cu care el o gratifica. Cu răsuflarea tăiată, cu ochii măriţi peste măsură, Nini contemplă jocul lor. Deoarece Emilia gemea de plăcere, simţi dorinţa mîngîierilor care păreau să procure atîtea beţii interioare. O amintire trecu prin cugetul copilei. Pe cînd era la şcoală, se căţărase pe-o frînghie; atingerea frînghiei între pulpele strînse îi dăduse deodată o senzaţie negrăit de plăcută prin tot trupul.

Acum înţelegea!

Inconştient de spectacolul pe care-l oferea, Albert nu se gîndea decît la plăcerea sa... Cu pleoapele închise, Emilia îl atrăgea spre ea... Şi, zguduită de revelaţia brutală care pîngăreşte în mod aproape identic atîtea fete din popor, Nini îşi încorda toată făptura. Îşi muşcă buzele, ca să nu răcnească. Dar un fior îi cutremură umerii. Emoţia şi frigul o îngheţau subit. Se înapoie grabnic la ea şi se culcă. Se trînti în aşternut, izbucni într-un plîns nervos. Voluptăţii îi urmă o mîhnire profundă, o oboseală infinită, o indispoziţie morală de nesuferit.

Dar Nini dori, îndîrjită, să mai încerce spasmul care o zdrobise. Îşi strivi sînii tineri în pînza aspră, şoldurile îndurerate se cufundară, se legănară, în căutarea voluptăţilor bolnăvicioase... Acoperită de sudoare, Nini duse deodată mîinile la pîntece. O durere ascuţită, sfîşietoare, o frînse în două; gemu ca sub arsura unui cuţit care i-ar fi intrat în carne.

Şi scoase deodată, de sub pătură, mîna muiată într-un lichid călduţ pe care îl recunoscu, după miros, că-i sînge. Spaima o făcu să răcnească:

— Ajutor! Ajutor! Mor, mor, Albert, Albert... Striga într-una, strîngînd în pumni şalele îndurerate. Fratele se ivi în uşă:

— Ce ai, Nini? Ai visat urît?

— Mă doare... Mi-e rău... îmi curge sînge...

— Te-ai rănit?

— Nu... Nu ştiu... Aşa, deodată...

El înţelese:

— Aha!

Şi neştiind ce să facă în astfel de împrejurări, o chemă pe Emilia. Mica spălătoreasă se plecă, înduişoată, asupra surioarei sale întru mizerie.

Îl îndepărtă pe Albert.

— Lasă-ne singure. O îngrijesc eu.

Şi Emilia îi şopti, plină de milă în faţa unor frămîntări pe care ea le cunoştea cît se poate de bine, îi şopti Ninei, care zăcea, palidă, frîntă, cu ochii încercănaţi, cu capul dat pe spate;

— Mititica de ea! Părea aşa de liniştită. I-a venit şi ei rîndul...

A DOUA NOAPTE
INIŢIATORUL, SAU O ZI CARE FACE CÎT O NOAPTE

Fecioară fără să fie inocentă, dar şi fără viciu, Janine aştepta de doi ani omul care să facă din ea o femeie adevărată.

În ciuda orelor de nelămurită nerăbdare, nu se grăbise sa se dea celui dinţii venit. Deşi ocaziile nu-i lipsiseră.

Cum Albert plecase la regiment, ea părăsise odăiţa şi pusese stăpînire pe patul de campanie din sufragerie. Confortul relativ de aici îi micşorase dorinţa de a-şi schimba cît mai grabnic felul de a trăi.

Două forţe se înfruntau într-însa:

Reverii nocturne, solitare, dădeau în trupul ei naştere nevoii lascive de o îmbrăţişare bărbătească. In acele minute bolnăvicioase, imaginea fratelui şi a Emiliei, aşa cum îi spionase înţr-o noapte, îi hărţuiau mintea înfierbîntată. Ar fi cedat oricui pentru a desăvîrşi actul trupesc a cărui obsesie îi făcea tîmplele să zvîcnească.

Dar în stradă, în clipa cînd ar fi putut să urmeze un bărbat, sentimentalitatea-i de midinetă, un dram de ambiţie şi mult respect omenesc o opreau pe marginea prăpastiei.

Nu era dispusă să se împotrivească inimii, dar aştepta ca ea, inima, să vorbească. Prea neexperimentată ca să sufere dominaţia senzuală a unui necunoscut, reflecta asupra sentimentelor ce-i încolţeau în suflet.

Ambiţia o sfătuia să fie prevăzătoare. Ca toate cele de o măsură cu ea, care au ani de pierdut şi iluzii, îl visa pe Făt-Frumos la toate răspîntiile drumului.

Cînd n-ai nici un ban în buzunar, mergi cu ochii pironiţi în pamînt, cu nădejdea copilărească, totdeauna dezamăgită, că ai să găseşti un portofel miraculos.

Cînd ţi-e inima goală şi ai încredere în steaua ta, îţi închipui că e natural ca toate cenuşăresele să meargă în cupeu.

Janine nu întrevedea cîtuşi de puţin posibilitatea unei căsătorii. Pentru ea căminul era un bărbat beat, brutal sau leneş, plozi care chelălăiesc şi pe care trebuie să-i curaţi; corvezi cu spălatul vaselor şi la bucătărie. Exemplul matern nu-i îngăduia nici o iluzie în această privinţă.

E bine pentru micile burgheze să gîndească, încîntate, la perspectivele „căminului”.

În popor nu există stăpîne de casă; există numai sclave ale menajului şi ale maternităţii.

Şi apoi Janine n-avea decît şaisprezece ani. Cine ar fi vrut să aibă de nevastă o copilă ca ea?

Desigur, era nostimă, şi farmecul aproape aristocratic al chipului ei îi trăda obîrşia.

Un cronicar isteţ ar fi notat că, acum şaptesprezece ani, dna Pinson, care era o fată frumoasă, fusese cameristă într-un castel al contesei de R...

Contesa de R.... văduvă recentă, avea doi fii, tineri băieţi chipeşi, unul de optsprezece ani, altul de douăzeci; depărtarea oraşului nu le surîdea desigur acestora în fiecare seară, — aşa că...

Farmecul acesta juvenil şi, în consecinţă, cu atît mai tulburător, putea să-i incinte pe îndrăgostiţii de duzină, dar era de natură să neliniştească un logodnic serios. Se poate afirma că o selecţie naturală, fatală, ia caimacul fetelor din stratul de jos. Plimbaţi-vă prin cartierele muncitoreşti; nu veţi vedea decît matroane deformate sau cumetre care nu păstrează nici o urmă de frumuseţe. Şi totuşi poporul îşi are florile sale preţioase pe care grădinari iscusiţi le transplantează în sere mai delicate.

Janine bănuia aşa ceva în chip nelămurit. Singura ei greşeală era cînd îşi închipuia că strămutarea se face fără zguduiri, fără asimilare, de pe o zi pe alta.

Îşi văzuse, rînd pe rînd, camaradele de atelier emancipîndu-se şi luîndu-şi cîte un drăguţ. Batjocurile cu care ele îi copleşiră cuminţenia o făcură să sufere.

Cînd venea la lucru, confidenţele şi şuşotitul se curmau.

— Să n-o ofensăm pe sfîntă! glăsuia Leonia, mîndră că a ajuns la a treia aventură.

Celelalte lucrătoare îşi treceau scrisorile de dragoste ca să compare stilul epistolar al amanţilor lor.

Numai Nini era ţinută la o parte, deoarece ea nu avea nici un bileţel dulce de zvîrlit ca hrană curiozităţii obşteşti.

Cele mai zvăpăiate umblau şi cu fotografii obscene pe care le examinau într-ascuns, izbucnind în hohote exaltate de rîs.

— A, să nu-i arătaţi Ninei, c-ar excita-o! Ostilitatea o jignea. Nu mai putea să suporte bătaia de joc a urîtelor astea pretenţioase, ale căror cuceriri le-ar fi putut sufla dacă ar fi vrut.

În răstimpul acesta dl Gaston, mai stăruitor decît alţi concurenţi, îşi puse candidatura oficială la mîna stîngă a Ninei. Dl Gaston era coafor. Era un tip subţire. Nu bărbierea el oare în fiece dimineaţă un ziarist şi un deputat? Era un tip subţire pînă la părul ai cărui cîrlionţi lucioşi erau despărţiţi printr-o cărare la mijloc. Mustăcioara bine pomădată îl împodobea cu două virgule aşezate invers.

Dl Gaston era un om liber. Era un artist capilar. Nu frecventa cîrciumile. Dansa în taverna Olimpia.

Deoarece nu era înalt, purta tocuri înalte şi arbora vestoane strînse mai sus de talie, ca să-i prelungească o siluetă pe care o socotea bine făcută.

Îi plăceau femeile. Nu se ducea la bordel niciodată. Cînd îşi petrecea noaptea cu o profesionistă de foaier, o boteza dansatoare de music-hall, uitînd deocamdată un amănunt; femeia cucerită lucra în sală şi niciodată pe scenă.

Aventurile acestea îi permiteau să se frece cu demi-mondenele teatrelor, cel puţin aşa afirma el a doua zi, cu lungi subînţelesuri.

Avea succes, sau chiar succese. Le dispreţuia pe lucrătoare, dar consimţea să aibă de-a face cu stenodactilografe, cu funcţionare de magazin şi cu vînzătoarele cu părul retezat a la Ninon.

Janine i se păru o pradă lesnicioasă. Nu-i spunea Nini, căci numele acesta suna vulgar pentru urechea lui delicată.

I se adresa: „Bonjur, Nine... Bonsoir, Ninette”.

Sugînd bomboane parfumate, ca să-şi parfumeze gura în armonie cu parfumul răspîndit din belşug în păr (ceea ce reprezintă una dintre cele mai rafinate cochetării), el susura printre buzele-i ţuguiate;: „Nine... micuţa mea, tu meriţi o soartă mai bună. Îţi prezic c-o s-o ai...”

Proiecta pe dinaintea ochilor midinetei un viitor de aur. El i se prezenta în postură de înger trimis de Providenţă.

Promisiuni precise nu făcea, căci şi-ar fi îngrădit cîmpul imaginaţiei şi şi-ar fi angajat răspunderea.

Janine îl asculta. Limbuţia lui o legăna plăcut. Nefiind interesată, fata nu se deda unor calcule imediate şi chibzuite. Dl Gaston nu era ecoul unui glas interior care-i prezicea un noroc apropiat. Visurile Janinei erau prea vagi pentru ca ea să suspecteze pălăvrăgeala confuză a coaforului.

Acceptă „cinemaul” şi plimbarea sentimentală pe străzi pustii, poleite de clar de lună. În penumbră trupurile obosite de munca zilnică se lasă îmbrăţişate, iar degetele nu se ofensează de-o strîngere discretă.

Serior, dl Gaston acesta era un tip bine. Vorbea distins. Cunoştea viaţa. Aerele lui, de un aristocratism dubios, n-o şocau pe Janine care avea aspiraţii, dar nu avea încă gust. Gustul nu se capătă decît cu timpul, după chibzuiri şi sfaturi bune, — ceea ce-i lipsise pînă atunci copilei din foburg. Neputînd încă să facă o deosebire între eleganţă

şi caricatură, ea aprecia în mod firesc rufăria curată şi haina care dădea iluzia distincţiei.

Dl Gaston obţinu în sfîrşit o plimbare în pădure, la Verrières. Îşi punea mari speranţe în intimitatea asta elegiacă.

Îşi furişă mîna pe sub rochia Janinei, pentru a recunoaşte terenul, ca un general care cere raportul cercetaşilor înainte de-a întreprinde o acţiune hotărîtoare.

Contactul trupurilor lor îi făcu să tresară. Buzele li se împreunară vijelios. Fata îşi simţi capul bălăbănindu-se, în timp ce tovarăşul blestema pantalonaşii ei închişi cu care avea de furcă.

Preparativele fură anevoiase şi cam ridicole. Din fericire, Janine să lasă în voia lui şi nu-şi dădu seama de amănuntele absurde ale situaţiei.

Dl Gaston regreta că şi-a pus chiloţi strînşi pe piele căci îi împiedicau mişcările. Ca să nu se murdărească, o trînti pe fată cu faţa în sus.

Înamorată, Janine simţi atingeri calde pe carnea-i dezgolită. Degetele iscusite ale coaforului o pregăteau pentru asaltul ultim.

— Te iubesc!... Te iubesc! îngăima biata copilă transportată pe aripile iluziei.

Vroia să fie sinceră. Era, neavînd nici un termen de comparaţie. Pentru ea, amorul era înfăptuirea consimţită a unei foarte vechi dorinţi.

Încurcîndu-se în lenjeria ei, Dl Gaston o încalecă stîngaci.

Janine scoase deodată un strigăt sfîşietor de vită înjunghiată. Nu era gîfîitul răguşit, de plăcere, al Emiliei...

Uşurat, dezmeticit şi foarte palid, coaforul se sculase. Janine zăcea la picioarele lui, cu un şold pătat de-o dîră roşiatică.

— Ninette, erai virgină?

îndurerată, ea neglija o confirmare inutilă. Suferea şi simţea nevoia de mîngîieri. Ar fi vrut ca, pierdut de

recunoştinţă, amantul s-o ia, duios, în braţe şi să-i spună vorbe blînde, alinătoare.

Dar, în timp ce se încheia, dl Gaston luase un aer posomorit.

— A, mititico, mofturile astea nu se fac! mormăi el în cele din urmă.

Ea îl privi, speriată. Mirarea Janinei i se părea prefăcută, şi-l enervă.

— Ei, da! Aşa ceva se spune dinainte. Dacă crezi că e plăcut... Şi-apoi n-aş fi primit. Rezultatul este că n-o să ne mai vedem. Să nu cumva să stăruieşti... Pentru mine nu contează aşa ceva. Eu nu ţi-am cerut. Trebuia să mă înştiinţezi.

Repeta, ca să se descotorosească dinainte de orice răspundere.

— Trebuia să mă înştiinţezi... Cu atît mai mult cu cît eu nu prea ţin să fac corvoada asta.

Zguduită de atîta egoism şi indiferenţă, Janine nu-şi putu opri plînsul.

— A, nu, fără lacrimi. Asta mai trebuia pentru completarea comediei.

- Deci, nu mă iubeşti? El înălţă din umeri:

- Mi-e necaz pe tine. Trebuia să mă înştiinţezi.

Se înapoiară la Paris, în tăcere... În inima Janinei clocotea o ciudă grea împotriva bărbaţilor.

A TREIA NOAPTE
NOAPTEA BĂTRÎNULUI RESPECTABIL

Deoarece lucra pe bulevardul Saint-Michel, Nini care era pe punctul de-a împlini şaptesprezece ani, se plimba deseori prin Luxembourg.

Decît să se înapoieze acasă, ca să mănînce tocana obişnuită, îndurînd văicărelile casnice ale dnei Pinson, prefera să mestece un sandviş pe aleile grădinii.

Tovarăşe obişnuite ale lucrătoarelor, vrăbiile ciripeau în juru-i reclamînd cîteva firimituri. Asemenea tuturor singuraticilor, sensibili la cea mai neînsemnată manifestare de simpatie, ea dădea preferinţe vrăbioilor îndrăzneţi care smulgeau firimiturile din mîna ei subţire.

Uneori, rezemată de grilajul fîntînii Medicis, îşi împărţea hrana modestă cu peştii roşii care ţîşnesc din adîncurile verzi-albăstrui ca o dîră de foc, pentru a înghiţi cojile muiate de apa murdară.

N-o însoţea nici o prietenă, căci nu căuta tovărăşia camaradelor de atelier.

Nu-l mai văzuse, de opt luni de zile, pe dl Gaston, căci el evitase cu grijă întîlnirea cu ea.

Simpaticul băiat nu bătuse cîtuşi de puţin toba pentru că o deflorase pe fată.

Cu lăudabilă discreţie, el nu se lăudase niciodată c-a avut, fără să vrea, o aventură glorioasă.

Om galant, totuşi, el a căutat, pe cale indirectă, să ştie dacă Nini rămăsese însărcinată. Aflînd că Natura nu 1 gratificase cu o paternitate pe care, de altfel, ca om prea modest ce era, n-ar fi recunoscut-o, dl Gaston încercă unele tardive păreri de rău.

„Aş mai fi putut s-o am de două, trei ori!”

Acesta fusese rodul reflexiilor lui.

Dar, bizar lucru, dezgustată de prima experienţă, Nini Pinson nu era ispitită să reînnoiască şi nici să accepte omagiile unui tînăr aşa de dezinteresat.

Luxembourgul e o grădină aristocratică în care mişună tineri exaltaţi şi sentimentali ce măsoară aleile citindu-l pe Musset.

Liceele Louis-le-Grand, Saint-Louis şi Henri IV, colegiul Sainte-Barbe, Şcoala de Drept şi Şcoala Colonială sînt pepiniere inepuizabile de adolescenţi de familie bună la care primele elanuri senzuale se traduc prin mici accese de febră poetică.

Studenţii de şaptesprezece ani trăiesc în căutarea unei inimi-surori.

Se spune inimă-soră oricărei persoane de sex opus care consimte să împartă un pat fără a cere bani.

Şi, zărind silueta fragilă, totdeauna îmbrăcată în negru a Janinei, numeroşi candidaţi la licenţă îşi înălţaseră ochii spre cer declarînd cu emoţie stăpînită:

— Iată inima-soră.

Din păcate, dorinţa aceasta de fraternizare nu deştepta nici un ecou în sufletul fetei, care n-avea desigur îndeajuns de dezvoltat sentimentul spiritual al familiei.

Prea multe perechi de ochi erau aţintite asupra ei, pentru ca ea să încerce o emoţie măgulitoare. De îndată ce se aşează pe un scaun, zece însoţitori cu priviri elocvente se aşezau, ca prin farmec, în preajma ei.. Era ca roua de dimineaţă ce face să răsară din pămînt ciuperci catifelate.

Tinereţea extremă a bărbaţilor nu inspiră nici o încredere femeilor. Nici nu le seduce măcar. Numai îndrăgostitele tomnatice apreciază la justa lor valoare flacăra lăuntrică şi vitalitatea iradiantă a copilandrilor înflăcăraţi.

Fetele simt nevoia de-a fi luate în serios şi ocrotite în chip temeinic.

Iată de ce Janine, al cărei farmec feminin se preciza din zi în zi mai mult, trecea indiferentă prin mijlocul cortegiului anonim de admiratori.

Desprinsese totuşi o lecţie din curtea mută ce i se făcea. Calitatea curtenitorilor nu-i scăpa. Îi bănuia de o altă esenţă decît aceea a dlui Gaston, artist capilar de-o eleganţă de prost gust. Simţea cu certitudine că puterea frumuseţii sale avea să se exercite de-acum încolo asupra unor parteneri dintr-un mediu social mai ridicat. Numai sărăcia toaletei îi răpea ceva din siguranţă. O despărţea un şanţ, încă, de prostituatele sau de femeile de lume cu care se încrucişa şi care o măsurau cu oarecare dispreţ. Un şanţ nu prea adînc pe care l-ar fi putut acoperi uşor o rochie de crâpe de Chine, un mantou de blană şi şase perechi de ciorapi de mătase.

*
* *

ÎNCĂ O DRAMĂ DIN DRAGOSTE

Un soţ înşelat îl ucide pe amantul soţiei sale

Titlul se desprindea cu litere groase pe pagina ziarului. Janine se plecă să citească primele rînduri ale unui fapt divers atît de atrăgător. Cu ochi strălucitori, cu gura întredeschisă, încerca să descifreze literele care se încîlceau şi se încălecau.

— Domnişoară, dacă vă interesează vreun articol din ziarul acesta, daţi-mi voie să vi-l ofer.

Obrajii Ninei Pinson se împurpurară.

— Vai nu, domnule, sînteţi prea amabil.

— Ba da, ba da, luaţi-l.

Interlocutorul îi întindea, cu o autoritate ce nu admitea replică, foaia înnegrită pe care o parcurgea cu o clipă înainte şi spre care Nini se plecase cu curiozitate.

Necunoscutul care stătea lîngă ea, în faţa muzeului, în locul cel mai călduţ din grădină, era un om distins, în etate de aproximativ şaizeci de ani.

Purta rozeta Legiunii de Onoare, iar glasu-i era dintre acelea obişnuite să comande.

— Vă mulţumesc, domnule, dar mi-e greu... vă voi înapoia ziarul.

— Citeşte-l liniştită, nu sînt grăbit.

Ca să nu fie nepoliticoasă cu un om în vîrstă, aşa de îndatoritor, ea citi istoria crimei ce-o interesa şi înapoie gazeta bătrînului, care clătină din cap.

— Tristă întîmplare, nu-i aşa, domnişoară? Nu trece o zi fără ca un soţ gelos să nu taie gîtul unui rival, sau să nu atenteze la viaţa unei femei vinovate.

Nini se simţi jenată şi intimidată. Ar fi vrut să găsească un răspuns interesant. Aprobă:

— O, da, adevărat!

Şi regretă îndată cuvintele acestea, pe care le socoti nătîngi şi insuficiente.

— Erau mai puţine asasinate altădată. E drept, oamenii se băteau în duel, dar aceasta era cu totul altfel.

Aluzia la duel şi la o epocă mai cavalerească îi dădu Ninei o idee înaltă despre situaţia socială a acestui om bine crescut şi decorat.

Din nou ar fi dorit să găsească un răspuns nimerit. Lipsa de imaginaţie o mîhni. Pentru întîia oară, poate, în viaţa sa observă că n-avea conversaţie. Căpătă cu atît mai mult respect pentru cel ce-o făcea să-şi dea seama de inferioritatea aceasta şi, deoarece el era un om bătrîn, nu se simţi jignită.

Asta a fost totul în ziua aceea. După un salut corect de-o parte şi de alta, se despărţiră.

*

* *

A doua zi, în acelaşi loc, bătrînul o văzu, cu un zîmbet îmbietor, pe Janine apropiindu-se. Îi arătă, cu un gest, un scaun rămas liber alături. Fata nu găsi cu cale să refuze.

— Nu te plictiseşte, domnişoară, să flecăreşti cu un bătrînel ca mine?

— O, deloc!

— Scuzaţi-mi indiscreţia, dar sînt încîntat că te văd. De ieri m-am gîndit într-una la dumneata.

Eu cred că-i o galanterie şi rămase în rezervă, dar domnul respectabil o linişti.

Scoase din portvizit cîteva fotografii.

— Uite, am adus astea pentru dumneata.

— Pentru mine?

— Da. Nu găseşti că există o mare asemănare între dumneata şi persoana fotografiată?

Janine examina dreptunghiurile de hîrtie mată. Evident, se puteau găsi unele trăsături comune între ea şi fata cu păr negru şi zîmbet cu oarecum enigmatic.

— Dar dumneata eşti mult mai drăguţă decît ea! corija necunoscutul.

Nina zîmbi de aprecierea care venea în sprijinul propriei sale păreri.

— Credeţi?

— O, da. Persoana aceasta la care ţineam foarte mult, mi-a fost răpită acum cîţiva ani.

Nu preciza în ce fel îi fusese răpită, dar îşi justifică mîhnirea.

— Era pupila mea.

Nu-i era nici fiică, nici nepoată, nici fină. Era pupila lui. Exagerînd legătura familială care uneşte o pupilă de un bătrîn, Nini se crezu obligată să facă o mutră întristată, înapoie fotografiile.

— Era încîntătoare.

— Văzîndu-te pe dumneata, am fost oarecum tulburat. Ea îi respectă tăcerea. El avea sub sprîncenele stufoase o privire blîndă, părintească.

— Acum sînt singur în viaţă.

Înăbuşi sub mustaţa-i încărunţită un suspin decent, aşa cum îi stă bine unui om care ştie să nu-şi exteriorizeze prea mult sentimentele intime.

— Şi nu-i deloc plăcut, copila mea, să fii singur pe lume.

Se întîlniră zi de zi, căci timpul frumos favoriza pălăvrăgeala lor. Tot aşa de singură pe lume, Nini Pinson simţea simpatie pentru domnul care-i mărturisea o prietenie respectuoasă. El o punea de asemenea la adăpost de acostările studenţilor sau străinilor.

Ba o dată ea acceptă un dejun la restaurantul din place Edmond Rostand. Pentru Janine a fost o mică sărbătoare. Mîncară voioşi pe terasă, în faţa castanilor în floare. Niciodată fata nu luase masa într-un restaurant atît de însemnat.

Parcurgînd lista pe care i-o întindea însoţitorul său, ea rămase înmărmurită de admiraţie, nu în faţa bucatelor, ci în faţa preţurilor care le dădeau o valoare neaşteptată.

Inima îi zvîcni cînd comandă un pui care costa de patru ori mai mult, el singur, decît cel mai fastuos dejun pe care ea îl plătise vreodată la birtul unde mînca uneori.

Bătrînul domn alese, ca un cunoscător în materie, o sticlă de vin bun.

Dar festinul fu oarecum zădărnicit pentru Janine care se temea că nu cunoaşte manierele bune, aşa cum ele se practică în lumea mare.

Un joc de furculiţe o încurcă din capul locului. Felul dispreţuitor în care chelnerul apucă un tacîm întrebuinţat de ea şi lăsat pe masă, îi spori încurcătura. Şi apoi era înconjurată de femei prea gătite şi prea exuberante.

*

* *

— De ce n-ai venit la mine, să mă vezi?

Nu erau ei prieteni de mai bine de şase săptămîni? Cererea nu era pripită şi nu putea jigni.

— Mi-ai înveseli apartamentul cu zîmbetul d-tale. Îţi voi arăta cărţi frumoase şi colecţii de plante şi de fluturi, nespus de curioase. Ca o fetiţă cuminte, d-ta o să stai într-un colţ şi-o să citeşti.

*
* *

Janine ocolise oferta aceasta reînnoită, dar fără s-o poată declina cu totul. Bătrînul nu-i spusese niciodată cuvinte care s-o neliniştească. Poate că el avea pentru ea o dragoste absolut părintească.

Dar fata nu mai era într-atît de nătîngă încît să nu bănuiască şi alte motive mai puţin mărturisibile.

Se simţi încurcată. Existenţa pe care o ducea îi revolta setea instinctivă de plăcere şi libertate. Mustrările de la atelier, munca umilitoare, cursele obositoare şi mizeria pe care o ducea, îi amarau existenţa. Ce viitor o putea aştepta? Era sortită să poarte întruna pantofi cu tocuri scîlciate şi mantile tocite.

Cu ce poftă muşcase din momeala de lux pe care moş-neagul i-o întinsese cu atîta îndemînare: bucate bune la restaurant, locuri bune la teatru şi la cinematograf. Dorinţa tot mai violentă de-a putea să arboreze vestminte demne de frumuseţea ei şi care îi trecea pe sub nas luxul vecinelor de la mese sau din fotolii.

Să aibă bani!

Janine îşi muşcă buzele cînd îi trecu prin minte gîndul acesta. Dacă amfitrionul nutrea faţă de ea intenţii tăinuite cu grijă, o să aibă tăria să reziste ispitei?

Întrezări povîrnişul fatal spre care aluneca.

O tresărire de cinste juvenilă o îndemnă să caute un sprijin în dragostea maternă.

D-na Pinson şi fata îşi făcea foarte rar confidenţe, căci se despărţeau dimineaţa, de vreme, şi nu se revedeau seara decît istovite, în societatea d-lui Pinson.

Mama se tînguia de scumpete, de munca zilei, de salariul prea mic al bărbatului incapabil.

Janine întîrzie într-o dimineaţă şi istorisi mamei ce i s-a întîmplat.

O interzicere categorică, din partea mamei, de-a merge la bătrîn, ar fi uşurat-o. Ar fi ascultat, fără păreri de rău, sfatul matern.

D-na Pinson ascultă şi luă un aer ipocrit:

— Zici că e un om de şaizeci de ani?... şi că pare să ţină la tine ca un părinte?...

Socoti de cuviinţă să intercaleze o paranteză cu tînguirile-i obişnuite:

— Nu mai este chip de trăit... pînă şi prazul a ajuns de-o scumpete... şi cu un bărbat nătăntol... şi tu nu-ţi dai seama ce povară ne eşti... Ce vrei? Dacă e un om cum-secade, care se interesează de tine... nu... poate să ai noroc...

Îşi lăsă ochii în jos...

— Trebuie...

Şi, ca să înlăture orice răspundere;

— În sfîrşit, eu ţi-am spus. Fă ce te taie capul. Janine nu răspunse. Deci, şi mamă-sa o sfătuia să se ducă.

Mergea pe străzi, cu paşi repezi, ca să cîştige timpul pierdut.

— Cu siguranţă că patroana o să-mi dea paşaportul. Şi atunci s-a isprăvit cu mine.

I se părea că şi-a făcut datoria şi că mai mult nu i se poate cere.

Păstra totuşi, în inimă, o tainică nădejde. Poate că omenirea nu-i aşa de urîtă cum şi-o închipuiesc unii. Deoarece unul s-a purtat cu ea ca un bivol, nu se poate trage concluzia că toţi au să facă la fel.

Bătrînul cu aer respectabil o iubea desigur ca pe-o copilă. O să-i uşureze viaţa, o să-i dea cadouri, o s-o răsfeţe... poate c-o să-i facă şi o mică zestre.

Nu era firesc oare ca el s-o cheme pentru a stabili între ei mai multă intimitate?

Judecata aceasta i se păru aşa de logică încît se căi că şi-a bănuit protectorul. Îşi regăsi naivitatea de fetiţă.

— O să trebuiască să-i cer iertare.

Pe urmă îi caută o denumire afectuoasă şi filială, ca să-i facă plăcere:

— O să-i spun; tonton! Nu, e caraghios... O să-i spun; dragă tată adoptiv...

Şi liniştită, cu inima năpădită de recunoştinţă anticipată, sună la uşa apartamentului pe care îl ocupa, lîngă Panteon, fostul senator Henri X..., ofiţer al Legiunii de Onoare.

*
* *

Deoarece Janine îi spusese că poate zăbovi în oraş pînă la ora unu noaptea, fără să aibă vreo neplăcere acasă, omul politic în retragere o convinsese să dispună de toate serile.

Într-adevăr, el a fost foarte, foarte drăguţ, cu prilejul primei vizite. Nu i-a cerut decît să-l lase s-o sărute pe frunte, pe urmă pe obraji, iar dacă buzele-i veştede au zăbovit pe pieliţa delicată a fetei, erau scuzabile căci o sărutau în amintirea „pupilei" dispărute.

— Vino poimîine seară, să mergem împreună la varieteu.

— A, da... mi-ar face atîta plăcere!

El o copleşea de la început cu atenţii nenumărate, astfel că inima fetei era năpădită de recunoştinţă pentru omul respectabil trimis de Providenţă în calea ei.

O, ce necaz îi era că îl judecase aşa de rău! Slavă Domnului, sînt pe pămînt şi făpturi alese, capabile să îndulcească viaţa fetelor părăsite.

Se duse cîntînd la bătrînul ei prieten. El era în halat.

— Scuză-mă, copila mea, eram foarte obosit...

— Vai, ce păcat! Dar nu cumva sînteţi bolnav?

— Nu, nu, fii pe pace.

Mi-ar părea aşa de rău...

Rostise cuvintele cu atîta căldură încît el zîmbi:

— Serios, te-ar întrista dacă m-ai şti bolnav?

— O, da!

— Deci, mă iubeşti puţintel?

— Desigur... Ştiţi foarte bine.

Se aruncase spontan în braţele lui. El şi le desfăcu şi reţinu la piept trupul preţios care se cuibărise.

Şi, subit congestionat, senatorul Henri X..., frînse mijlocul delicat şi muşcă buzele ca o rodie coaptă, ale Janinei.

Ea se liberă şi, foarte palidă, se trase înapoi ştergînd saliva care-o umezea gura strivită.

— Şi eu te iubesc! sughiţă bătrînul, gîfîind.

Ea îi văzu deodată adevăratul chip, — acela pe care el şi-l tăinuise cîteva săptămîni şi pe care o dorinţă brutală îl demasca.

Îl privi ca o căprioară rănită şi scoase un strigăt de dojana îndurerată.

Înţelegînd că orice comedie era de-acum încolo de prisos şi că prada stătea gata să-i scape, domnul bătrîn zvîrli cartea hotărîtoare.

— Ce, nu-ţi dai seama de puterea ta? Crezi că am putut să rămîn rece, văzîndu-te zi de zi? înţelege că te iubesc şi că-ţi vreau binele. Ai avut noroc extraordinar că m-ai întîlnit. Cu un prieten de vîrsta mea nu rişti nimic şi ai totul de cîştigat.

Dezmeticită, Janine avu impresia că aştepta de multă vreme cuvintele acestea cinice. El continuă:

— Nu ştiam că eşti aşa de proastă încît să nu ghiceşti impresia profundă pe care mi-ai făcut-o. Şi apoi uită-te... Uită-te în oglindă. Nu te simţi ruşinată umblînd îmbrăcată aşa de rău? O fată ca tine nu e făcută să trăiască în mediocritate. Uită-te la rochia amărîtă, la pălăria de cerşetoare, la ciorapii de bumbac, cîrpiţi la glezne.

Se plecase asupra ei.

— Am să-ţi dau tot ce vei dori. O să ai bani. O să-ţi poţi cumpăra ce-ai să vrei. N-o să mai stîrneşti mila trecătoarelor. Şi totul fără vreun risc, deoarece eu îţi cer ceva ce înseamnă foarte puţin. O rază de soare care să-mi lumineze bătrîneţile... cîteva dezmierdări... O să te coste aşa de puţin.

Janine închidea ochii. Îşi simţea voinţa, oscilînd. Nu consimţise dinainte la orice sacrificii?

Ca într-un fulger o revăzu pe mamă, auzi glasul ei:

— Du-te.

Onorabilul senator îi şi desfăcea un nasture, îi smulgea o agrafă; prostită, incapabilă să reacţioneze, ea îl lăsa. Iar el înnebunit de-o frenezie senilă, repeta ca un dement:

— Goală... goală... dezbracă-te.

Rostea cuvinte fără şir, cuvinte grosolane, se aţîţa cu propriile-i vorbe.

Ea nu-l asculta. El acoperea cu sărutări umerii dezgoliţi, sînii tineri încordaţi. Deoarece cămaşa rezista, el o rupse şi-o azvîrli într-un colţ.

— Goală... goală... eşti goală.

Ea se bălăbăni spre pat în timp ce el îşi scotea halatul, arătîndu-i la rîndu-i un trup tăbăcit de vîrstă, istovit de patruzeci de ani de carne fragedă şi de erotism dezgustător.

Janine îl lăsa, dar pasivitatea ei nu-l satisfăcea.

— Îmbrăţişează-mă, scumpa mea, dezmiardă-mă... dezmiardă-mă...

îi lua mîinile şi-i călăuzea degetele. Deoarece ea se oferea, el rînji:

— A, nu... micuţo... nu... la vîrsta mea... vrei să rîzi de mine?... Ţi-am spus: fără vreun risc.

Şi se desfăta de raritatea spectacolului, dublîndu-şi plăcerea la gîndul că pîngăreşte fiinţa tînără şi curată pe care destinul i-o arunca în braţe.

Rîdea, îi curgeau balele. Ah, clipe de neuitat... Clipe de paradis.

Şalele bătrînului se încordară într-o zvîcnire de voluptate, îngreţoşată, istovită, Janine izbucni într-un plîns convulsiv.

El recapătă forţa necesară ca să-i mîngîie părul, în timp ce-o consola cu voce părintească:

— Nu mai plînge, prostuţo, căci de fiecare dată o să capeţi cîte o sută de franci.

A PATRA NOAPTE
ÎN NOAPTEA NUNŢII

Nini se înapoiase la bătrînul senator. El o invita o dată pe săptămînă, preocupat să nu-şi piardă echilibrul cardiac prin fantezii erotice repetate prea des.

Ea plecase de la el, cu capul gol de gînduri. Simţind inutilitatea epilogării cu conştiinţa pe tema unei slăbiciuni ireparabile, refuza cu oarecare laşitate să se mai gîndească la aventura prin care trecuse.

Strîngea portmoneul în care îndoise bancnota de o sută de franci dată de bătrîn. O sută de franci! Cîştigase într-o seară cît în zece zile de lucru. Trei şedinţe lunare, şi-şi va dubla venitul.

Constatarea o uluia şi nu era de natură să sporească în mintea ei valoarea unei munci atît de meschin răsplătită.

Desigur, biletul albastru o costase una din ultimele-i iluzii asupra omenirii în genere şi asupra bărbaţilor în special. La urma urmei, decepţia aceasta era mai puţin sfîşietoare decît aceea cu care o gratificase primul amant în schimbul unei generozităţi plină de încredere. De data asta primise plată pentru ceea ce a dat.

Amintirea era umilitoare şi, revăzîndu-se goală, în genunchi, într-o postură de falsă adoraţie, Janine îşi simţi faţa împurpurată. Apoi sîngele îi năpădi inima, căci sîngele are altceva de făcut în organismul nostru decît să rămînă sub obraji ca să garanteze autenticitatea celor mai intime sentimente ale noastre. Atunci Janine schiţă o strîmbătură adorabilă.

Se miră deodată că simte în adîncul jenei sale morale o impresie depărtată şi-o plăcută nelămurire.

Şi deodată impresia ţîşni din subconştientul său şi se sparse ca o băşică la suprafaţa gîndurilor sale.

Dacă Janine încerca în mod absolut involuntar o mică bucurie, era pentru că o bancnotă împăturită dormea în portmoneul său.

Poseda o sumă nevisată, pentru care n-avea de dat nici-o socoteală mamă-si la sfîrşitul lunii. N-avusese niciodată o astfel de avere, şi visurile-i se îndreptară spre perspectiva celor mai atrăgătoare cumpărături. Trecea tocmai pe dinaintea unei prăvălii de încălţăminte al cărei galantar o captiva de multe ori. O pereche de pantofi fini îi atrase atenţia.

Preţul era marcat pe un carton discret: o sută douăzeci şi cinci de franci. Cu douăzeci şi cinci de franci mai mult decît avea.

Atunci Janine îşi aminti, simplă asociaţie de idei, de care ea nu era totdeauna răspunzătoare, — că protectorul îi spusese la despărţire:

— Micuţa mea... am simţit că găsesc în tine mai multă plăcere decît mi-ai dăruit tu. E o chestiune de cerebralitate pe care tu eşti încă prea tînără ca s-o înţelegi. Aş face rău dacă ţi-aş reproşa, la vîrsta pe care o ai, lipsa de experienţă. Desigur, eşti încă neîndemînatică într-o artă pe care o ilustrară marile curtezane şi a cărei una dintre cele mai de seamă preotese vei fi, fără îndoială, şi tu cîndva. Crede-mă, mai vino la mine. N-o să ne pară rău, nici mie şi nici ţie. După ce vei înăbuşi o mică revoltă puerilă, pe care eu am simţit-o precis în pieptul tău, vei chibzui şi-ţi vei înfrîna firea aceasta încă nemlădioasă. Te aştept miercuri, la aceeaşi oră, şi ai sa vii, sînt sigur. Noapte buna, copila mea.

Ea îl lăsase să vorbească. El exercita asupra ei un ascendent neîndoielnic. Şi apoi nu acceptase banii?

Un dezgust puternic o depărtase de bătrînul care gîfîia de plăcere. La început ruşinea ei fusese imensă, dar sînt momente cînd cea mai sinceră remuşcare frizează ridicolul. Alături de moşneagul dezbrăcat, care gemea şi îşi arăta mulţumirea, orice manifestare de virtute

ultragiata ar fi fost deplasată. Doar un dezgust fizic, prelungit, o mai înfiora.

O sută de franci!...

Sînt tarife care ridică într-un mod curios nivelul unei îndeletniciri. Se putea deci trăi şi fără muncă grea. Căci totul e relativ; şi dacă vrei să compari...

Evident, unele exerciţii sînt greţoase în tovărăşia unul bărbat ruinat, în vîrsta de şaizeci şi mai bine de ani! Dar nici să speli vasele, să ceruieşti parchetul duminica, să deşerţi oalele de noapte, să destupi closetele care se înfundă, nu-i o îndeletnicire mai plăcută.

Janine îşi privi mîinile pe care le avea: prelungi, aristocratice — mîini pe care le datora desigur slăbiciunilor mamei pentru cei doi fii ai contesei la care fusese în serviciu — mîini albe, frumoase, pe care munca le va degrada încet-încet.

O sută de franci!...

Nu prea mîndră de sine, dar încovoindu-se sub legea de fier care le aruncă pe fetele săracilor în culcuşul bogaţilor, ea se înapoiase la fostul senator X... ofiţer al Legiunii de Onoare.

*

* *

Bancnotă cu bancnotă, Janine cîştigase aproape şase mii de franci. Nu a putut să le cheltuiască.

Pentru a nu da de bănuit unei mame ahtiate, tăinuise cu grijă mica avere. Neîndeajuns de bogată ca să părăsească un cămin unde, vai, nimeni nu o iubea, nu şi-ar fi putut oferi cel mai neînsemnat lucruşor fără să provoace iscodiri care ar fi provocat o dramă inevitabilă.

Neputînd să profite, treptat-treptat, de pe urma cîştigurilor dubioase, Janine chibzuia în fiecare zi cum să le cheltuiască..

Suporta acum cu trudă mohorîtă corvoada săptămînală care îi adusese atîţia bani. N-avusese voinţa de-a seca

izvorul de venituri, dar cu siguranţă că nu ea ar fi alergat după el. Nu se gîndise nici să-şi creeze alte beneficii de aceeaşi natură, în ciuda foloaselor sigure pe care le-ar fi recoltat.

Cu toată setea de lux şi de dorinţi, fata mai păstra o iluzie: de-a putea să-şi înfăptuiască speranţele puse într-o viaţă mai uşoară, cu un tovarăş vrednic. Viaţa nu este oare a perechilor întărite prin dragoste şi ambiţii comune?

*
* *

El urma să fie numit sub-şef de raion într-un mare magazin din apropiere de Operă.

Nu era mai bine decît să fie funcţionar? Contactul cu operaţiile mari, comerciale, deschide imaginaţiei cîmpul unor infinite posibilităţi.

Febra de-a vinde şi de a vedea cumpărîndu-se sporeşte desigur, în sufletul unui tînăr, dorinţa realizabilă de-a lucra pe cont propriu.

Deschizi o prăvălioară, dublezi cifra afacerilor şi, la capătul drumului, se înalţă magazinele uriaşe cu venituri imense.

Pînă să înfăptuieşti visuri atît de mîndre, mai ai în cale etape îndestul de frumoase. Angajezi o servantă, îţi oferi un automobil. Plimbări duminica, birturi bune, friptură bună. Faci dragoste într-o cameră de cîrciumă de ţară sau sub un copac, pe malul apei.

Avea deci să fie numit sub-şef de raion. Se numea Maurice Herdier. Cum de-l luase de bărbat, Janine nu mai ştia. Totul se petrecuse aşa de repede.

Se întîlniseră la un bal dat la atelierul unde Nini Pinson lucra. Orfan şi burlac, se tînguieşte de viaţa ce o ducea.

Fizic comun, dar care putea fi modificat dînd jos bărbuţa blondă şi retezînd americăneşte o mustaţă cam stufoasă, care nu gîdila însă ceafa în chip prea neplăcut.

Jenine îi spusese: îţi voi aduce ca zestre nouă mii de franci. Şi era aşa de fericită că nu intră în căsnicie fără să ofere ceva tovarăşului său.

Adăugase:

— Dar să nu pomeneşti niciodată nimic mamei despre banii aceştia. Dacă ar şti că-i am, o să caute să mi-i ia, căci mi i-a dat un unchi al meu pe patul morţii.

El făgăduise, discret, fără cîrtire, şi Janine s-a mirat că-l vede înghiţind aşa de uşor o minciună pe care ea o pregătea de mult fără prea mari speranţe c-o să înşele bănuielile logodnicului său.

Puse discreţia aceasta în seama unei încrederi de care fu mişcată. Era fericită. Căsătoria punea capăt unei sclavii ce devenea insuportabilă.

Pierduse frăgezimea sufletească, dar cîştigase acea foarte specială experienţă la care bătrînul făcea aluzie în primele seri.

*

* *

Acum, în momentul cînd să se dezbrace în camera nupţială, Janine se bucura şi se temea de această experienţă. Nu trebuia oare să se servească de ea pentru a-şi cuceri bărbatul? Da, dar cu cît tact şi cu cîte precauţiuni, ca să-i dea impresia că el e iniţiatorul!

Nunta fusese banală şi de comun acord, o scurtaseră. Janine îşi propunea să uite plimbarea vulgară din pădurea Vincennes şi chiolhanul stropit cu vin roşu, spre marea bucurie a invitaţilor d-nei Pinson.

În timp ce-şi scotea rochia albă şi cordonul încă împodobit cu flori de lămîiţă, mireasa făcea bilanţul trecutului ei sentimental. Numai dl Gaston, coaforul, o posedase pe neştiute. Această unică aventură va îngădui soţului să strige că este păcălit?

Bătrînul senator nu emisese niciodată pretenţia de-a o viola, dar ţinuse la fiece şedinţă să-i dea moneda măruntă

a unei voluptăţi pe care ea se prefăcea că nu a mai gustat-o.

Dragul meu, vrei să-mi faci o foarte mare plăcere?

Care, scumpa mea?

— Rade-ţi barba asta nesuferită înainte de-a te culca.

— Să mi-o... rad?

Capriciul ei îl înspăimînta. Ce vor spune colegii... Au să-şi bată joc de el.

Ea stărui. Nu avu încotro. Ce-ar putea să refuze un soţ în momente aşa de frumoase? în timp ce-şi reteza barba, Janine oftă amintinuu-şi din nou anii care trecuseră..

Căuta apoi să-şi explice stăruinţa de a-l sili pc soţ să se radă.

Cîştigase în chipul acesta cîteva minute şi trase de aci concluzia că nu se grăbea de loc să cunoască bucuriile vieţii conjugale.

Îşi examina cu de-amănuntul partenerul care îşi scoase haina dar păstrase bretelele. Părea, fără haină, foarte slab şi era de pe-acum gîrbovit. Umeri prea înguşti. Pielea prea albă. Cu siguranţă, nu era un bărbat care să inspire o mare pasiune.

Meticulos, cu apucături de burlac ordonat, el îşi strămuta, apei îşi aranja lucrurile de toaletă. Puse în fişicuri, pe sobă, gologanii pe care îi scotea din buzunar, şi-i numără după ce-i despărţi în mici teancuri, după valoarea lor.

Şi noaptea asta era noaptea-i de nuntă!

Veni spre Janine, ras, zîmbitor.

— Ei, mă găseşti frumos acum?

Ea fu dezamăgită. El avea o bărbie turtită pe care, sub barba blondă, n-o bănuiai.

Ceru o sărutare. În chiar clipa cînd i-o dădea, Janine îşi simţi golul imens din suflet.

Întinse braţele spre soţul ei, le întinse cu bunăvoinţă, şi nu fu nevoită să strige, căci, în grabă, stîngaciul o rănise.

Nu putu să-şi oprească o lacrimă. El înălţă din umeri înciudat, şi, deoarece era vinovat, fu şi nedrept.

— Ei ce eşti aşa de plăpîndă?

În fond nu era prea mîndru căci nu cunoscuse niciodată o fecioară. N-avusese de-altminteri decît foarte puţine metrese. Din motive de higiena se mulţumea de doi ani de zile să frecventeze o casă publică în fiecare sîmbătă seara, îi ajungea. Nu ţinea să-şi complice viaţa temîndu-se de aventuri care încarcă bugetul.

Dar nu poţi trăi într-una singur făcîndu-te propriul tău servitor din spirit de economie. O menajeră?... Plătind-o cu trei franci şi şaptezeci şi cinci ora te costă la fel de scump ca şi hrana unei neveste. Astfel stînd lucrurile de ce nu te-ai însura mai ales dacă logodnica aduce şi o mică zestre?

Trezit la realitate Maurice Herdier îşi contemplă femeia care stă lungită în pat aşa cum un indigen din Patagonia ar contempla o piesă autentică de aur bătută de Ramses cel mare absolut incapabil să-şi dea seama de comoara sa.

Întreabă:

— Înc-odată?

Ea făcu semn că nu. O arsură îi muşcă trupul.

— Sînt foarte mulţumit ştii... foarte mulţumit.

— Şi eu.

El zîmbeşte plin de fericire. Nu e afectuos din cauză că nu este obişnuit să fie. La bordel nu te înduioşezi.

Face lăudabile sforţări să nu adoarmă. Ziua a fost istovitoare. Dar, nu-i aşa, nu poţi să adormi într-o noapte de nuntă ca în oricare alta. Politeţea cere să flecăreşti puţin.

Un gînd pune stăpînire pe el. Face un calcul. Înmulţeşte de cinzeci şi două de ori cheltuiala făcută săptămîna cu vizita la prostituate. Merită să fie luat în seamă totalul economiilor astfel realizate. Hotărît, căsătoria prezintă avantaje.

Ar vrea să spună ceva, dar nu găseşte. Lungită lîngă el, Janine îl examinează cu atenţie din profil. Omul pe care îl visase, ca pe un tovarăş afectuos, îi e indiferent. Îl vede, fără indulgenţă, aşa cum e. Are fruntea îngustă, ochii de-

un albastru spălăcit, lipsiţi de orice viaţă interioară, chipul banal, fără graţie şi fără energie.

S-a dovedit în pat un îndrăgostit brutal, egoist, indiferent la plăcerile partenerei. Janine se pomeneşte — vai! — regretînd altruismul sadic al bătrînului protector.

Maurice Herdier nu a întrebat-o nimic în privinţa trecutului. Nu-i deloc curios că-l cunoască. La ce s-o fi gîndit el plimbînd o mînă stîngace pe corpul preţios al femeii care nu încearcă nici un fior?

Dacă Janine îşi ia în nume de rău lipsa de indulgenţă. Poate că el e emoţionat şi foarte obosit. Desigur că în curînd se va arăta mai blînd.

Ar vrea ca el să-i spună un cuvînt drăguţ, care să-i apropie şi să-i mărturisească dragostea lui.

— Draga mea...

Ea se strînge în el, înălţîndu-şi ochii, ochii frumoşi, înrouraţi, de căprioară rănită.

— Ce?

— Unde ai pus cele nouă mii de franci? Ea cade din nori. Tot trupu-i se destinde, se prăbuşeşte.

— Sînt în poşetă.

— Hm, nu este prudent să-i ţii acolo.

Se ridică, fără să-i pese că oferă spectacolul ridicol al picioarelor slăbănoage care se încrucişează sub poalele prea scurte ale cămăşii.

— Unde ţi-este poşeta?

— Pe scaun, lîngă fereastră.

El se duce şi scotoceşte în biata poşetă albastră care cuprinde mica avere. Scoate bancnotele, le pipăie, le numără de mai multe ori.

— Nu sînt decît opt mii şase sute cincizeci de franci, ştii?

— Da, am avut de plătit rochia şi pantofii.

El schiţează un gest de reproş.

— Cîte cheltuieli inutile pentru o singură zi! Uite, pun banii în garderob, între două cămăşi. Mîine o să-i depun la Casa de Economii.

Dispune de bani ca un stăpîn, fără sa mai ceara autorizaţie. Fără să vrea, Janine se răzvrăteşte:

— Nu pe toţi. Am nevoie de-o rochie şi de ceva rufărie. El nu îndrăzneşte încă să refuze, dar răspunde cu temere:

— N-o sa cheltuieşti prea mult, nu-i aşa?

Vom merge împreună la cumpărături. Hm, nu ai cine ştie ce ca trusou.

Se depărtează, nu fără părere de rău, de garderob. Deoarece conversaţia a luat un caracter financiar, Janine întreabă:

— Cînd crezi c-o să fii numit sub-şef de raion?

— Hm... asta e chestie de timp.

— Totuşi, mi-ai spus că...

— Da, da, nu te-am minţit. Am şanse, la a doua vacanţă, să fiu numit.

— Şi, după ce-o să fii numit, cît timp îţi va mai trebui ca să fii avansat iarăşi?

— Draga mea, prea mă întrebi multe. Poate vreo zece ani.

A rostit cuvintele acestea fără să clipească, de parcă ar fi fost vorba de ceva foarte natural. Janine se înspăimîntă. Zece ani? Dar zece ani sînt o viaţă de om!

— Să nu aştepţi atîta!

— N-am încotro.

— Caută de fă altceva. Cu cele cîteva mii de franci pe care ţi le dau o să poţi întreprinde ceva pe contul tău. E rîndul lui Maurice Herdier să se înspăimînte:

— Pe contul meu?

Niciodată nu-i trecuse prin minte ideea aceasta absurdă şi revoluţionară.

— Pe contul meu? Ce vrei să fac?

Ideea de a-şi zdruncina existenţa liniştită şi tabieturile i se păru o glumă de prost gust.

— Orice!

— Este uşor de spus. Ai vrea să pierd ceva sigur pentru...

Nu precizează. Nu poate. Nu-şi închipuie...

— Gîndeşte-te, draga mea, că o să ajung şef de raion. Am şi vărsat o parte din leafă pentru pensie. Nu-ţi închipui că o să renunţ la...

Vasăzică, el n-are raci ambiţii. Birocrat de comerţ, va aştepta ca o vită pensia amărîtă care-i va asigura pîinea ultimelor zile ale unei existenţe mediocre.

— Ai să vezi, n-o să ne plictisim. O să-ţi fac cunoştinţă cu Raoul Billout şi cu Paul Ermelin, colegi de la mănuşerie. Jucăm cărţi împreună, o dată sau de două ori pe săptămînă, cu Vidai, casierul de la secţia mobilei.

Pălăvrăgeala l-a odihnit şi 1-a dispus din nou pe mirele care se simte iarăşi cutezător.

Clipeşte din ochi cu înţelesuri.

— Îţi mai e rău?

Da, îi e rău, dar nu numai trupul o doare, ci şi inima, în special inima.

Se supune dorinţei masculului care îi e străin, aşa cum te supui destinului. Îşi îndepărtează picioarele. El o cuprinde. Are drepturi asupra ei.

— Trebuie! cum spunea d-na Pinson.

Şi Janine închide ochii, văduvită de speranţe, dar îmbogăţită cu o nouă experienţă. Cunoştea pînă acum grosolănia şi cinismul bărbaţilor.

Cunoaşte în momentul acesta prostia lor.

A CINCEA NOAPTE
NOAPTEA AMANTULUI

Gelozia şi interesul dezlănţuiesc uneori lupte crunte în inima oamenilor.

De cînd Maurice Herdier, sub-şef de raion într-un magazin mare, se însurase cu frumoasa Janine Pinson, un conflict cornelian îi răzvrătea sentimentele, unele împotriva altora.

Nu fusese în stare să aprecieze farmecele nevestei la justa lor valoare. Dar atitudinea camarazilor faţă de Janine îi deschisese ochii. Este întotdeauna foarte măgulitor pentru un soţ să surprindă priviri pline de dorinţi îndreptate spre femeia ce-i aparţine. Şi apoi e plăcut să aţîţi invidia colegilor şi a prietenilor.

Iar Janine revoluţionase micul cerc în care Maurice Herdier se învîrtea. Băieţii purtau cămăşi mai curate, se tundeau mai des, îşi schimbau cravata şi îşi luau aere de cuceritori.

Numai proprietarul legitim al femeii nu-şi dădea osteneală să se facă plăcut. La ce bun, de vreme ce el dispunea de ea?

Neglijenţa în îmbrăcăminte nu-l împiedica pe Maurice Herdier să recunoască meritele unei tovarăşe, care îi prilejuia înalta consideraţie a tuturor.

Pe de altă parte, continua să aprecieze prezenţa unei soţii care îl scutea de cheltuiala săptămînală a unei vizite la bordel.

A-şi pierde femeia, însemna a deveni bătaia de joc a cunoştinţelor şi a renunţa la o importantă economie.

În atari condiţii, mai putea să-i ordone Janinei să se ducă la lucru? Atelierul este foarte primejdios pentru o femeie tînără şi frumoasă. Şi ce control poţi să exerciţi asupra modului cum îşi întrebuinţează timpul?

Dar, pe de altă parte, a avea o tovarăşă care nu cîştigă un gologan, însemna să-şi ofere un lux prea mare. Ce folos putea trage din faptul că nu se mai ducea la bordel?

Conflictul acesta măreţ sfîşia sunetul lui Maurice Herdier.

Şovăi timp de o săptămînă. În a opta zi îi spuse Janinei:

— Pînă la căsătoria noastră cîştigai trei sute de franci pe lună. Este puţin. Caută un loc unde o să fii mai bine plătită.

Vedeţi, prin urmare, încotro se înclinase victoria.

Şi Janine începu să cerceteze anunţurile din ziare.

La cîtva timp după aceea era angajază ca vînzătoare într-o mare parfumerie.

Cu ajutorul unui salariu frumuşel, ea avea să adopte silueta de păpuşă pariziană care place cumpărătorilor.

Munca era uşoară pentru o fată drăguţă, care străbătea, din copilărie, asfaltul bulevardelor.

Îmbrăcată cu rochii scurte, fardată, cu părul retezat, Janine se adapta repede eleganţei domnişoarelor de magazin cu clientelă şic.

Nu avu nevoie de mai mult pentru a-şi pune în valoare frăgezimea tenului, fineţea mîinilor nervoase, îngrijite, şi linia plină, armonioasă a unui gît decoltat generos.

O funcţionară mai veche o măsurase din prima zi cu priviri de expertă.

În calitate de fată bătrînă şi blazată, care cunoştea viaţa, îi spusese noii venite:

— Dumneata, mititico, n-o să faci mulţi purici aici.

Janine zîmbise fără s-o întrebe de ce. Îşi făcu repede clienţi care ţineau neapărat să i se adreseze ei, ca şi cum, servite de alte mîini, săpunurile şi-ar fi schimbat parfumul, ori periile de dinţi şi-ar fi pierdut calitatea.

Bărbaţii zăboveau, atingeau degetele vînzătoarei, pretextînd că discută meritele unei pile de unghii, la care nici nu se uitau.

Corectă, Janine îşi examina interlocutorii cu discreţie amuzată şi cu plăcerea intimă de-a simţi că nasc în juru-i atîtea dorinţe anonime.

I se oferiseră întîlniri, plimbări, pe care nu le acceptase.

— Ce, eşti credincioasă soţului dumitale? o întrebă cu ironie funcţionara veche.

Poate că Janine ar fi răspuns: da, dacă Maurice Herdier n-ar fi avut, într-o seară, ideea nefericită de-a veni s-o aştepte la ieşire. Sosise cu cîteva minute înainte de închidere şi aşteptase pe un scaun, cu un aer amărît, cu spinarea încovoiată, cu umeri slăbănogi, dezlănţuind curiozitatea ironică a tuturor fetelor din magazin.

Credincioasă caraghiosului acela? Janine nu se putea lăuda cu el fără a cădea în ridicol. Nimic nu e mai groaznic pentru o femeie decît să fie nevoită să roşească de soţul ei.

El nu-i adusese nici pasiune, nici afecţiune. Îşi îndeplinea datoriile conjugale cu multă regularitate^ în fiecare sîmbătă seara, ca pe un rit higienic şi pentru că se putea odihni a doua zi, dimineaţa.

Îi înşfăca leafa şi-i precupeţea banii de buzunar. Seara nu ieşea decît ca să reînceapă cu prietenii, ca pe vremuri, o partidă de cărţi sau de biliard. Între timp Janine era autorizată să lucreze alături ceva de mînă. Duminica, pentru a-şi trece timpul, Maurice lucra puţină tîmplăre.

*
* *

— Domnişoară, te aştept negreşit, la şapte fără un sfert, pe terasă, la Cafê de la Paix.

Janine n-a avut timp nici să răspundă, nici să chibzuiască. Tînărul înalt, brun, care i-a spus cu siguranţă desăvîrşită cuvintele acestea se şi află la casă, unde achită preţul cumpărăturilor.

Într-adevăr, un tînăr chipeş, bine făcut, cu ţinută sportivă. O haină de-o discretă perfecţiune, pantofi impecabili,

cămaşa de mătase. Pleacă şi-i aruncă în treacăt un zîmbet complice, imperceptibil.

In stradă se urcă în maşina a cărei caroserie sclipitoare atrăgea atenţia trecătorilor.

„Te aştept negreşit la şapte fără un sfert...”

Glasul cald vibrează încă în auzul Janinei.

*

* *

Ezită să traverseze Place de l’Opera. Agentul ridică bagheta. Valul mulţimii o tîrăşte pe tînăra femeie.

E oarecum stupid să se supună astfel unui necunoscut. Ce-o să gîndească?

Eh, n-are a face! El n-are ce să gîndească, ea n-are ce să piardă.

Vociferări cosmopolite îl atrag pe străin spre terasa uneia dintre cele din urmă cafenele de pe bulevard.

Tînărul brun se află la o masă. Se ridică politicos şi are tactul de-a nu-şi manifesta surpriza zgomotos. Apropie un scaun şi o primeşte pe Janine în aşa fel încît o scuteşte de curiozitatea vecinilor.

Dar cînd se găseşte lîngă ea, el, zîmbitor, nu-şi mai tăinuieşte bucuria.

— Cît de încîntătoare eşti şi cît de multe scuze îţi datorez pentru modul atît de îndrăzneţ în care te-am invitat. Dar puteam altfel? Am ţinut să joc totul pe o singură carte. Uneori, într-un cazinou, pun totul pe o carte.

— Deoarece am venit, spune Janine, nu mai ai motive să-mi ceri scuze.

— Aş fi vrut să-ţi dau întîlnire într-un loc mai intim, dar mi-am închipuit că-n ultimul moment vei ezita mai mult să deschizi o uşă decît să iei loc pe terasa acestei cafenele.

— Într-adevăr, nu aş fi îndrăznit.

Cu toată cutezanţa aparentă a atitudinii sale, Janine este foarte intimidată. De ce-a venit aici, ea care niciodată nu a schiţat cea mai neînsemnată aventură de acest soi?

Dar Janine îşi răspunde cu luciditate. A venit pentru două motive foarte simple. Necunoscutul îi place şi are automobil.

— Vrei să cinezi cu mine?

De ce să-şi ia în nume de rău plăcerea? Mănîncă deseori, seara, singură, la restaurant.

— Da, dar cel mai tîrziu la zece va trebui să plec.

Tînărul aruncă o privire asupra verighetei invitatei sale. Măritată într-adevăr? Da, nici vorbă, deoarece ea nu s-a grăbit să se laude cu aceasta.

Împieliţata, ce nostimă este, şi ce ispititoare, îi admiră corpul de-o rară transparenţă, ochii negri, scînteietori de tinereţe, buzele voluptoase şi dinţii care se dezvăluie într-un zîmbet atît de-încîntător încît ai da orice ca să-l vezi continuu înflorind.

Janine ghiceşte farmecul pe care îl exercită asupra necunoscutului. Nu se mai simte cîtuşi de puţin stingherită. Privirile consumatorilor o mănîncă şi o electrizează. Bărbaţii de la mesele dimprejur se întorc şi-o fixează căutînd să încheie cu ea înţelesuri din ochi, tăcute.

Femeile, cărora manevra nu le scapă, o privesc pe rivală, cu o indiferenţă prea afectată ca să fie sinceră.

Janine aspiră cu voluptate aerul călduţ al serii calme de primăvară. O viaţă nouă goneşte prin vinele ei. Ca un boxer care îşi răpune adversarul pentru întîia oară, ca un orator la cel dintîi succes, îşi dă seama de adevărata-i putere.

Bărbatul de lîngă ea e tînăr, frumos, bogat. Dar toate aceste avantaje nu constituiesc decît un legitim omagiu adus zorilor triumfătoare ale Evei eterne.

— Domnişoară, dă-mi voie să mă prezint... Mă numesc Jacques Asselin. Sînt celibatar şi-ndeajuns de bogat ca s-o pot răsfăţa pe aceea ce s-ar încrede în mine.

Tonul este drăguţ, dar cam încrezut. Janine acceptă cu un sur îs invitaţia discretă în legătură cu un voiaj. A, nu, ea nu mai e deloc intimidată în faţa prilejului ce-i este oferit.

Aventura o ispiteşte. Băiatul îi place. Acum cîteva luni şi-ar fi trădat bucuria. Astăzi îşi maschează plăcerea sub genele-i lungi, arcuite. Nu poţi şti ce gîndeşte, nu ştie nici interlocutorul ei care, în consecinţă, se străduieşte să-i fie pe plac.

Curios, Janine a primit cu recunoştinţă şi cu încredere, pline de iluzie, pe toţi cei ce veneau în calea ei cu inima şi cu mîinile goale. Şi uite că-l consideră ca pe un adversar ce trebuie răpus pe cel ce-i aduce splendidele realităţi ale tinereţii, leneviei şi bogăţiei.

Janine a aflat pe cont propriu că sinceritatea costă scump pe naivele care cred în bunătatea oamenilor.

Revede meschinul cămin conjugal; camera de culcare cu mobile desperecheate, unde se găteşte pe-o maşină de spirt.

Se gîndeşte la bărbatul ei, caraghios jalnic, ce duhneşte a pipă, dar se fereşte să-şi facă iluzii în privinţa prietenului ocazional, care se străduieşte să ghicească viaţa intimă a tinerei femei.

Aparenţele îi sînt favorabile. Rochia nu-i trădează situaţia mediocră, rochia pe care Jacques Asselin încearcă s-o dezbrace cu gîndul.

Şi, deoarece ea nu iese din tăcerea-i isteaţă, se pomeneşte împins, el, pe panta sincerităţii. O roagă, îi făgăduieşte, se pune în stare de inferioritate.

Niciodată n-a simţit Janine lîngă un bărbat o senzaţie atît de puternică. Î-a suportat pe cei care s-au apropiat de ea. Nici unul nu a ispitit curiozitatea simţurilor ei, şi uite că deodată îl priveşte pe Jacques Asselin cu dorinţa tainică de a-i închide buzele cu o sărutare, de a-i aparţine. Emoţia aceasta nouă este delicioasă.

Va fi amanta bărbatului care-i place şi care o tulbură.

Şi-l ascultă vorbind, fără să dezvăluiască ceva din ea, ca pe un duşman.

*
* *

— Trebuie să te prezinţi înainte de orele patru, la bancă. E trei şi jumătate. Janine a plecat din parfumerie, în ciuda

împotrivirii patroanei, care, din principiu, nu admite ca funcţionarele sale să lipsească în orele de serviciu.

— Dacă îţi arde de plimbare, micuţo, de mîine n-ai ce să mai cauţi aici. Locul d-tale va fi ocupat. Prin urmare, alege.

Janine a ales. Acum este la banca al cărei nume şi a cărei adresă sînt menţionate pe hîrtiuţa verde, misterioasă, pe care o mototoleşte cu oarecare nervozitate.

A se plăti la purtător suma de douăzeci de mii de franci.

Janine citeşte şi reciteşte cu oarecare nelinişte. Intră într-o bancă pentru întîia oară şi n-a prezentat niciodată un cec la un ghişeu. Nici nu ştia de existenţa acestui mod de plată.

Nu pricepe încă, lămurit, prin ce minune petecul de hîrtie desprins dintr-un carnet de cotor valorează o sumă atît de însemnată.

Se teme să nu fie o păcăleală. Totuşi, Jacques Asselin n-ar fi în stare de aşa ceva. De altminteri, numele lui scris cu cerneală roşie pe cec şi semnătura lui dovedesc contrariul.

Dar Janine stă încă la îndoială. Nu ştie ce formalităţi trebuiesc îndeplinite şi se teme să nu fie ridicolă.

În sfîrşit, îşi ia inima în dinţi şi se duce la casă.

— Treceţi întîi la viză... mormăie casierul, care numără teancuri impresionante de bancnote albastre.

Janine se informează şi ia loc în coada unui şir de oameni care îşi aşteaptă rîndul. În sfîrşit, ajunge la ghişeu. Un funcţionar mahmur înalţă din umeri.

— Cecul d-voastră nu e nici măcar completat. Janine se îmbujorează ca para focului. Se simte prinsă cu

O greşeală, care este cu atît mai gravă cu cît este mai misterioasă.

Îngînă:

— Am să vin mîine.

— De ce mîine? N-aveţi decît să scrieţi pe verso adresa d-voastră, data, şi să semnaţi.

De îndată ce-a băgat de seamă că are a face cu o clientă nostimă, funcţionarul s-a îmbunat subit. Schiţează un zîmbet ademenitor şi moaie un toc în călimară.

Apoi ia cecul şi-i întinde Janinei o fisă de metal pe care e un număr.

— Luaţi loc, vă rog, pînă vă vine rîndul.

Ea se supune, cu inima zvîcnind. Minutele trec şi Janine e cuprinsă de o spaimă nebună. I s-a luat hîrtia preţioasă şi i s-a dat în schimb o fisă fără valoare. A fost jefuită şi nu are nici o dovadă.

Atmosfera din bancă îi pare cumplit de ostilă. Se simte pierdută în hărmălaia vocilor, în răpăitul maşinilor de scris şi în forfoteala oamenilor de serviciu.

Simte nevoia să se adreseze unui domn bătrîn care stă pe-o bancă, lîngă ea, şi să-i spună ce i s-a întîmplat. Poate că ar fi mai bine să caute îndată un agent căruia să-i reclame că a fost jefuită. Va fi însă crezută?

Şaizeci şi cinci... Şaizeci şi cinci...

Janine este smulsă subit din gînduri. Numărul strigat e chiar numărul ei.

Se duce la casă. Sînt puse în faţa ei două pachete a cîte zece bancnote de o mie.

— Număraţi-le.

Sînt exact douăzeci de mii.

Sînt ale ei. Apucă mica avere cu o mînă nesigură şi-o vîră în poşetă.

Janine a luat pentru prima oară contact cu institutele de credit.

*
* *

Îndrăgostit la toartă, Jacques Asselin făcuse gestul elegant care îl putea duce la ţintă.

Obţinuse cîteva întîlniri care creaseră legături de prietenie între ei, dar mai mult, nu. Janine s-a ferit să cedeze prea iute atracţiei simţite pentru noul prieten. Dorinţa nu-i lipsea totuşi. Din momentul cînd îl întîlnise, i-a dat o dovadă negativă de dragoste, refuzîndu-i orice dezmierdare.

Enervat de o aşteptare care se prelungea, Jacques concepuse proiecte vaste. Aşa cum îi spusese Janinei din prima seară cînd se cunoscuseră, el se hazarda în lovituri hotărîtoare.

Socotind inutilă şi lipsită de interes pălăvrăgeala asupra viitorului, venise într-o zi cu trei hîrtii în port-vizit.

— Scumpă prietenă, uite, două locuri reţinute de mine pentru trenul ce pleacă mîine seară la Biarritz. Unul pentru d-ta şi unul pentru mine. Nădăjduiesc că vei primi să mă însoţeşti, căci eu tot voi pleca, indiferent dacă răspunsul d-tale este favorabil ori nu. Te iubesc şi nu mai pot suporta o situaţie care îmi e penibilă. Ascultă-mă, fără să mă întrerupi. Îţi propun să fugi cu mine. N-ai să fii nefericită. Recunoaşte că nu ţi-am cerut nimic fără să-ţi ofer ceea ce am socotit vrednic de d-ta. Am prea mult respect pentru d-ta. Ştiu că nu eşti liberă şi ghicesc că nu eşti fericită. Altminteri, n-aş fi avut plăcerea să te văd atît de des. Vrei să trăieşti cu mine? Ţin în orice caz să-ţi salvez independenţa. Ia, prin urmare, cecul acesta care îţi va îngădui să acoperi primele cheltuieli, fără să iei cu d-ta ceva din lucrurile care ţi-ar reaminti o existenţă la care vei renunţa. Pe de altă parte, suma aceasta mică îţi va asigura toată libertatea faţă de mine. Gîndeşte-te. Nu-mi

răspunde nimic. Eu îţi spun: Adio, sau: Pe mîine. D-ta vei alege. Trenul pleacă la opt şi jumătate seara.

Şi Jacques Asselin plecase lăsîndu-i Janinei un bilet de tren şi un cec de douăzeci de mii de franci.

*

* *

Janine era în culmea bucuriei. Realizase în trei ore minunea de a-şi cumpăra o valiză şi de-a o umple cu rufărie, rochii, fulare, pantofi şi cu o mulţime de fleacuri pe care nu le avea în momentul ieşirii de la bancă.

Avusese chiar timp să îmbrace un delicios costum de voiaj cumpărat de-a gata şi care îi venea de minune.

Mînca acum în grabă în bufetul gării. Emoţia şi curiozitatea îi tăiau pofta. Nu îndrăznea să coboare prea devreme pe peron, dar simţea o dorinţă nebună să intre într-unui din vagon-lits-urile care erau încă misterioase pentru ea şi care simbolizau în ochii ei culmea unui lux pînă atunci inaccesibil chiar visurilor sale cele mai ambiţioase.

îşi părăsea soţul fără nici o remuşcare. Se gîndea la el, dar numai pentru a ridica în slăvi importanţa ceasului de faţă. Şi-l închipuia preparîndu-şi două ouă, morfolindu-şi necazurile de salariat înăcrit, ros de o invidie neputincioasă.

Era prea fericită ca să-i poarte ciudă. Îl dispreţuia cu indiferenţă. El aparţinea unei epoci de care ea se simţea dintr-odată străină.

În ajun se culcase încă cu soţul ei şi nimic n-ar mai putea-o face să retrăiască trecutul acesta atît de recent.

Înhăţînd cel dintîi prilej serios, Janine rupea cu începutul posac al existenţei sale. Nu că şi-ar fi făcut iluzii asupra duratei legăturilor cu Jacques Asselin. Aceasta va depinde de viitor, de împrejurări,... lucruri vagi pe care nu le poţi prevedea. Orice s-ar întîmpla, însă, Janine avea acum certitudinea liniştită c-o să se descurce singură. Şi

un zîmbet fugar trecu peste buzele sale, amintindu-şi privirile lacome ale tuturor bărbaţilor de pe terasa cafenelei.

Apoi îşi controla, în faţa unei oglinzi mari, silueta, şi fu mulţumită. Era îmbrăcată simplu, însă cu gust. Pieptul şi coapsele îi erau, de cîteva luni, mai armonioase. Nu mai era adolescenta firavă a cărei savoare de fruct cam crud o apreciase senatorul din Luxembourg. Se consideră ispititoare şi-aruncă o privire de simpatie femeii ce devenise ea şi care, încrezătoare în destinu-i, pornea cu fruntea sus şi cu sînii bombaţi spre misterioase neprevăzuturi.

*

* *

Hamalii sînt de negăsit prin gări, cu excepţia celor pentru femeile frumoase. Un muncitor medaliat sosi ca prin farmec tocmai în clipa cînd tînăra călătoare ieşea din bufet, şi-i luă valiza.

Cu simţul care bănuieşte bacşişurile grase întrebă simplu:

— Biarritz?

Janine fu măgulită. Pentru întîia oară făcea un voiaj lung. Îşi aminti escapadele mohorîte prin împrejurimile păcătoase, dezonorate de locuinţele nevoiaşilor. Două trenuri care staţionau unul lîngă altul îi părură simbolice. Pe stînga, un convoi compus aproape exclusiv din vagoane de-a treia împrăştia, prin ferestrele luminate sărăcăcios, o duhoare de soldaţi în permisie, de slugi şi de omenire jegoasă.

Pe dreapta, un tren de milionari cosmopoliţi scînteia de bogăţie sobră şi nu tolera decît oaspeţi distinşi.

Schimbîndu-şi existenţa, Janine schimba şi trenul; şi îl părăsea pe cel dintîi, ca să se aşeze definitiv în al doilea. La gîndul acesta scoase un suspin de uşurare.

Controlorii care supravegheau toate uşile îi deveniră dintr-odată simpatici. Ei erau bariera socială la adăpostul căreia poţi dormi în pace. Vigilenţa lor nu permitea furişarea nepoftiţilor.

Janine avea impresia că, după ce va fi străbătut cordonul acesta sanitar, se va găsi pentru totdeauna ferită de bolile poporului: mizeria, munca slugarnică, lipsurile şi resemnarea de vită.

Dar, aşa cum cu trei ani mai înainte, nu îndrăznea să se servească de-o furculiţă într-un restaurant şi cum, încă azi dimineaţă, nu ştia cum să procedeze cu un cec, Janine se speria întrucîtva la gîndul să se urce în vagoane bizare al căror lux îi era necunoscut.

Jacques Asselin o scuti de plictiselile mici ale acestui nou contact. El se afla pe peron, aşteptînd în dreptul compartimentului, nerăbdător, nervos.

Un zîmbet de destindere îi lumină figura. Se repezi spre Janine, de îndată ce-o zări, şi îi sărută îndelung mîinile. Era atît de tulburat încît nu găsea cuvinte ca să-şi exprime bucuria şi recunoştinţa.

Emoţia aceasta nu-i scăpă tinerei femei şi-i arătă încă o dată puterea ei de seducţie. Îşi tăinui mulţumirea, vrînd să primească totul fără a oferi măcar o mulţumire în schimb, începea instinctiv să joace rolul de zeiţă copleşită şi nesatisfăcută.

Încîntat, atent, Jacques Asselin accepta la rîndu-i rolul imprudenţilor care sînt gata să facă sluj în faţa unei fete frumoase.

Janine se adapta în cîteva clipe cu noua-i situaţie, cu uluitoarea facultate de asimilare a femeilor inteligente. Ca să nu trădeze vreo surpriză, ea îmbrăţişase dintr-o privire vagonul şi minusculul cabinet de toaletă pe care Compania i-l punea la dispoziţie. Nu risca nici un gest care să poată trăda ne-deprinderea cu confortul modern.

Un fluierat. Garnitura se puse în mişcare, uşor. O tîra pe Janine, pe nesimţite, spre destinul ales de ea. Prima

bătălie era cîştigată, şi prima victorie este cea mai grea, totdeauna.

Băiatul de serviciu pregăti paturile, primi ordin să nu-i trezească pe călători pînă a doua zi, uşa compartimentului se închise în urma tinerei perechi.

*

* *

Nu există iubire sinceră fără un anume respect. Răsfăţat de averea sa, Jacques rămînea totuşi intimidat în faţa noii sale partenere. Nu cuteza să rişte nici cuvintele, nici mişcările definitive.

În intimitatea garsonierei pe roate, ambii tineri simţeau o tulburare delicioasă. Deoarece nu se grăbeau, dădeau îmbrăţişării supreme un preţ infinit. De patru luni de zile de cînd se cunoşteau, nu se despărţiseră niciodată fără să schimbe o strîngere de mînă arătătoare şi vestitoare a voluptăţilor de mîine. Dorinţele lor se aţîţaseră în decursul unei aşteptări pe care ştiuseră să şi-o impună, el din rezervă respectuoasă, ea din calcul isteţ.

Acum, pentru a prelungi aceste douăsprezece săptămîni de înflăcărată şi mută nerăbdare, şi pentru a întîrzia apropiata-i încheiere, evitau să se privească. Trupul le era înfiorat, inima lor zvîcnea.

Jacques ar fi vrut, înainte de a o poseda, să-şi cunoască tovarăşa mai bine, ştiind că adevărata dăruire a fiinţei cuiva nu stă în spontaneitatea dezmierdărilor, ci în aceea a mărturisirilor.

— Draga mea, vorbeşte-mi despre trecutul tău...

Ea ghici pericolul spovedaniei, al destăinuirii anilor întristaţi prin realităţi atît de jalnice. Ce-ar cîştiga vorbind despre mizerabilul cuib familial, despre părinţii muncitori, despre soţul ridicol?

Milă? Nu ţinea să furnizeze argumente pentru înfrînarea viitoarelor exigenţe.

Răspunse cu un zîmbet blazat:

— Trecutul meu?...

— Ai iubit vreodată?

Întrebare mişcătoare, naivă. Nu era nimerit să ţină trează o gelozie cu atît mai de dorit cu cît era de imprecisă? Janine se prefăcu că alunecă pe panta confidenţelor.

— Dacă am iubit?... Da, desigur, prietene... Afirmaţia evazivă se încheiase într-o reverie tăcută, plină de amintiri imaginare.

— Nu vreau să fiu indiscret, nici să reaprind cenuşa unui trecut care-ţi este poate penibil, dar aş vrea mult să ştiu...

El se zbătea împotriva îndoielii care sugrumă inima tuturor amanţilor. Ea era atît de tînără şi aşa de nostimă! Cît de vii or fi în mintea ei aventurile încă recente pe care le trăise?

— Dragul meu, să ştii că, în afară de o căsătorie care mi-a fost impusă de către ai mei, am avut pe cineva care-mi era foarte drag şi pe care l-am pierdut.

Socoti de prisos să precizeze cum l-a pierdut.

— Cineva care te iubea?

— ...Şi pe care împrejurările mi l-au răpit. Un prieten foarte bun, foarte bogat, tînăr încă, şi cu care aş fi putut avea o existenţă întru totul deosebită de aceea pe care o duc de cîteva luni. Dar să nu mai vorbim...

Schiţă un gest ca pentru a îndepărta viziuni ce deveneau aproape sincere. El, nătărău, ca mai toţi bărbaţii îndrăgostiţi, suferea din cauza misterioasei rivalităţi.

— Am să fiu eu cel care-ţi va aduce fericirea meritată. Primeşti?

La drept vorbind, nici ea nu voia altceva. El îi luă mîinile, cu un elan entuziast, îşi apropie obrazul de al ei şi murmură ca o rugăciune:

— Janine...

Îi spunea pe nume pentru întîia oară. Familiaritatea păru că-l surprinde. Nu-i aparţinea numele. Îl rostiseră alţii mai înainte.

— Dacă nu te-ar plictisi, îţi voi da un nume care va fi numai al nostru şi pe care îl vei păstra cîtă vreme vei consimţi să trăieşti cu mine.

— Care?

— Ginette.

Ea primi. Zarul era zvîrlit. Fusese rînd pe rînd, Nini, Ninette şi Janine. Devenea Ginette.

Schimbarea nu-i displăcea. Nu regreta vechile etichete pe care le depunea la hala cu vechituri a copilăriei amărîte.

El repetă cu extazul năuc ce aureolează silabele care evocă un suflet drag:

— Gine... Ginette...

Şi-o înlănţui deodată într-o îmbrăţişare brutală. Ea suportă fără revoltă asaltul care îi frîngea şalele.

Amant viguros, dar drăgăstos, Jacques ştia să îmbrăţişeze. Ginette îl reţinu la pieptu-i, îl atrase, îi aspiră buzele într-o sărutare ameţitoare.

Cînd se dezmeticiră, se contemplată, legaţi dumnezeieşte prin plăcerea aşa de apropiată.

O lumină sumbră scînteia în ochii lui Jacques Asselin. Ginette observă că dorinţa îl transfigura. Era şi mai tînăr, şi mai frumos.

— Draga mea... draga mea... te iubesc...

Ea îşi coborî pleoapele, înfiorată de voluptăţi anticipate. El trase zăvorul, apoi începu s-o dezbrace cu mişcări afectuoase şi precise.

Ginette nu cunoştea, în materie de iubire, decît supunerile înjositoare. Nu împărtăşise niciodată plăcerea pe care alţii au ştiut s-o extragă dintr-însa. Dacă orice prostituată poate procura unui bărbat voluptatea genezică, femeile nu pot gusta deplină satisfacţie decît lîngă un bărbat care le tulbură. Mai cerebrală, voluptatea lor nu se stîrneşte decît cu asentimentul lor.

Ginette se înfiora la simpla atingere a degetelor lui Jacques, care-i desprindea îmbrăcămintea, una după alta.

Avea parcă revelaţia începuturilor posesiunii. Tînăra femeie schiţă o mişcare pudică vrînd să reţină ultimul văl care-i acoperea trupul gol.

Se întinse pe patul îngust. Jacques micşorase lumina pentru a se dezbrăca şi el. O licărire blîndă juca pe pielea-i bronzată de tînăr zeu grec.

Ginette îşi aminti de pîntecul lăbărţat al bătrînului senator şi de gîtul uscat al lui Maurice Herdier.

Providenţa îi datora această splendidă reparaţie. A, cum ar fi rîs în nasul imbecilului convins, care i-ar fi declarat în clipa aceea că o femeie n-are drept să-şi înşele bărbatul! Ce prostie, — onestitatea!

Corectitudinea adevărată nu însemna oare să evadezi din temniţa conjugală pentru a oferi comorile trupului tău unui stăpîn vrednic de ele?

În genunchi în faţa tinerei femei, Jacques dezvăluia cu pietate perfecţiunile ei intime. Explora cu încetineală cucernică moliciunea şoldurilor, arcuirea coapselor, tăria delicată a unui piept, ai cărui sini flexibili nu erau susţinuţi prin nici un artificiu.

Dar o frenezie pătimaşă îl înfiora. Cu o mînă crispată, Ginette îi implora dezmierdările.

Aceeaşi rătăcire îi lipi, corp la corp, gîfîind, ameţiţi, extaziaţi.

Trenul gonea şi vibraţia-i monotonă ritma gîfîitul sforţării lor.

Afară defila cortegiul fulgerător al caselor — casele în care alte făpturi îndeplineau, în prada aceluiaşi delir, truda ce repopulează pămîntul.

Acum, palizi şi istoviţi, amanţii se odihneau, încremeniţi, gură în gură.

Dar Ginette voia să-şi guste victoria în înfrîngerea completă a celui ce o posedase.

Făcu un nou efort. Prea obosită pentru a gusta un spasm nou, impuse unul tovarăşului său şi simula înfrîngerea divină.

Zdrobit, Jacques aţipea, cu un zîmbet fericit pe buze.

Tînăra femeie se plecă asupra lui, examinînd cu dragoste trăsăturile-i destinse.

*

* *

El adormise, purtînd în vis certitudinea că amanta îi spusese adevărul asupra trecutului ei şi că împărtăşise pînă la capăt beţia amoroasă.

Ginette învăţase că prin minciună, doar prin minciună, pot femeile să-i domine pe bărbaţii care îşi închipuie că le robesc.

A ŞASEA NOAPTE
NOAPTEA NECUNOSCUTULUI

Pe Stînca Fecioarei, valurile strivite răbufneau în evantaie gigantice şi uluitoare. Apoi, după ce era o clipă proiectată spre cer, prisma lichidă şi feerică recădea ca o ploaie înspumată peste ultimul stîlp al parapetului.

De fiecare dată gurile-căscate se trăgeau înapoi, dar curiozitatea îi readucea la parapetul udat de valuri. Stăteau rezemaţi deasupra viitoarei ce mugea, fără să se sature de spectacolul curios şi gratuit pe care li-l oferea oceanul dezlănţuit.

Pe plaja cea mare din faţa vechiului cazinou, părăsit de lumea mondenă, baia matinală era interzisă. Vreo sută de inşi, grămădiţi pe malul apei, se mulţumeau să se agate unii de alţii, sub supravegherea maeştrilor de înot pentru a rezista asaltului talazurilor.

O mulţime leneşă hoinărea în sus şi-n jos pe ambele etaje ale promenadei. Asemenea păsărilor de pe insule, care se strîng unele într-altele pe gratiile coliviei lor, spaniolii priveau, înşiraţi pe banchete, puzderia pe picioare îmbrăcate în ciorapi de mătase.

Femeile bronzate ca nişte creole terminau, în bătaia soarelui cald de septembrie, cura helioterapică începută la Ostanda, la Deauville sau la Cabourg.

În Portul-Vechi fîşia îngustă de nisip, comprimată între cabine, era împestriţată de tricouri multicolore, ca o paletă de pictor impresionist.

Din cabinele pe care le asediau întîrziatele, un val continuu şi policrom se împrăştia pe plaja minusculă. Pe două şevaleturi imense, halatele albe aşteptau, zvîrlite claie peste grămadă, ora dejunului ca să acopere iarăşi umerii frumoşi, jupuiţi ca nişte poame noi.

În Portul-Vechi nu se poate înota. Lumea se rostogoleşte în valurile pe care garniturile laterale le

resping în unde concentrice şi antagoniste. Ciorchinii de înotători, agăţaţi pe frînghii, se proptesc în trepte ca să ajungă, rînd pe rînd, pe platformă. Trupurile se profilează o clipă pe ecranul albăstrui al cerului, şi valul le înghite.

Plajă uluitoare, amfiteatru gălăgios ca un circ năpădit. Nu există un centimetru de nisip fără un bust moleşit, fără picioare învălmăşite, fără un spate gol sau o pereche impudic tolănită pe un singur halat.

Agenţii de poliţie încearcă să impună o ţinută de rigoare, prescrisă prin regulamentele municipale din secolul trecut: este interzis să-ţi arăţi sînii, sau să laşi să lunece un umăr peste un sin dezvelit într-adins.

Trudă zadarnică. De îndată ce păzitorii pudoarei publice întorceau spatele, rîsete vesele le salutau plecarea. Busturile se dezveleau. Sînii, o clipă încercuiţi, lăsau iarăşi drum liber sfîrcurilor umbrite, provocatoare.

Îmbătată de iod şi soare, Ginette savura, în mulţimea cosmopolită, trîndăveala aceasta voluptoasă, cu o bucurie proaspătă încă.

Nisipul mărunt se lipea de pielea aurită de soare. Un tricou verzui, umed încă de apă, îi strîngea corpul, ale cărui armonioase propoiţii le sublinia.

De cînd se afla la Biarritz, cu Jacques Asselin, tînăra femeie era absolut fericită.

Îi scrisese soţului să nu se neliniştească de dispariţia ei şi-i aducea la cunoştinţă despărţirea definitivă. Lua asupra sa toată vina şi-i cerea să pregătească divorţul.

Ginette ştia acum ce este dragostea. Se dădea în fiecare zi amantului cu o pasiune sporită, cu o înflăcărare mereu reînnoită.

Nu-i adusese el totul? Luxul pe care îl dorea, respectul, fără de care nu-i posibil nici-un ataşament sincer, şi egalitatea în dragoste.

El ştiuse să n-o facă să simtă povara unei sclavii aurite.

Împotriva voinţei de-a nu manifesta nici o exuberanţă copilăroasă faţă de nenumăratele satisfacţii necunoscute ale noi sale existenţe, Ginette gusta ca o neofită

revelările ameţitoare ale cochetăriei sale satisfăcute şi ale ambiţiei sale copleşite.

Putuse să pătrundă în templele eleganţei internaţionale. Worth şi Jeanne Lanvin o îmbrăcau, Lewis îi furniza pălării, şi îşi cumpărase la Cartier cel dintîi solitar.

O baghetă magică o transformase pe mica parfumeuză în monedă autentică, împodobită cu cîrpe costisitoare, demne de frumuseţea ei. Nimic n-o mai deosebea de obişnuitele palace-urilor europene, nimic afară de farmecele-i personale pe care noua-i casetă de bijuterii le punea zilnic tot mai mult în valoare.

Desigur, Ginette era încă departe de a poseda naturaleţea, distincţia înnăscută care rămîn apanajul privilegiatelor acestei lumi. Căpătase totuşi un lustru îndestulător ca să nu-l izbească pe bărbatul care o însoţea.

În orele îndelungi de plictiseală şi de inacţiune, în timp ce soţul ei se abandona plăcerilor stupide ale jocului de cărţi, ea citise numeroase romane, călăuzită admirabil de-o colegă din magazin, care-şi trăise viaţa de timpuriu.

Folosind astfel perioada cea mai ştearsă din viaţa sa, îşi completase în chip inteligent instrucţia neglijată prea multă vreme. Ghicind superioritatea prietenei, îi urmase cu supunere sfaturile şi nu dăduse înapoi din faţa celor mai aride lecturi. Învăţînd să-i cunoască pe clasici, la o vîrsta cînd de obicei îi uiţi, ea gustase întreaga măreţie umană din tragediile lui Racine, cu o prospeţime pe care nu o secase nici o resemnare şcolară.

Curiozitatea ahtiată de novice o împinsese, de asemenea, spre operele moderne şi, de la Morand la Giraudoux, făcuse ocolul literaturii contemporane! Înălţîndu-i spiritul, înclinarea instinctivă spre intelectualizare îi înlesnise, în acelaşi timp, ascensiunea spre viaţa mondenă.

Nu se simţise niciodată nelalocul ei în vreunul din restaurantele sau dancingurile aristoratice unde o dusese amantul.

Ca la toate fiicele Evei, de altfel, amoru-i propriu era imens. Orice aluzie la obîrşia sa modestă ar fi umilit-o dureros, nu ca o critică pentru trecut, ci ca o mustrare pentru prezent.

Făpturile care fac un efort lăudabil şi sincer pentru a se ridica deasupra meschinei lor situaţii nu pot aprecia progresele lor decît pe măsură ce descoperă erorile din ajun. Satisfacţia prezentă nu este cu totul lipsită de amărăciune, deoarece regretă în acelaşi timp boroboaţele pe care le săvîrşeau recent. Supravegherea continuă pe care şi-o impun şi teama neîncetată de a nu face gafe le irită susceptibilitatea. Dar neputînd să depăşească stadiul la care au ajuns, îşi închipuie totdeauna că au atins desăvîrşirea.

Ginette fusese îndeajuns de isteaţă şi de intuitivă ca să nu-şi indispună tovarăşul în public. Jacques Asselin avea el însuşi prea mult tact ca să nu provoace neînţelegeri ce ar fi mîhnit-o.

Ceea ce nu-l împiedica pe tînărul, ieşit dintr-o veche şi bogată familie din Turena, să sufere în intimitatea anumitor vulgarităţi de care, insuficient instruită, Ginette se făcea încă vinovată fără să ştie.

Bărbatul cel mai inteligent e sensibil în privinţa originilor măgulitoare ale cuceririlor sale. Jacques Asselin era inteligent, dar el era bărbat, şi aceasta avea să-l piardă.

De la cazinoul Bellevue la cel din Saint-Sebastien, trecînd prin vila Belza, prin Guethary, Cibour şi Saint-Jean-de-Luz, amanţii cutreieraseră toate localurile de noapte de pe coasta bascilor.

Fiecare vizită într-un loc nou era pentru ei un motiv de a-şi mărturisi iubirea, iar pentru Ginette o sursă de încîntare. Îşi îmbogăţea amintirile cu toate florile din drum. Dragostea lor se agăţa de toate pietrele albe, de toate vilele din ţinutul acesta ca-n poveste.

După dineu sau după bal Talbout-ul albicios şi confortabil îi readucea, strîns, înlănţuiţi, la hotel.

Spontaneitatea tinerei femei şi naivităţile ei nu-i displăceau lui Jacques atunci cînd era singur cu ca. O învăţa să iubească ungherul acesta, aşa de atrăgător, al Franţei, pe care el îl cunoştea de timp îndelungat. Simţea lîngă ea o bucurie aproape nouă străbătînd drumuri pe care le mai străbătuse.

Deoarece Biarritzul şi împrejurimile lui erau năpădite de spanioli, germani şi anglo-saxoni, tinerii se simţeau apropiaţi unul de altul ca doi compatrioţi surghiuniţi în străinătate. Erau de obicei singurii francezi la Bellevue sau la Mire-mont.

Totuşi, din cînd în cînd, Jacques schimba un zîmbet, un bună-ziua sau un semn de prietenie cu oamenii cu care se întîlnea.

Nu-i prezentase Ginettei, niciodată, pe nimeni. Ea îi atrăsese atenţia.

De ce să amestecăm străini în fericirea noastră? i-a răspuns el. Uneori, însă, ea se simţea cam stingherită. Îşi închipuise că, deşi o iubea, amantul nu îndrăznea s-o pună în legături cu vechii lui prieteni. Tristeţea era accentuată prin oarecare gelozie chiar.

Care erau legăturile lui? Dacă îl despărţea de ele, n-o să regrete el într-o zi? Trecuturile lor, aşa de deosebite, nu constituiau o garanţie de linişte pentru ziua de mîine. Flacăra care îi mistuia n-o să dureze desigur o veşnicie. Şi-atunci ce-o să se întîmple?

Dar Ginette avea o încredere neţărmurită în Jacques. Îl aşezase în inima ei aşa de sus încît îşi reproşa uneori minciunile datorită cărora îşi asigurase, într-o anumită măsură, fericirea. În mai multe rînduri fusese pe punctul de a-i destăinui mizeria extremă a tinereţii sale şi situaţia jalnică a alor săi.

Drage stea lor era fără asemănare, căci se întemeia pe reciprocă sinceritate. Doar mica şiretenie feminină, foarte firească, umbrea seninătatea ei.

Dar va şti Jacques să-i preţuiască sinceritatea? Da, desigur, căci el era bun, drept, şi va fi înţelegător.

Iubirea te face să săvîrşeşti multe stîngăcii. Uitînd lecţiile întîmplărilor din trecut, Ginette se hotărî într-o seară, pe pernă, să vorbească.

Dar abia rosti primele cuvinte de destăinuire şi simţi cît de mult se înşelase.

Jacques Asselin nu putea, într-adevăr, să găsească nici o satisfacţie aflînd că tatăl amantei sale fusese vînzător de prăvălie şi că el, Jacques Asselin, fiul, nepot de mari magistraţi şi strănepot al unui mareşal al Imperiului, luase succesiunea amoroasă a unui artist capilar şi a unui stămbar.

Cînd Ginette înţelese, era prea tîrziu, vai, ca să tacă, şi corija cum putu, — jalnic compromis cu conştiinţa sa, — excesul său de sinceritate, prin adăugirea de noi minciuni.

Amantul o ascultase cu o atenţie compătimitoare. Ginette îşi înecă destăinuirile în dezmierdări care pecetluită perfecta lor legătură senzuală.

Lungită pe plaja încinsă, Ginette retrăia cu oarecare nelinişte ceasul acesta tulbure.

Prietenul stătea întins alături. Ea se ridică uşcr şi murmură cu drag:

— Jacques.

El răspunse printr-un zîmbet întrucîtva distrat şi-şi întoarse privirile.

Ginette îl urmări. La trei paşi de ei o femeie destul de frumoasă, scandalos decoltată, îl saluta pe Jacques cju un semn din cap totodată intim şi discret. Era însoţită de un bărbat în vîrsta.

— Jacques, o cunoşti pe doamna aceea? El păru plictisit că ca le surprinsese mişcarea.

— Da, o cunosc.

— Cine e?

— Soţia unui consul chilian. Am întîlnit-o aci acum doi ani, dar asta n-are nici o importanţă.

Ginette o examina într-ascuns pe necunoscută. Avea desigur aproape patruzeci de ani, dar era încă foarte ispititoare. Aerul ei excentric de sud-americană îi aducea desigur multe succese. Numeroşi tineri i se prezentau şi îi sărutau mîna. Resemnat desigur, soţul nu ţinea să-i fie prezentate lichelele, care păreau că nu se sinchisesc de el.

Ginette observă că amantul ei urmărea manevra, cu interes. Schiţă o strîmbătură. Şopti din suflet:

— Jacques...

Dar Jacques, al cărui gînd părea absent, nu răspunse chemării mute.

*
* *

Închiriaseră două camere. Coborînd din vagonul de dormit, nu mai aveau, desigur, ce să-şi ascundă, însă Jacques Asselin socotea că un bărbat n-are dreptul să se impună mereu unei femei, sub pretextul că s-a culcat cu ea, astfel că găsise nimerit să aibă, la Biarritz, camere separate.

Ginette, care nu dormise niciodată sub un polog, găsea că muselinele albe dau aventurii lor un fals aer de noapte de nuntă.

Cînd era dezbrăcată, odihnită, parfumată, gata pentru dragoste, Jacques bătea în uşă. Se dezbrăca el însuşi de smoking sau de frac, înlocuindu-le cu o pijama somptuoasă.

Ea era recunoscătoare pentru aceste menajamente. Soţul ei n-o obişnuise cu ele. El îşi scotea ciorapii sub nasul_ ei şi se plimba prin cameră în izmene sau în cămaşă, necruţînd-o nici de ceremonia vasului de noapte.

Uneori, legaţi printr-o îmbrăţişare, amanţii adormeau unul lîngă altul. Dar de obicei Jacques se înapoia în patul său. Nu-şi revedea amanta decît la cafeaua cu lapte, cînd ea avusese timp să repare dezordinea din timpul nopţii.

Cochet el însuşi, nu voia să-i impună spectacolul propriei sale neglijenţe.

Lecţie folositoare pentru Ginette, care se dezvăţase de familiarităţile ofensatoare.

*

* *

Soţia consulului chilian se înapoiase la cabina sa, nu fără a fi aruncat lui Jacques, în prealabil, încă un zîmbet de despărţire.

Ginette îl surprinsese, ba i se păru că desprinde o intenţie tăinuită.

— Cum se numeşte doamna aceasta?

Tînărul luă un aer de falsă indiferenţă:

— Care?

— Ştii bine. Aceea care se depărtează chiar acum, soţia consulului chilian.

— Sarita Suarez. Are prestanţă, nu e aşa?

— Multă. O cunoşti îndeaproape?

El făcu o strîmbătură şi zăbovi o clipă:

— Da. Am dansat cu ea. E fiica unui fel de erou naţional mexican. Posedă trei mine de aur şi cîteva dintre cele mai frumoase bijuterii din lume.

Jacques vorbea despre ea cu o mîndrie pe care nu izbutea să o tăinuiască. Ginette, meditativă, desena pe nisip în timp ce el continua panegiricul Señorei Sărita Suarez.

În jurul ei s-a format chiar o legendă. A cumpărat acum patru ard faimosul diamant roz, pe care un cavaler francez îl adusese din Indii în secolul al XVII-lea. Piatra aceasta are faima de-a aduce noroc în dragoste celui ce o posedă. A fost în stăpînirea Ninonei de Lenclos, a lui Ludovic al XV-lea, care, datorită probabil ei, s-a bucurat de denumirea de Multiubitul. Dna de Pompadour o dărui unuia dintre amanţii săi. Revoluţia o exportă, în chip misterios, în Anglia, în cea mai frumoasă epocă a legăturii

lor Prinţul de Galles o oferi lui Sir George Bryan Brummell, rege al modei şi al mondenilor. Dar, certîndu-se cu regalul ei tovarăş de desfrîu şi trîntit la închisoare pentru datorii, Brummell fu nevoit să se despartă, pentru un preţ meschin, de bijuteria care îl ocrotea. După cîtva timp, el intra în azil. Diamantul trecu din mină în mină. Traversă Oceanul pentru a asigura supremaţia amoroasă a unei mari tragediene de dincolo de Atlantic. Vîndut după moartea ei, la licitaţie, emigra în lumea miliardarilor din Argentina şi din Bolivia. De cînd este proprietara lui, Señora Suarez are reputaţia uneia dintre cele mai iubite femei de pe pămînt.

Ginette întrebă cu neglijenţă:

— Ea însăşi ţi-a dat amănuntele astea aşa de precise asupra istoriei diamantului roz?

— Eram îndeajuns de intimi... mărturisi Jacques cu oarecare falsă modestie.

Luară masa la barul basc. După-amiază tînărul lipsi, pretextînd o cursă la poştă şi la bancă.

Ginette se înapoie, singură, la hotel. Nu voia să dea prea multa importanţă incidentului din timpul dimineţii. Rămăsese totuşi cu o impresie neplăcută.

Geloasă?

Certitudinea aceasta nu-i displăcu. Încă o dovadă a iubirii sale pentru Jacques.

Acesta sosi pe la orele şase şi se plînse de-o migrenă uşoară. După masă el ceru să se culce devreme. Îşi făgăduiseră, de-o săptămînă, că într-o scară au să se odihnească.

Oarecum obosită, se culcă şi Ginette. El o îmbrăţişa, apoi, fără să-şi poseadă amanta, se închise în camera sa. O veioză roză, de mătase, lumina blînd somnul Ginettei. Deoarece era foarte cald, ea adormise goală în aşternutul alb. Zvîrlise pătura de pe picioarele-i cu unghii lucioase, strălucitoare.

Neagră, ca un triunghi de onyx, o pată întunecată accentua chihlimbariul cald şi auriu al carnaţiei.

Strălucirea incomparabilă a celor douăzeci şi doi de ani ai săi iradia în jurul trupului oferit în neştire.

Nici un bărbat n-ar fi putut s-o contemple fără să n-o dorească, dar, prin voinţa ei, ea nu aparţinea decît unuia singur.

Dar, în noaptea aceea, obosit desigur de precedentele sale fapte amoroase, el o abandona.

Răcoarea zorilor se furişă încet în camera toropită de căldură nocturnă.

O adiere, înmiresmată cu sarea de pe dantela valurilor, mişcă imperceptibil perdelele de muselină.

Ginette se înfiora şi se trezi de-a binelea. Odihnită, îşi puse un capot şi veni la fereastră. Un calm desăvîrşit, neaşteptat, se întindea asupra Biarritzului. Cîteva stele agonizau pe cerul azuriu. La Cazinoul Bellevue. care domina plaja, luminile pălite de ivirea zorilor proiectau ca pe nişte umbre chinezeşti ultimii noctambuli întîrziaţi prosteşte în jurul unei sticle cu şampanie. Ginette era prea tînără şi prea sănătoasă ca să dispreţuiască viaţa aceasta dezmăţată.

Ascultă cu voluptate cîntul foşnitor al Oceanului şi visă o plimbare matinală. Îi spusese într-o seară, amantului:

— Aş vrea să facem dragoste pe nisip.

El împărtăşise dorinţa, care se afirma cu mai multă putere în faţa ispitei.

Se înfiora cu voluptate la gîndul unei îmbrăţişări. Fu cuprinsă de-o dorinţă subită, irezistibilă, de a-l trezi pe Jacque, care o va ierta, desigur că-l smulge din somnul întremător, îl va trezi din visuri cu o sărutare lungă pe buze, şi realitatea va fi pentru el mai frumoasă decît visul cel mai plăcut. Repede-repede, îl va sili să se scoale, numai dacă nu vor avea curajul să întîrzie clipa cufundării în aceeaşi beţie.

Călcînd cu picioarele goale pe covoarele groase, deschise uşa, cu infinite măsuri de prevedere. Ajunse pe furiş lîngă patul lui Jacques. Dar, buimăcită, Ginette se opri în mijlocul odăii:

Patul era gol, Jacques nu era acolo. Se sculase desigur în timpul nopţii, căci aşternutul era desfăcut.

Ginette aprinse lampa. De teamă să nu scîrţie, o parte a uşii garderobului fusese lăsată deschidă. Un umeraş gol trăda absenţa smokingului lui Jacques.

El ieşise fără să spună ceva. Zguduită de această duplicitate, Ginette se prăbuşi, într-un fotoliu. Aşadar, escapada fusese pusă la cale cu grijă, din ajun. Migrena era simulată.

Jalnică farsă.

Cu ochii aţintiţi, înecaţi în mută deznădejde, Ginette contempla camera părăsită.

Nu plîngea şi nu suferea totuşi niciodată aşa de mult, nici chiar în cele mai crude ore ale vieţii sale. I se părea că vechile decepţii nu erau decît staţiile unui drum chinuit şi că urcase o Golgotă.

N-o cruţase nici Jacques. Mai mult, el era acela care înfigea cuiele în trupul său îndurerat. Dar acesta supremă libertate o revoltă. Cu chipul crispat, împietrit de-o bruscă hotărîre, ea se duse din nou la fereastră pentru a medita faţă în faţă cu natura indiferentă.

Nouri mici, fulguiri portocalii, vestitoare ale aurorei, zburau spre apus asemenea unui puf din moţul unei lebede.

Orologii răsunară departe. Sunaseră ceasurile şase cînd Ginette zări o pereche ce venea de pe plajă cu paşi mărunţi. Recunoscu silueta lui Jacques şi se lipi de geam ca el să nu-i bănuiască prezenţa.

El înlănţuia drăgăstos mijlocul tovarăşei pe care Ginette o identifică repede. Era Sarita Suarez, frumoasa mexicană, femeia cu diamantul roz, talisman al izbînzilor amoroase.

Cu femeia tomnatică, Jacques schimbase desigur, pe nisip, sărutările visate de Ginette acum un ceas.

La gîndul acesta pumnii ei se strînseră iar unghiile i se înfundară în palme.

Se simţi uluită şi murmură:

— Nătînga de mine! Sînt toţi la fel...

Bănui dialogul perechii care se plimba. Satisfăcută, sud-americana îl concedia pe Jacques, care îi propusese desigur s-o însoţească. Ori poate nu se sinchisi să-l readucă pînă în faţa uşii pe amantul său de-o noapte.

Tînărul se înclină, curtenitor, în faţa ei. Îi săruta mîna. Dar buzele lui nu se puteau desprinde de pe mîna încercuită de rubine. Atinse braţul gol, atinse umerii, ceafa, şi zăbovi îndelung pe gura care nu i se împotrivi.

Cu mîinile îngheţate şi cu chipul livid, Ginette se depărta. Vru să se înapoieze în pat, ca să evite o scenă odioasă şi inutilă, dar nu avu tăria. Căzu în fotoliu, cu umerii gîrboviţi sub o povară de negrăit.

Uşa se întredeschise uşor. Jacques se profila în prag. Zărindu-şi amanta care îl aşteptă, deveni palid.

— Ginette...

Ea nu se clintise. El făcu un pas spre ea şi încercă să-i prindă mîna.

— Nu, Jacques, lasă-mă...

El înţelese zădărnicia oricărei tăgăduiri.

— Iartă-mă.

Îngenunchease şi înălţa spre ea ochi de copil vinovat, drăgăstos.

— Iartă-mă.

Ea schiţă un zîmbet ironic, şi el văzu pe chipu-i o expresie care-i era străină.

— Am greşit... m-am purtat ca un mizerabil.

— Bietul meu prieten, fără scene de roman foileton.

— Vreau să-ţi mărturisesc totul. Cînd am revăzut-o..

— A, nu-mi vorbi despre femeia asta... El voi să micşoreze însemnătatea ei.

— Înţelege-mă... nu contează... e o bătrînă. Cuvîntul „bătrînă” o indignă, printr-o ciudată francmasonerie feminină, împotriva egoismului feroce al bărbaţilor.

— N-o iubesc, îţi jur. M-a ispitit... pentru o seară numai. Un bărbat care se împotriveşte, pare totdeauna ridicol.

Se punea la adăpostul scuzei obişnuite.

— Am revăzut-o, din întîmplare, după-amiază.

— Nu te întreb nimic. Nu vreau să ştiu nimic. Nu-mi pasă dacă o minţi pe ea sau pe mine, sau pe amîndouă. N-am să te mai pot crede niciodată.

Jacques Asselin schiţă un rictus îndurerat.

— Ginette, dragostea mea, pe tine te iubesc. Nu ţi-am dat oare o mie de dovezi în aceste cîteva săptămîni? Nu te poţi îndoi, în ciuda greşelii de o clipă.

Căinţa lui era sinceră. Iubea, aşa cum pot să iubească bărbaţii. Iubirea sa nu putuse rezista orgoliului stupid. În timp ce el îşi continua pledoaria zadarnică, Ginette avea impresia că-i aude iarăşi vorbele din ajun. Cu ce plăcere îi vorbise despre miliardara, fiică de general şi soţie de diplomat!

O cucerire pentru care mulţi bărbaţi l-ar fi invidiat. Căpătase chiar în ziua aceea certitudinea voioasă că nu a fost uitat după doi ani de despărţire. Conformarea materială a acestei fidelităţi sentimentale preţuia desigur săvîrşirea unei fapte rele faţă de mica lui prietenă, pe care o culca drăgăstos în pat înainte de a dispărea.

— Ginette, nu poţi să ştii...

— Jacques, tu nu poţi să ştii răul ce mi-ai făcut.

Deoarece luptă împotriva mîhnirii Jacques avu impresia că ea se îmbunează şi încercă s-o îmbrăţişeze.

Dar ea îl îndepărtă cu un dezgust care nu era deghizat. Nu mai voia nici să-l vadă, nici să-l audă, aşa că se refugie în camera ei.

Jacques încercă s-o ajungă cu încăpăţînarea celui ce ţine să obţină iertare.

Dar uşa era încuiată cu cheia.

*

* *

Ea rămase zăvorită ziua întreagă.

Dezmeticit, Jacques măsură proporţiile nechibzuinţei sale. Pentru o meschină satisfacţie de amor propriu

pîngărise o legătură căreia îi datora momente minunate. Ginette, profund rănită, va ierta poate, dar nu va uita niciodată.

Cum de se putuse purta el cu atîta uşurinţă? îşi iubea amanta. Dacă femeile cedează deseori din motive neînţelese, bărbaţii cad, cu o naivitate de necrezut, în capcanele cele mai grosolane.

Iar dacă vanitatea-i masculină jucase un rol în această efemeră aventură, şi-o imputa acum în chip amarnic.

Dar era prea tîrziu. Ginette se zbătea, în camera sa, în prada mîhnirii nemeritate.

Încrederea-i înşelată şi tinereţea ei se răzvrăteau în faţa ofensei intolerabile. Nu putea admite, ca măcar o noapte să-i fie preferată o femeie în toamna vieţii.

Se isprăvise. Nu va mai putea să suporte de acum încolo dezmierdările amantului care o trădase şi de care o despărţea o adevărată repulsie fizică.

Jacques bătuse în mai multe rînduri, cu timiditate. Ea nu răspunse, insensibilă la rugi şi implorări.

La ora mesei, el făcu o ultimă încercare, apoi ieşi.

Tînăra femeie auzi zgomotul paşilor lui pe culoar.

Atunci, ca o automată, se îmbrăcă. Luă la întîmpla e o rochie de seară, de lame argintiu, şi se înfăşură într-un mantou de blană.

În stradă, chemă un automobil.

— Unde să vă conduc? întrebă şoferul.

— Oriunde.

Omul, obişnuit cu fanteziile clienţilor, nu se miră. Noaptea coborî, estompînd coasta care scînteia în luminile vilelor. Şoferul porni încet pe drumul Saint-Sebastien.

La Guéthary se opri şi întrebă:

— Merg mai departe ori mă înapoiez?

Ginette înălţă din umeri. Acolo ori aiurea, totuna era pentru ea.

Coborî din maşină şi plăti cursa. Deoarece nu mîncase din ajun, simţi că-i este foame.

Traversă podul drumului de fier şi se îndreptă spre plajă. Recunoscu pe stînga un restaurant pierdut în frunziş, unde venise într-o seară cu Jacques, şi închise ochii strivind o lacrimă.

Ceva mai jos un fost hotel, mistuit de incendiu pe jumătate, dezonora plaja cu scheletul său calcinat.

Ginette intră în Itasasoan.

Se aşează la o masă, pe terasa imensă a restaurantului-dancing, de un modernism neobasc.

Între un serviciu şi altul, se ridicau perechi să charlestoneze în ritmurile zvîcnite ale unui jazz epileptic.

Pofta Ginettei fu iute potolită. Abia se atinse de bucatele care-i erau aduse. Nu venise să mănînce, ci să se ameţească.

Consumatorii izolaţi începură să observe că ea era singură şi că era frumoasă.

Dansatorul localului veni să o invite. Ea acceptă şi îşi comandă o sticlă cu şampanie.

Alţi tineri se înclinară în faţa ei şi o înlănţuiră la joc. Nu refuza pe nimeni, dar, cînd ei îi vorbeau, nu le răspundea.

Trei cupe cu Heidsick o zăpăciră. Ameţeala uşoară o dispuse. Noaptea era plăcută, parfumată de vîntul din larg şi de grădinile împrejmuitoare.

Dar, din timp, sentimentul singurătăţii o îngheţa pe tînăra femeie cu o sumbră dezamăgire.

— Dacă nu aşteptaţi pe nimeni, vă rog să-mi permiteţi, dnă, să iau loc la masa d-voastră.

Ginette observă că era în braţele unui necunoscut de vreo patruzeci de ani, distins, corpolent, care-i vorbea cu un pronunţat accent străin.

— Da, domnule.

El se aşeză lîngă ea, fericit. Îşi dădu silinţa să se facă interesant prin cele ce spunea, dar ea nu-l lua în seamă. Uimit de mutismul şi de indiferenţa ei, el bănui că e vorba de-o decepţie sentimentală.

Tot dansînd cu Ginette şi simţindu-i trupul mlădios, care se lăsa moale, el se enerva, se congestiona.

Ce speranţe putea să-i ofere aventura cu partenera misterioasă care se abandona în contactul cu el, fără măcar să-l bage în seamă?

Ea golea întruna cupele, iar febra uşoară care-i învăpăia privirea îi dădea o strălucire de voinţă răutăcioasă.

La miezul nopţii necunoscutul care renunţase să vorbească în vînt, o întrebă laconic:

— Dacă am face o plimbare? Automobilul meu mă aşteaptă la cincizeci de metri de aci.

Ginette se sculă în tăcere. Îşi luă blana şi-şi urmă tovarăşul găsit la întîmplasre.

Un şofer se precipită în faţa unui puternic torpedo.

Luară loc, adăpostiţi de un triptic de sticlă. Străinul zvîrli un ordin şi maşina, greoaie şi tăcută, lunecă pe drumul poleit de lună.

În umbră necunoscutul căută o mînă fină care nu se feri. O strînse fără ca şi ea să răspundă de fel.

Automobilul gonea acum spre Bayonne, depăşind cu mult cei 45 de kilometri reglementari.

Stopa în faţa unei proprietăţi somptuoase, după ce făcu mai multe ocoluri. Ginette se sprijini în mîna care o ajuta să coboare.

— Desigur, că vă este frig, dnă. Făceţi-mi onoarea de-a accepta un ceai.

Ca sub imperiul unei bizare sugestii, Ginette străbătu o grădină şi urcă mai multe trepte albe. Nu observă luxul vilei în care pătrundea.

Se pomeni într-un salon oriental, de-un gust desăvîrşit, îmbogăţit cu splendide covoare şi cu bibelouri de preţ. S-ar fi putut crede transportată, ca prin farmec, în Indii. Doi servitori bronzaţi completau iluzia. Dar decorul nici n-o surprinse, parcă. Nu era decît una din faţetele visului sau coşmarului său.

Amfitrionul se înclina ceremonios în faţa ei.

— Doamnă, deoarece binevoiţi a aduce locuinţei mele omagiul frumuseţii d-voastră, îngăduiţi-mi să mă prezint.

Ea nu-i cerea aceasta. Dar el urmă, fără a fi rugat:

— Sînt Lordul Shelmondley... Pair al Angliei, consilier al Coroanei şi, în mai multe rînduri, ministru plenipotenţiar.

Îşi declinase titlurile cu oarecare rigiditate britanică. Readusă la realitate, Ginette îşi trecu mîna peste frunte, ca pentru a alunga negura ce-i întuneca mintea. Înţelese că trebuia să destăinuiască bărbatului o parte din identitatea sa.

— Eu sînt...

Se opri, căutînd un nume. Cine era ea şi cum se numea? într-adevăr, nu ştia. Fiinţa sa i se părea deodată suprapunerea mai multor persoane, printre care încerca, zadarnic, să-şi descopere individualitatea adevărată.

Fiecare bărbat care se apropiase de ea făcuse din ea o altă făptură.

Trecea o nouă etapă din viaţă. I se părea limpede că nu mai are nimic comun cu femeia ce era în ajun.

— Mă numesc Ginette Herdier.

Alesese la întîmplare, oferind curiozităţii lordului englez numele pe care îl datora soţului şi prenumele pe care i-l dăduse amantul.

Şi totuşi, neaparţinînd nici unuia, nici altuia, se mira că reţine cuvintele lor care o diferenţiau de orice altă femeie în ochii altcuiva.

— Doamnă, nu ştiu cărui fericit concurs de împrejurări datorez prezenţa d-voastră sub acoperişul meu, dar binecuvîntez Providenţa că mi-a rezervat surpriza aceasta de care mă voi bucura toată viaţa.

Era de-o perfectă corectitudine, dar Ginette dezbrăcă cu ironie paiaţa ceremonioasă ce-i întindea o ceaşcă de porţelan fin, în care aburea un ceai chinezesc, aromat şi auriu ca mierea. Cîntărea suficienţa şi grosolănia masculină care puteau fi cuprinse în curtoazia aceasta aparentă.

Pair al Angliei sau lucrător coafor, băiat de familie sau stămbar, orice bărbat este, mai curînd sau mai tîrziu, la fel cu ceilalţi.

În curînd îi va pretinde aceleaşi gesturi pe care el le va îndeplini după un rit preferat, apoi, sătul, se va purta cu acelaşi cinism vulgar sau de bonton.

El nu căuta, în orice caz, să mascheze atracţia senzuală inspirată de ea. Structura-i sanguină nu-l va îndemna la tergiversările cu care latinii îşi combină pofta amoroasă.

La gîndul că va aparţine acestui bărbat pînă într-o oră, Ginette simţi o pornire nebună să fugă, să evadeze.

Dar unde să se ducă. La cine să se refugieze? O oboseală cumplită o pironea pe divanul îmbietor.

Nu era mai bine să suporte, cu elegant cinism, rigorile destinului? Ginette îşi aminti că, părăsind Parisul, trecuse în revistă eventualitatea unei existenţe galante şi nesigure.

Dar, între timp, iubise. Aşa ceva nu era prevăzut în program. Să capituleze? Să dea înapoi? Să-i cerşească lui Jacques Asselin iluzia precară a unui viitor stabilizat?

Amăgire, concesii jignitoare. Nu-i ceruse decît iubire. Alţii îi vor da o situaţie.

Ce putea să nădăjduiască de la el? Ar fi fost gata să împartă, bucuroasă, toată viaţa cu el. Dar el se va însura într-o zi. Avea familie şi obligaţii sociale la care nu putea, în nici un caz, s-o asocieze.

Eh, fie ce-o fi!...

Despuiat de morga de gentleman, lordul Shelmondley căuta cum buzele tinerei femei.

Prin fereastră, cerul întunecat se arăta vrăjmaş celor fără cămin.

Consilierul Coroanei riscă o dezmierdare mai precisă. Ginette schiţă o mişcare ferită. Apoi, cu glas înăbuşit, murmură:

— Nu numai decît...

Ca şi cum nu mai era vorba decît de un răgaz, englezul îşi lăsă prada cu o sigură demnitate.

— Bine...

Ea îl privi, imploratoare.

— Aş vrea... mai întîi... să-ţi cer un serviciu. Dă-mi putinţa să scriu şi jură-mi că vei trimite imediat o scrisoare la adresa pe care o voi arăta, fără să cauţi să afli cuprinsul ei.

— Dorinţele d-tale sînt porunci pentru mine. Ai cuvîntul meu.

Sună, ceru călimară şi hîrtie de scrisori.

— Şi acum lasă-mă singură. Vrei?

*

* *

Peste un ceas, un groom bătu la uşa camerei pe care Jacques Asselin o avea la hotel.

Neputînd să se culce şi să adoarmă, Jacques se plimba în sus şi în jos, fără să cuteze să între în încăperea goală în care zăceau lucrurile Ginettei. Aştepta, înnebunit de nelinişte, întoarcerea ei sau vreo ştire asupra ei.

— O scrisoare pentru d-voastră, domnule.

— Dă-mi-o şi pleacă.

Desfăcu plicul şi citi, înfrigurat, următoarele rînduri:

Adoratul meu Jacques,

Ţin să ştii de astă-seară ce-am devenit. Nu mă mai aştepta, nu mai revin la tine. Voi fi, poate, nedreaptă şi ai să mă acuzi. Nu vreau să te părăsesc fără să-ţi spun cu sinceritate ce-ai fost tu pentru mine. Am trăit lîngă tine cinci săptămîni care au fost prea scurte. Au fost cele mai frumoase ceasuri din viaţa mea şi altele mai bune n-am să cunosc. Nu-ţi iert greşeala care a distrus dragostea noastră, dar te iert pentru răul ce mi-ai făcut.

Voi ispăşi amarnic vina ta. În timp ce vei citi scrisoarea aceasta, eu voi fi în braţele altuia şi voi căuta, în josnicia asta, puterea de-a nu te mai vedea.

Te iubeam, te iubesc încă. Dacă ai fi consimţit să cunoşti toată viaţa mea, ai ghici deznădejdea tragică cu care îţi adresez acest ultim strigăt de dragoste.

Adio, Jacques, adio şi îţi mulţumesc, totuşi, pentru tot ce-ţi datorez.

Ginette.

*
* *

Jacques se prăbuşi pe pat.

În chiar clipa aceea, Ginette îl ruga pe lordul Shelmondley să stingă lumina.

A ŞAPTEA NOAPTE
SUB SEMNUL SVASTICII

Lordul Shelmondley era un gentleman. Din galanterie şi, de asemenea, din amor propriu nu voi să considere norocul cu Ginette Herdier ca o aventură de rînd. El făcea parte din aristocraţia britanică, orgolioasă, care socoteşte că nu comite niciodată o mezalianţă, deoarece nu se coboară la nivelul celor ce-i sînt străini, dar că îi ridică pînă la ea.

Însuşi misterul care o înconjură pe tînăra femeie favoriza concepţia atavică a marelui senior englez care, din prudenţă şi din discreţie, se feri s-o chestioneze pe Ginette asupra unui trecut fără interes pentru el.

După ce gustă o noapte plină de plăceri, o rugă în chipul cel mai firesc din lume să accepte ospitalitatea sa cîtă vreme ea va dori.

Stînjenită şi năucă de mîhnire, ea nu refuză invitaţia amfitrionului căruia, la drept vorbind, mare lucru nu mai putea să-i refuze. Neţinînd să se înapoieze la Biarritz, unde risca să-l întîlnească pe Jacques Asselin, se îngrădi în camera ce-i era pusă la dispoziţie. Pentru a nu fi nepoliticoasă cu Lordul Shelmondley, coborî la masă în sala de mîncare. El era, de altminteri, un bărbat fermecător şi plin de tact. Nu uita niciodată să bată la uşa

amantei sale cînd venea să se culce cu ea, chiar fără să fie special invitat.

Trăiră astfel douăzeci de zile în intimitate, apoi fostul ministru plenipotenţiar înştiinţa noua sa cucerire că aşteaptă prieteni şi că ar fi foarte măgulit s-o vadă prezidînd un dineu pe care plănuia să-l dea în cinstea lor.

*
* *

Lordul Shelmondley avea relaţii internaţionale şi mondiale. Doi compatrioţi de seamă îi onorară masa, precum şi un conte ungur, un baron italian, un nobil suedez, un hindus cu barbă de abanos şi cu chip de fachir sau de Christ, şi în sfîrşit o femeie ciudată, tînăra şi foarte blondă, care vorbea admirabil engleza iar franceza cu un uşor accent germanic.

O femeie nostimă nu e nelalocul său nicăieri, iar zîmbetul ei e esperanto-ul inimii. Cu toată inexperienţa-i mondenă şi în ciuda ignorării totale a tot ce nu era parizian, Ginette îşi jucă, hotărîtă să se amorţească, rolul delicat de amfitrioană nelegitimă, cu îndemînare desăvîrşită. Prînzul, care nu avea nimic oficial, fu cordial. Clienţi asidui ai tuturor sleepinguri-lor europene şi asiatice, oaspeţii lordului Shelmondley istorisiră aventuri galante, dar cu măsură, aşa cum stă bine unor oameni din cea mai bună societate, iar dacă pantoful de lac al baronului italian atinse în mai multe rînduri piciorul Ginettei, vecina sa, faptul se datora desigur neatenţiei, sau unei coincidenţe repetate.

Hindusul, venit cu femeia blondă, părea a-l cunoaşte mai îndeaproape pe amfitrionul, a cărui carieră diplomatică se scursese în special în Indii.

Fusese prezentat sub numele de Nadir-Şah, ceea ce îl înrudea poate, fără ca vreuna dintre persoanele adunate în jurul mesei să bănuiască, cu prinţul persan care pustii Delhi în prima parte a veacului al optsprezecelea.

Cafeaua şi lichiorurile fură servite în grădină, la adăpostul zidurilor mărunte, care, cu scara lor exterioară, urează parcă întotdeauna bun-venit trecătorilor, dar care te izolează de stradă mai bine decît zidurile bretone străpunse de zăbrele prin care toate curiozităţile pot să fie satisfăcute.

Noaptea împrăştia miresme de trandafiri şi de muşcate: Nu îndrăznea nimeni sa tulbure tăcuta armonie. Legănată de tăcere şi de murmurul convorbirilor în surdină, Ginette pornea pe drumul amintirilor.

O aduse la realitate o impresie de jenă ce nu poate fi exprimată. Făcu un gest cu mîna, ca pentru a izgoni o migrenă care-i înţepa ceafa, şi, stingherită, întoarse capul.

Dinapoi, în picioare, nemişcat, Nadir-Şah o fixa cu ochi negri, ale căror pleoape nu stingeau mai niciodată flacăra lor lăuntrică.

*
* *

În clipa despărţirii, Ginette îl auzi pe lordul Shelmondley invitînd pe hindus şi pe femeia blondă să vină pentru cîteva zile la el.

Cînd fu singur cu amanta, englezul se scuză:

— Iartă-mă, scumpă prietenă, că am luat hotărîrea aceasta fără să te previn, dar am aflat abia în ultimul moment că Nadir-Şah dispune de cîteva zile. Nu puteam concepe ca un prieten aşa de drag să stea la hotel cînd în vila mea sînt disponibile mai multe camere.

Ginette îi mulţumi pentru politeţea aceasta, întrucîtva tardivă, dar care, în definitiv, n-o incomoda. Admira arta oamenilor bine crescuţi de-a face ca şi ceilalţi, adică numai ce le place, dar fără să arate.

Intrigată de personalitatea lui Nadir-Şah, prelungi convorbirea sub clar de lună. Consilierul Coroanei nu se lăsă rugat ca să facă elogiul hindusului:

— Dear Gina, omul ăsta e înzestrat cu o remarcabilă inteligenţă. Mi-a fost întotdeauna un auxiliar preţios cînd mă ocupam de guvernarea Indiilor. Face parte dintr-o foarte mare familie şi vorbeşte toate dialectele pe care indigenii le îndrugă între junglele Decanului şi pădurile Travancorei. În timpul războiului a furnizat amiralităţii britanice informaţiuni care cruţară multe vieţi omeneşti. Are asupra celor din preajma sa o influenţă extraordinară, aş zice magnetică, dacă n-aş fi un adversar ireductibil al tuturor stupidităţilor pe care le debitează „smarset-ul" londonez.

Ginette se înfiora amintindu-şi de privirea fixă a lui Nadir-Şah. Lordul continuă:

—-E şi un om bizar, care uneşte spiritul critic al celui mai civilizat dintre savanţi cu superstiţiile extraordinare ale ţării natale. Cei care vin din Haiderabad pretind că el cunoaşte secretele brahmanilor, care după părerea mea, nu sînt decît un studiu aprofundat al plantelor medicinale. După unsprezece ani de şedere în Nandgaon, Jhalawar, Rajpeepla, Gwalilor şi Bhopal, nu am asistat la cea mai neînsemnată şedinţă de fachirism care să nu poată fi redusă la importanţa unui număr de prestidigitaţie, de natura celor ce ne sînt prezentate la Hippodrom sau la Coliseum. În sfîrşit, ceea ce nu e rău, Nadir-Şah este un bărbat foarte frumos, care foarte rar le lasă indiferente pe femeile din preajma sa.

— Cine e persoana care-l însoţea astă-seară? Văduva unui junker prusac, ucis în 1914 de cazacii lui

Rennenkampf. Se măritase în ajunul mobilizării. Se pretinde că-şi adora bărbatul, dar nu pomeneşte niciodată de el.

— E metresa lui Nadir-Şah?

Lordul Shelmondley arătă printr-un semn că nu ştie.

— Presupun, deoarece nu se desparte niciodată de ea. În orice caz, i-am invitat pe amîndoi, dar va avea fiecare camera sa.

*

* *

Ginette îşi controla existenţa cu curiozitate, de parcă ar fi fost martora existenţei unei străine. Mendrele destinului său o făceau încă să piardă firul de Ariadnă al personalităţii sale şi o împiedicau totdeauna să se identifice cu femeia care fusese acum cîteva luni.

Însăşi falsitatea situaţiei sale o deconcerta. De ce îi era lordul Shelmondley amant, şi ce căuta ea la el? El era generos, ei nu-i lipsea nimic, dar nu ştia nici cît timp o să poată dura legătura aceasta care nu se sprijinea decît pe voinţa reciprocă, tacită, de-a trăi împreună fără să încerce să se cunoască.

Nu ştia nici dacă omul ăsta era însurat şi dacă plănuia să se înapoieze, de pe o zi pe alta, în ţara sa.

Nadir-Şah şi Frau Elsa von Herrenwald erau acum oaspeţii vilei. Pereche surprinzătoare, eteroclită, ale cărei tainice raporturi nu le puteai ghici. Aparenţele îngăduiau să crezi că e vorba de legături amoroase, dar nu le confirmă nici un gest şi nu puteai nici să afirmi că ambele făpturi îşi amestecă sudoarea în aşternut, după cum nu puteai declara că Marea Britanie e iegată de Oceanul Indian.

Nu e totuşi comun spectacolul unei pomeraniene care cutreieră lumea alături de un frumos adorator al Sivei, trăind cu el ca o soră cu un frate. Părea că-i uneşte un pact misterios, de care lordul Shelmondley, respectuos faţă de tăcerile altora, nu-şi îngăduia să se arate surprins.

Deşi îşi mărturiseau un mare interes unul altuia, Nadir şi Elsa îşi acordau, de asemenea, toată libertatea, astfel că, în timp ce germana se complăcea să-l acapareze pe lord, hindusul căuta, cu surîzătoare stăruinţă, societatea Ginettei.

Într-o zi, la ora ceaiului, fu adusă o telegramă. Englezul o citi fără să trădeze cea mai neînsemnată uimire. O îndoi, o băgă în buzunar şi spuse liniştit:

— Dragi prieteni, scuzaţi-mă, trebuie să mă duc să-mi pregătesc valiza; sînt chemat de urgenţă la Calcutta.

Ginette se-ngălbenise. Avea dar să reînceapă existenţa-i nomadă.

Peste o oră, amantul o rugă să vină să-i vorbească. Îl găsi în camera lui, în costum de voiaj.

— Scumpă prietenă, sînt nevoit, spre marele meu regret, să-mi iau bun rămas de la d-ta. Deoarece nu am pretenţia să cred că plecarea mea îţi va pricinui o mîhnire prea grea, am totuşi remuşcări că te părăsesc aşa de brusc. Nădăjduiesc cel mult că am contribuit întrucîtva să alung din sufletul d-tale o altă mîhnire, recentă şi mai profundă, căreia de altminteri îi datorez zilele plăcute trăite împreună.

Lordul Shelmondley nu se arăta un prea rău psiholog, pentru un anglo-saxon flegmatic şi rezervat.

— Tînguirile n-ar servi la nimic. Trebuie să plec în Indii, unde mă cheamă o misiune foarte importantă. Călătoria aceasta fără de veste nu se cade să aibă nici o consecinţă neplăcută asupra d-tale şi a prietenilor mei. Ei nu vor părăsi casa mea decît în ziua cînd vor vroi. Îmi amintesc că şi d-tale ţi-am spus la fel. Servitorii mei au primit ordinul de-a rămîne cu totul la dispoziţia d-tale, şi vor îmbătrîni în slujba d-tale, dacă vei vrea. În sfîrşit, scumpă prietenă, ai să mă ierţi că abordez o chestiune aşa de nedemnă de d-ta, de graţia şi de frumuseţea d-tale, cum e chestiunea bănească, dar, necunoscînd situaţia d-tale financiară, mi-am permis să procedez ca şi cum eu aş fi singurul prieten sincer pe care poţi conta, lucru de care aş fi foarte îneîntat. Prevăzînd cu cîteva săptămîni înainte ceea ce s-a întîmplat astăzi, l-am rugat pe omul meu de afaceri din Paris să depună, pe numele d-tale, la Westminster Bank, suma de trei mii de lire sterline. Nu, nu-mi mulţumi. Eu sînt foarte bogat şi suma nu contează pentru mine. Vei găsi un carnet de cecuri pe căminul d-tale. Nu-mi mai rămîne decît să-ţi mulţumesc...

Se opri, nu din cauza emoţiei, ci pentru că nu găsea cuvîntul cu care se încheie potrivit banala formulă de adio.

Într-adevăr, fuseseră aşa de puţin amanţi încît, în momentul despărţirii, nu cutezau nici să se îmbrăţişeze. Poţi face în comun toate gesturile amorului cînd nu iubeşti, dar nu poţi simula elanul spontan care te aruncă în braţele unui călător, pe care nu-l vei mai vedea, desigur, niciodată.

Ginette se apropie. Englezul o sărută, stîngaci, pe frunte. Ea ar fi vrut să-şi arate recunoştinţa pentru atîtea binefaceri neaşteptate, dar cuvintele îi îngheţau pe buze. Generozitatea acestui om nu era inspirată de bunătatea sa, ci de grija demnităţii şi corectitudinii.

El îşi puse pardesiul pe braţ, ca să curme convorbirea. Coborîră. Puternicul torpedo duduia în faţa peronului.

Lord Shelmondley îşi luă bun rămas de la prietenii săi, se trînti în maşină şi se depărta fără să fi cunoscut ceva din sufletul unei amante, pe care o lăsa în curioasa tovărăşie a lui Nadir-Şah şi a Elsei von Herrenwald.

*

* *

Aceştia declaraseră că, profitînd de amabilitatea prietenului lor, vor mai rămîne în vilă cîteva zile. Dinspre partea sa, Ginettei nu-i părea rău să guste o semisolitudine înainte de a se înapoia la Parisul unde nimeni n-o aştepta. Gîndul acesta o umplea, de altfel, de nespusă melancolie. Pe cine o sa vadă ea la înapoiere? Simţea o egală groază gîndindu-se la cercurile deosebite în care trăise. Nu putea să revină nici în cocioaba părinţilor, nici la soţul nătîng, şi nu avea nici o prietenă.

Acum, cînd orice nelinişte, în legătura cu situaţia materială imediată, era risipită şi cînd dărnicia lordului Shelmondley alungase grija, poate binefăcătoare, a luptei

pentru existenţă, Ginette medita asupra tristeţei sale de solitară.

Cum să nu fie dezorientată? Trecutul o îngreţoşa, şi nu se adaptase încă la viaţa noua. Mica avere pusă la dispoziţie îi va îngădui să mănînce la timp şi să se îmbrace după plac. Dar pe urmă? în ce fel va trăi? Care vor fi îndeletnicirile şi distracţiile ei? N-o ispitea nimic, nici lucrul din care nu cunoscuse decît sclavia, nici plăcerile care n-au valoare decît împărtăşite cu o fiinţă dragă.

Se simţea aşa de singură, de groaznic părăsită, încît se gîndea cu spaimă la plecarea celor două făpturi, din care un destin fantezist făcuse tovarăşi de moment.

Dar ei nu păreau grăbiţi să plece şi, departe de a evita societatea Ginettei, se străduiau în mod vizibil să-i intre în voie. Jocul era uşor, căci ea era sensibilă la cele mai discrete atenţii ale lor. Nadir-Şah era de-o rafinată politeţe orientală, astfel că singura dată cînd avu poftă să ia masa în afară de vilă, nu uită s-o invite şi pe Ginette.

Arătîndu-i mult interes, cei doi străini o rugară să-i considere ca pe nişte prieteni sinceri şi o îndemnară la confidenţe, cercetînd-o, nu fără precauţii, asupra intenţiilor ei de viitor.

Plecarea precipitată şi absenţa definitivă a lordului Shelmondley nu o condamnau pe tînăra femeie la tăcere absolută asupra naturii şi originii raporturilor pe care le avusese cu el. Fericită că-şi poate deschide inima, ea destăinui decepţia sentimentală încercată cu Jacques Asselin, fără să-l numească, de altminteri, şi întîlnirea întrucîtva romantică, la Guethary, cu lordul Shelmondley.

Elsa von Herrenwald, care, ca toate compatrioatele sale, se delecta ascultînd mîhnirile sufleteşti ale altora, o contempla pe Ginette cu o emoţie compătimitoare, neprefăcută, îndreptase deseori, pe furiş, spre tînăra franţuzoaică, priviri de tandră simpatie. Nadir-Şah îşi mîngîia frumoasa barbă de abanos, fără să trădeze ceva din sentimentele sale intime.

Ginette simţea atracţia întrucîtva morbidă a acestei impasibilităţi constante, aşa cum simţi atracţia tulburătoare a unui iaz cu ape liniştite, foarte puţin străvezii, şi cu profunzimi misterioase.

*

* *

Zbuciumată de nesiguranţa viitorului, Ginette nu izbutea să-şi învingă totdeauna insomniile. Cînd somnul ne părăseşte, populăm întunericul ostil cu figurile celor ce întrupează grijile noastre ce moment.

Ex-metresa lordului Shelmondley nu avea nici resursa aceasta. Pentru ea umbra era lipsită de imagini, aşa cum inima îi era lipsită de ură sau de afecţiune.

într-o noapte, cînd, cu ochii deschişi, urmărea firul reveriilor mohorîte, zgomote uşoare şi şoapte înăbuşite îi atraseră luarea-aminte. Umbla cineva cu băgare de seamă în camera de alături, aceea care fusese a stăpînului casei. Primul gînd al tinerei femei fu, ca în noaptea din casa părinţilor săi, că hoţii s-au introdus în vilă. Se sculă, cu teamă şi curiozitate, să-i spioneze pe nocturnii vizitatori. Care nu-i fu, însă, mirarea cînd zări, rînd pe rînd, prin broasca uşii, pe Nadir-Şah, pe Elena şi pe servitorii hinduşi.

Nadir era foarte ocupat cu scormonirea unui birou mic, din care scoase cîteva teancuri de hîrtii. Le răsfoi în grabă şi le trie. Germana îl ajuta, în timp ce servitorii contemplau scena, indiferenţi.

Buimăcirea Ginettei fu la culme cînd îl văzu pe nobilul asiatic forţînd uşa unui dulap, ale cărui rafturi le explora cu multă luare-aminte.

Operaţia dură un ceas întreg, apoi rufăria şi obiectele deranjate fură puse cu grijă la loc, iar cele patru personaje dispărură după ce-au stins lumina.

Deci Nadir şi văduva junkerului prusac abuzau de încrederea şi ospitalitatea prietenului absent, pentru a-l

jefui. Ginette nu putea să-şi explice natura furtului, dar el aruncă o lumină ciudată asupra mentalităţii celor doi musafiri întîrziaţi dimpreună cu ea.

Bizareria situaţiei o lăsa buimacă. Trebuia să se prefacă, a doua zi, că nu are habar de această expediţie nocturnă? Iată prima întrebare pe care şi-o puse.

Dar dacă fuseseră subtilizaţi bani, valori, documente? Nu va fi acuzată ea de această hoţie, iar servitorii, instruiţi de culpabil, nu o vor copleşi sub mărturia lor mincinoasă? Lordul Shelmondley nu se va gîndi să-şi bănuiască prietenii, şi totul îl va îndemna să denunţe o prietenă oarecare ale cărei antecedente îi erau necunoscute. Supoziţia aceasta o revoltă pe Ginette, care avu presentimentul că n-o să se poată justifica.

De aceea se hotărî să aibă o explicaţie cu Nadir, cu riscul de a face reclamaţie contra lui, dacă el n-o să-şi poată motiva în chip valabil fapta.

*

* *

După dejun, hindusul o ascultă pe franţuzoaică, fără să se despartă de zîmbetu-i enigmatic. În imobilitatea plină de gînduri interioare, figura omului acesta iradia o frumuseţe extraordinară.

Tulburată, Ginette nu găsea cuvintele necesare. Crezuse cu naivitate că, denunţîndu-i netrebnicia, Nadir va păli, se va bate în piept şi-o va implora să păstreze tăcere, cu condiţia ca el să şteargă orice urmă a jafului comis.

Dar Nadir zîmbea, iar cînd ea isprăvi de vorbit, el tăcu. O fixa cu ochi întunecaţi, a căror fascinare ea o suporta cu greu, ca-n prima zi. Şi deodată ea se înfricoşa. Îşi aminti de cuvintele amantului. Nu-i spusese lordul Shelmondley că hindusul era înzestrat cu o forţă magnetică şi că era considerat de compatrioţii săi întrucîtva ca un vrăjitor? Prin auto-sugestie se punea ea

însăşi sub puterea orientalului posesor al tainelor brahmane.

Formaţiunea spiritului său, înclinarea instinctivă spre romantism şi lipsa totală de spirit critic făceau din ea o pradă lesnicioasă pentru o voinţă superioară. Zdruncindui nervos, de moment, şi singurătatea afectivă o făceau şi mai vulnerabilă, faţă de orice autoritate capabilă să i se impună.

Nadir o fascina prin controlul extraordinar exercitat asupra sa însuşi.

Nu răspunsese direct întrebărilor ce-i erau puse, dar glăsui în chip firesc, pentru a prelungi o perioadă de incubaţie psihică, pe care o bănuia favorabilă intenţiilor sale tăinuite:

— Voi veni astă-seară, la zece, în camera d-tale şi-ţi voi vorbi despre viitorul d-tale.

*

* *

Ce putea el să-i spună în privinţa unui viitor pe care nu şi-l imagina nici ea? Ce proiecte îi va înfăţişa? Le respingea dinainte, instinctiv, şi totuşi gîndul că cineva i-ar putea oferi o sugestie, în această privinţă, o uşura de-o mohorîtă incertitudine. Va fi deci ajutată să ia o hotărîre. Era gata să subscrie la ea, aşa cum o epavă împotmolită în ţărmul unui fluviu evadează cu prima înfiorare de val ce-o desface de acolo. Dintr-o nevoie feminină de supunere accepta primul stăpîn ieşit în cale, numai să-i dea iluzia unei ocrotiri.

La orele zece fix, Nadir-Şah bătu la uşa tinerei femei care se înfiora. Nu se simţea în stare să reziste chiar unei oferte ce nu i-ar conveni.

Hindusul intră, impresionat, cu figura mată sub un turban negru, aşa cum purta uneori în ciuda veştmintelor europene.

Citi în ochii lui o dorinţă, pe care el nu căuta poate să o mascheze, şi avu intuiţia că Nadir va pretinde potolirea poftelor sale. Dar sub pleoapa o clipă coborîtă, Nadir stinse licărirea tulbure a privirii.

— Scumpă prietenă, scuză-mă că intru la d-ta la această oră tîrzie, dar a trebuit să lipsesc toată ziua în vederea plecării noastre.

— Plecaţi?

— Mîine... Mai precis zis: plecăm. Totul mă îndreptăţeşte să cred că nu vei găsi nici un inconvenient în a ne însoţi. Te rog deci să-ţi pregăteşti bagajele. Servitorii vor veni mîine pe la orele opt să le ia. De asemenea, iartă-mă că te zoresc puţin în vederea călătoriei.

— Dar unde mergem?

— La Paris mai întîi, dar vom trece numai prin el, căci vom lua primul tren pentru Amsterdam.

Uluită, Ginette repetă fără să protesteze:

— Pentru Amsterdam?

— Nădăjduiesc că deplasarea n-o să te obosească prea mult. Am reţinut pentru tustrei un vagon-salon.

— Dar de ce vrei să mă iei în Olanda? Nadir-Şah ocoli întrebarea într-un mod enigmatic:

— Mi-ar părea rău dacă ţi-aş răpi odihna prea multă vreme. Vom avea răgaz toată ziua de mîine să flecărim în tren.

O salută cu mîinile încrucişate pe piept şi ieşi fără să arate că-şi închipuie măcar o clipă că Ginette ar putea răspunde printr-un refuz ordinului, aproape categoric, pe care i-l dăduse şi neglijînd să-l justifice prin cea mai neînsemnată explicaţie.

Dar tînăra femeie era departe de-a se formaliza. Începu să se supună ca un automat bărbatului care nu era pentru ea nici amant, nici rudă, nici prieten.

A doua zi dimineaţa, cînd Ginette se urcă în maşina ce avea să-i ducă la gara Biarritz, o văzu venind spre ea pe Elsa von Herrenwald care cobora treptele peronului.

Probabil, germana nu era sigură de plecarea Ginettei, căci trăsăturile sale arătară oarecare uimire. Păru de altfel mulţumită, căci strînse mîna franţuzoaicei cu un zîmbet ce dezvăluia o bucurie sinceră.

Dar zîmbetul se şterse în timp ce strîngerea de mînă devenea mai apăsată, mai afectuoasă şi înduioşată parcă.

*
* *

Trenul „Pirinei-Coasta de Argint” gonea cu o sută de kilometri pe oră spre Paris, cu mugetul orgolios, neîntrerupt, al expresurilor de lux, care dispreţuiesc staţiile mici.

Elsa privea prin fereastră fantasmagonia de caleidoscop a peisajului desfăşurat parcă de un operator fantezist pe ecranul geamului.

Nadir-Şah îşi continua, între timp, povestirea:

— Tata, care poseda milioane de rupii şi cîteva dintre cele mai preţioase pietre scumpe din lume, hotărî într-o zi să facă o călătorie lungă în Occident. Veni aci ca un biet pelerin, cerşind o bucată de pîine pe drumuri, căci el nu se deplasa pentru lucruri fără de suflet, pe care le iei cu bani, ci ca să înveţe a cunoaşte făpturile care n-au totdeauna o inimă bună. Decepţia-i fu mare. Agitaţi continuu de nevoia stearpă de a cuceri bogăţii, europenii nu simt decît dispreţ pentru cei care îşi mărturisesc sărăcia în scopul de a nu se lăsa abătuţi, de la meditaţiile asupra vieţii eterne, de posesiunea bunurilor pămînteşti. Ei nu ştiu să-l deosebească pe înţelept de trîntor şi pe vagabondul filozof de derbedeul hoţ. În mizeria-i aparentă, părintele meu nu găsi un prieten, şi totuşi el jurase că va răsplăti sufletele miloase pe care le va întîlni în drum. Obosit şi dezamăgit, porni înapoi. Străbătu sudul Franţei, Italia şi Grecia. Vru se viziteze antica Eladă, unde au trăit altădată cei mai venerabili oameni ai vechiului Apus. Corabia unui negustor de grîne îl depuse într-o zi în fosta Corcyră, la poalele muntelui Pantocrator. Acolo, sub

un cer fermecător, trăiesc ţărani înstăriţi, care cultivă griul şi care culeg din arbori, fără osteneală, lămîi şi portocale. Dar nimeni nu voi nici aici să-l ajute. Era aşa de bolnav şi de lipsit de toate, încît se gîndi să moară într-o seară, lîngă un turbeh — modest mausoleu al unui musulman defunct. Lumea i se prezenta atît de hîdă, încît nu regreta c-o părăseşte. Dar în clipa cînd sufletu-i curat, dezamăgit, era pe punctul să evadeze, văzu o femeie aplecîndu-se asupra sa. Fără teamă că-şi murdăreşte rochia fină şi degetele de aristocrata, ea îi întinse mîna, ajutîndu-l să se ridice. Îl sprijini pe bătrînul care se clătina, aşa cum altădată Cidul Campeador veni în ajutorul leprosului, şi-l aduse în casa ei.

— Ferice de omul cu o astfel de soţie, îi spuse tata. De bună seamă că tihna domneşte în căminul ei şi că slugile nu pot decît să-l iubească şi să-l respecte.

Apoi, pentru a o răsplăti pe binefăcătoare, luă o creangă, desenă cu ea un semn în pulberea drumului şi grăi iarăşi:

— O, femeie, priveşte semnul acest sfînt. Să se aşeze bărbatul tău sub ocrotirea lui, şi totu-i va zîmbi.

Necunoscuta contemplă îndelung crucea încîrligată, săpată pe pămînt, şi murmură:

— Domnul să te audă.

Peste cîteva clipe, sosiră la porţile unei grădini somptuoase, dominată de o proprietate splendidă. Locuinţa era Achilleionul, insula era Corfu, iar femeia caritabilă era principesa Augusta-Victoria de Sleswig-Holstein-Sonderburg-Augusten-burg, împărăteasa Germaniei şi soţia lui Wilhelm al II-lea.

Nadir-Şah se opri un moment, pierdut în reverii, apoi continuă:

— Cînd se înapoie în India, tata îmi povesti întîmplarea aceasta, a cărei urmare n-aveam s-o cunosc decît mult mai tîrziu. Cînd războiul vostru izbucni, Wilhelm al II-lea îşi aduse aminte de profeţia cerşetorului hindus. Deoarece era superstiţios, o rugă pe împărătească să-i reamintească

semnul cabalistic ce avea să-i asigure victoria, şi îl gravă pe armele sale şi pe toate lucrurile sale. Dar, printr-o greşeală care fu, poate, opera Providenţei, svastica, semn al fericirii, fu desenată invers şi ea deveni semn al nenorocirii.

Nadir-Şah schiţă pe geamul aburit aceste semne:

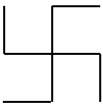

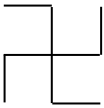

— Cînd braţele crucii sînt deschise spre răsărit, spre soare şi lumină, svastica binefăcătoare desfide toate puterile umane, dar îndreptată spre apus, crucea capătă toate puterile tenebroase şi blestemate ale nopţii: ea e svastica blestemată care aduce doliu şi înfrîngere celor ce trăiesc sub umbra ei vătămătoare. Aflai deci cu uimire de înfrîngerea armatelor germane, căci nu ştiam schimbarea în care mă aflam. Trăiam în meditaţie, la umbra domului monolit al vimanei din Tan-jur, ale cărei treisprezece etaje domină Oraşul Sfînt, şi venii şi eu în Europa. Nu-mi fu greu să-mi explic cele întîmplate. Un fost majordom de la Neuss-Palast îmi arătă lama unei săbii, pe care semnul fatal era înscris în semnul cel rău.

Versiunea ocultă a deznodămîntului războiul, expusă de Nadir-Şah cu siguranţă calmă, dădea hindusului o măreţie tragică. Ginette se simţea pătrunsă de o admiraţie plină de teamă.

— Dacă Destinul, care e drept, a voit să pedepsească prin această eroare ambiţia sîngeroasă a celui pe care voi l-aţi denumit „Dumnezeul războiului”, eu nu vreau să mai văd într-însul decît pe cel căruia părintele meu recunoscător îi dori fericire şi prosperitate. De aceea, de cinci ani de zile, îmi consacru averea şi timpul pentru reîntoarcerea celui pe care voi l-aţi urît cu bună dreptate, dar care astăzi, fiţi siguri, nu vă mai poate face nici un rău, chiar dacă tronul i-ar fi redat, lui sau fiilor săi, aşa

cum se va întîmpla în curînd. Rostise fraza aceasta ca pe-o profeţie absolut certă, şi Ginette se înfiora.

O pauză lungă urmă destăinuirilor. Într-adins străină de scenă, Elsa von Herrenwald îşi sprijinea, cu ochii închişi, pe perne, povara grea a părului ei blond, frumos.

Ginette ar fi vrut să-l cerceteze pe Nadir, dar nu cuteza să vorbească, într-atît de mică se simţea în vîrtejul evenimentelor evocate de el şi pe care el părea în măsură să le determine după plac. Dar ce planuri avea şi pentru care motiv o tîra cu sine în Olanda?

Privirea-i întîlni deodată privirile hindusului şi nu se mai putu smulge. Nadir concentrase parcă în ochi o forţă nouă, irezistibilă, pe care n-o pusese încă la contribuţie.

Ginette fu cuprinsă de-o ameţeală, ca aceea provocată de cloroform în clipa cînd te face să-ţi pierzi cunoştinţa. Fără control asupra gîndurilor şi a judecăţii sale, şi în stare de semiluciditate, ea îl auzi pe Nadir:

— În timpul războiului făcui cunoştinţă în India cu lordul Shelmondley. Funcţiunile sale l-au chemat pe urmă la Geneva, la sediul Societăţii Naţiunilor. Fu însărcinat în mod special ca, împreună cu cîţiva dintre colegii săi străini, să întocmească un raport asupra consecinţelor posibile ale restaurării Hohenzollernilor şi asupra comploturilor puse la cale de partizanii lor. Deoarece lordul Shelmondley avea în solda sa pe cei mai iscusiţi agenţi ai Siguranţei britanice, vei înţelege lesne interesul pe care îl prezintă pentru mine o cercetare amănunţită a tuturor hîrtiilor acestui foarte onorabil gentleman. Fii pe pace, de altminteri, tot ce mă interesa a fost recopiat, astfel că n-a dispărut nimic.

O impresie bizară dezechilibra judecata Ginettei. Îl vedea pe hindus ca printr-o sticlă aburită, fără să poată măsura distanţa dintre el şi ea, ca atunci cînd ochii noştri leneşi refuză să descifreze un text prea apropiat.

Făcu totuşi un efort de voinţă şi întrebă:

— Dar pe mine de ce mă iei?

Fără să se sinchisească a satisface curiozitatea-i legitimă el răspunse:

— Îţi voi explica la Amsterdam sau la Doorn.

— La Doorn?

— Ne vom duce acolo pe urmă. Ştii că reşedinţa împăratului este acolo. Eu îţi voi da primele directive, iar frau von Herrenwald se va obliga să-ţi furnizeze în fiecare zi precizările necesare, căci eu voi fi nevoit probabil să lipsesc în timpul cînd te vei achita de misiunea d-tale.

— Misiunea mea?

— Da. Te înştiinţez că ar fi primejdios să te sustragi, căci ţi-am spus prea multe lucruri şi voi fi nevoit să-ţi mai încredinţez alte cîteva detalii importante, necesare.

Adaugă neglijent:

— Unele femei tinere, care se aflau în situaţia d-tale de acum, au crezut că pot destăinui micile secrete pe care le posedau. Ele au suferit însă, ca mulţi alţii, soarta lui Rathenau şi a lui Erzberger.

Preciza:

— Miniştri democraţi, care au murit de moarte prematură.

Ginette îşi aminti înfricoşată că Nadir cunoştea perfect virtuţile periculoase ale anumitor plante medicinale. Îndreptă o privire spre văduva junkerului pomeranian, dar, nemişcată, palidă, Elsa se prefăcea că dormitează.

Hindusul luă mîinile Ginettei, care nu se împotrivi:

— Scumpă prietenă, ascultă-mă cu luare-aminte şi întipăreşte-ţi în minte numele pe care le voi rosti în faţa d-tale. Te voi duce desigur, într-o zi apropiată, pînă la Doorn, la palatul Noordeinde, unde Wilhelm al II-lea îşi primeşte într-ascuns prietenii adevăraţi, cu complicitatea indiferentă a paznicilor neerlandezi. În lipsa mea vei avea de-a face numai cu trei oameni cărora le vei da rapoarte, rînd pe rînd: generalii Von Munchausen, Von Groener şi Von Poessen. Dar aceşti trei ostaşi au, la rîndu-le, un şef al cărui nume îţi va rămîne necunoscut şi care îţi va fi arătat sub titlul de „matricula 70...”. Ţine minte.

*

* *

Central Spoorweg Station. Amsterdam!

Amsterdam, digul Amsterdam, Veneţia Nordului, care putrezeşte pe canalele-i verzui, festă capitală a departamentului francez al Zayderzeei, capitala lui Royal-Dutch, tîrgul diamantelor, pe care lumea întreagă le revarsă în Zwanen-burgerstraat.

Ginette privea curioasă, printr-o pîclă sărată şi glacială, cetatea antică. Oraş ciudat, unde apa clocită cară elementele celei mai frenetice activităţi omeneşti şi unde docurile, înghesuite în case cu structură arhaică, cuprind în mii de tone producţia industriei moderne.

Tînăra franţuzoaică nu-şi părăsise ţara niciodată. Gustă frumuseţea tristă a Nienwerkerkului, a Stadhuisului, a Rijks-museumului şi a turnului de pe Albano, în răstimpul unei plimbări pe canaluri, pentru a ajunge la un hotel cu înfăţişare modestă unde Nadir avea desigur anumite motive să tragă, hotel situat în direcţia cartierului Utrecht.

Elsa von Herrenwald nu-şi descleşta dinţii, dar cînd hindusul pătrunse sub bolta hotelului, lăsîndu-le o clipă pe femei singure, germana se plecă spre Ginette, îi atinse repede buzele cu o sărutare şi îi spuse în grabă:

— O, mein Schatz, păzeşte-te de omul acesta şi pleacă dacă mai ai timp. Ar fi mai bine pentru d-ta să te culci în cartierul Nes unde prostituatele se vînd marinarilor, decît să rămîi sub jugul lui Nadir.

O servitoare bătrînă, îmbufnată, care nu înţelegea o iotă franţuzeşte, o conduse pe Ginette spre camera situată în fundul unei coridor lung, abia luminat de un bec prăfuit.

Foarte impresionată de cuvintele enigmatice ale Elsei, tînăra femeie intră în încăperea ce-i era rezervată. Deşi

camera era spaţioasă şi avea un pat mare, confortabil, ea îi păru sinistră.

Ginette întoarse capul, încercînd să parlamenteze cu servitoarea, dar aceasta ieşise, iar uşa fusese închisă. Fosta metresă a lordului Shelmondley avu deodată impresia oribilă că intrase într-o puşcărie şi că fusese zăvorită acolo. Se repezi să controleze uşa.

Dar nu, ivărul se mişca. Fuga era, prin urmare, posibilă. Ginette nu simţea însă nici un imbold să plece. Sfatul germanei era totuşi categoric.

Ce motiv o fi îndemnat-o să-i dea povaţa? Prietenie sinceră, sau vicleşug de femeie geloasă care caută să se descotorosească, printr-un subterfugiu, de o eventuală rivală?

Desigur că Ginette putea să fugă, dar o forţă nelămurită o ţintuia în cameră. Dacă era prizonieră, era prizoniera unei temniţi mintale din care se simţea incapabilă să evadeze imediat.

Se duse la fereastra ce dădea spre un canal cu apă mohorîtă şi aproape încremenită. Luntrile priponite păreau abandonate cu încărcătura lor de nisip sau cărbuni. În partea cealaltă a apei, şi în afară de raza vocilor omeneşti, case nevoiaşe se aliniau, cenuşii, uniforme. Umezeala picura parcă pe pereţii înverziţi de un amurg posac. Peisaj dezolant, deprimant, după feeria luminoasă a Biarritzului.

*

* *

La opt seara se auzi o bătaie în uşă, şi Ginette tresări. Observă atunci că nu se mişcase din loc şi că nu-i trecuse prin minte să aprindă măcar o lampă. Se coborîse noaptea? Ici-colo, un felinar străpungea întunericul învăluitor ca un giulgiu cu luminaţia-i gălbuie, pîlpîitoare.

Servitoarea intră cu o tavă pe care se aflau o gustare uşoară şi un plic sigilat. Nadir se scuza prin cîteva cuvinte

că nu poate lua masa cu Ginette şi o ruga să mănînce ceva în aşteptarea vizitei pe care el i-o va face în curînd. Îşi închipuia că, obosit de drum, ea va prefera să mănînce în cameră pentru a se odihni mai repede.

Într-adevăr, Ginette nu ţinea să coboare singură în sala de mîncare a hotelului, dar ar fi vrut s-o întîlnească pe Elsa pentru a-i cere explicaţii suplimentare în legătură cu ciudatul avertisment al acesteia.

Un orologiu sună, departe. Un buştean care pîlpîia voios în cămin, coloră cu puţin roz gîndurile Ginettei şi-i aduse pofta de mîncare.

În fond, neprevăzutul călătoriei şi aventurii nu era lipsit de oarecare farmec. Capriciul destinului o amesteca într-un mic capitol de istorie contemporană. Mai rău decît să ia, la cel dintîi prilej, trenul pentru Paris nu i se putea întîmpla. Situaţia de acum nu era preferabilă perioadei pustii, fără scop, a existenţei sale, prevăzută după neaşteptata plecare a lordului Shelmondley? Nadir avea meritul de a fi omul cel mai corect din lume şi nu cerea desigur decît să devină prieten sincer, cu condiţia de a fi ajutat în planurile sale.

Înseninată, Ginette îşi deschise valiza şi-şi făcu toaleta cu apa fiartă care susura pe foc, într-un vas. Apoi, îmbrăcînd un capot elegant, se aşează într-un jilţ confortabil, în aşteptarea vizitei care avea s-o lumineze definitiv asupra intenţiilor tovarăşilor săi.

Nadir-Şah nu veni decît pe la ora unu, dar, de data asta, nu se mai scuză, ca la Biarritz, că vine la miezul nopţii.

Singur pe ascendentul său asupra Ginettei, îi vorbi fără ocol, ca un magnetizor care abordează un mediu, brusc, cu o autoritate cu atît mai irezistibilă cu cît este spontană.

— Scumpă prietenă, evenimentele s-au precipitat, mai iute chiar decît îmi închipuiam, şi-am făcut bine că te-am pus la curent, pe drum, cu chestiunea ce ne interesează. Credeam a c-o să rămînem aici cîteva zile, dar împrejurările au hotărît altfel. Trebuie să luăm mîine

ceaiul la Haga. Acolo vei debuta şi d-ta în agreabilele d-tale funcţiuni de femeie elegantă şi căutată.

— Ce vrei să spui?

— Vei avea exact timpul de a face cumpărături necesare în prima parte a după-amiezii. O să ai nevoie de o garderobă completă. Croitori, compatrioţi ai d-tale, au să-ţi vină în ajutor. O să ai nevoie, în special, de trei rochii de seară. Nimic pentru d-ta nu va fi prea scump şi nu vei avea altceva de făcut decît să-mi trimiţi notele furnizorilor, fără să te ocupi măcar de preţurile reclamate de ei.

Perspectiva nu-i displăcea tinerei femei, subit interesată.

— Dar pe urmă ce va trebui să fac?

— Pe urmă?... Află întîi că, dacă îmi urmezi întocmai instrucţiunile, soarta d-tale e aranjată şi că vei începe cea mai fastuoasă şi mai plăcută viaţă pe care o poate duce o femeie frumoasă. Vei călători neîncetat, vei fi răsfăţată, iubită..

— De cine?...

— De toţi cei pe care îţi va plăcea să-i subjugi cu zîmbetul d-tale. Vei avea bijuterii, bani, automobil...

Inima Ginettei începu să bată ceva mai iute şi-şi plecă uşor gîtul spre demonul ispititor.

— Şi, în schimb, ce pretinzi de la mine?

— Foarte puţin. Iniţiativă, spirit, farmec, seducţie. Nu e prea mult pentru o pariziană. Uite, vezi, parizienele exercită în întreaga Europă o supremaţie pe care nici chiar vienezele nu ar cuteza să o tăgăduiască. Tocmai ce-mi spunea astă-seară Sir Eric Leyton, cu care cinam în tovărăşia d-rului Lizerman, unul dintre cei trei comisari ai lui Royal-Dutch. Mîine o să ai, la „Peterhof", plăcerea de a face cunoştinţă cu Sir Eric în societatea căruia o să iei ceaiul. E un om preţios, care trebuie văzut. Însărcinat în mod oficial să supravegheze la Bursa din Amsetrdam fluctuaţiile valorilor emise de Stock Exchange, el are pe deasupra în mîna sa frînele poliţiei secrete britanice, pe

care guvernul englez are bunătatea de-a o întreţine în Olanda prietenă, cu singurul scop de a întări paza oarecum slabă de care se înconjoară Wilhelm al II-lea. Doornul nu e prea departe de Essen, şi cercurile londoneze se cam neliniştesc. E nevoie, prin urmare, să ştim dacă spionii Albionului au ordin să creeze incidente şi să dea alarma, ori să tacă din gură, în cazul cînd împăratul ar înşela vigilenţa gazdelor sale.

— Şi d-ta contezi pe mine?...

— Într-o anumită măsură, scumpă prietenă. Nu trebuie să cerem unei novice mai mult decît se poate nădăjdui. Dar o să ai prilejul să faci d-ta singură primii paşi în noua meserie. Te avertizez că Sir Eric nu e un Apollon. Înclinarea sa pronunţată pentru whisky şi pentru schiedam i-a stricat tenul, dinţii şi răsuflarea. N-aş vrea să-ţi pricinuiască vreo deziluzie.

Nadir rîse uşor.

— Aşa cum se spune la curse, Sir Eric îţi va servi de cal de încercare, iar alcoolul te va ajuta, poate, să-i dezlegi limba, în ce priveşte fizicul lui prea avantajos, acela al consilierului de Stat, Van Alsten, cu care vei avea treabă apoi, va izbuti poate să te facă să-l regreţi.

Ginette, care îl asculta cu luare-aminte, dădu din umeri în semn de neputinţă.

— Cum vrei să pot obţine de la oamenii ăştia informaţiile de care ai nevoie?

— Vei avea şase zile pentru a-l cuceri pe Sir Eric. Mai mult nici nu-i trebuie unei femei iscusite ca să prindă în plasă orice vînat. — Mi-a spus însuşi Sir Eric. Duce foarte mult lipsa femeilor aici, ba chiar mi-a destăinuit că o îndelungă castitate începe să-l apese. Ai toate şansele de partea d-tale. El este atît de copilăros, încît şi o englezoiacă ar fi în stare să izbutească. Peste cinci zile, dar nu mai înainte, ai să te culci cu Sir Eric, şi pe pernă...

Ginette, foarte palidă, se sculase.

— În aşternut se poate flecari mai lesne, scumpă prietenă...

Iată deci unde voia să ajungă hindusul. Nu fără motiv îşi dezvăluia el bateriile abia în ultimul moment. Plănuia să facă din ea un instrument docil, păpuşă-microfon strecurată în patul lui Sir Eric şi al lui Van Alsten, ca să capteze vorbele imprudente.

Prea obosită moralmente pentru a se răzvrăti, ea simţea mai mult dezgust decît revoltă. Dar nu, rolul acesta de prostituată de lux nu-i convenea. Dacă viaţa o aruncase pînă acum în braţele cîtorva bărbaţi, ei cel puţin nu i-au fost impuşi.

Vru să pună repede capăt convorbirii:

— Domnule, regret din suflet că nu mi-ai precizat mai din vreme planurile d-tale, aşa cum îţi cerusem. O explicaţie mai grabnică între noi ar fi risipit neînţelegerea. N-am nevoie de bijuteriile d-tale şi nu voi lua ceaiul cu persoana despre care mi-ai vorbit.

Un fior imperceptibil străbătut chipul orientalului, care îşi recapătă îndată stăpînirea de sine.

— Scumpă prietenă, poţi să-mi dai o justificare temeinică a refuzului d-tale? Poate că aş fi în măsură să combat în chip folositor motivele care te fac să lucrezi împotriva intereselor d-tale.

— Am un motiv pe care nimeni nu şi-ar putea îngădui să-l discute...

— Care?

Ginette închise ochii. Revăzu sub pleoapele închise chipul drag al lui Jacques Asselin, pe care îl iubea mereu. Îl tolerase, după el, pe lordul Shelmondley prin foiţa lucrurilor, dar nu voia să pîngărească, prin noi compromisuri, o amintire atît de recentă şi de vie.

— Corpul meu nu este de vînzare pentru nimeni.

Nadir-Şah o privi buimăcit complet. Desigur că nu se aştepta la răspunsul acesta.

Murmură cu o ironie neîndeajuns deghizată:

— Corpul d-tale.... Medita o clipă.

— Scumpă prietenă, fii bună şi mai acordă-mi cîteva clipe.

Se ridică la rîndu-i, ieşi din cameră şi reveni îndată cu un pachet misterios.

Stătea acum faţă în faţă cu Ginette. O privi ca în tren, cu toate resursele voinţei sale dominatoare, şi ea simţi aceeaşi grea povară în ceafă. Încercă să se scuture:

— Ce ai mai putea adăuga, după cele ce ţi-am spus, şi de ce mă priveşti astfel?

Recunoscu deodată licărirea senzuală care se ivea uneori în ochii hindusului.

El repeta cu acelaşi zîmbet sardonic:

— Corpul d-tale...

Şi, ieşind din impasibilitatea-i obişnuită, izbucni în rîs.

— Nu ştiam, dragă prietenă, că dai acestui detaliu atîta importanţă. Nimic nu mă făcea să prevăd, nici confidenţele d-tale, nici legătura d-tale efemeră şi prea puţin sentimentală cu amfitrionul nostru de la Biarritz.

Impertinenţa orientalului o îmbujora ca o palmă, fără să găsească în mădularele-i anesteziate puterea de-a reacţiona.

— D-ta eşti ca toate creştinele care sînt convinse că dispreţuiesc trupul şi care păcătuiesc din vanitate, atribuind greşelilor trupeşti mai multă importanţă decît o au. Corpul nu e altceva decît cenuşă amestecată cu tină. Sîntem datori să ne servim de el în orice fel pentru a face să triumfe Ideea. Şi ce importanţă are dacă trupul d-tale aparţine tuturor diplomaţilor din lume, cînd preţul lui este izbînda svasticii. Îţi voi arăta eu, femeie orgolioasă, cum să ne purtăm cu trupul nostru.

Mai înainte ca Ginette să fi putut face o mişcare, Nadir-Şah închisese uşa şi băgase cheia în buzunar. Franţuzoaica întrezări, ca într-un fulger, coridorul lung, pereţii groşi şi, dinapoia sa, fereastra ce dădea spre canalul cu ape sinistre.

Hindusul se dezbrăca. Deschise, cînd fu aproape gol3 pachetul pe care-l adusese, şi întinse tinerei femei un bici cu mai multe curele, semănător gîrbacelor de care se slujesc călugării cînd vor să ispăşească.

Nadir se întoarse, oferindu-şi spinarea.

— Şi acum, îţi ordon, loveşte pînă ce-o începe sîngele să ţîşnească. Vreau să-ţi arăt cît preţ trebuie să punem pe corpul nostru.

Ea luase biciul, însă refuza să se execute.

— Loveşte!

Inima îi zvîcnea. Nu îndrăznea să schiţeze un gest, iar mîna-i tremurîndă tîrşîia pe parchet plumburile mici din sfîrcul curelelor.

Vocea gravă, imperativă, porunci pentru a treia oară:

— Loveşte!

Atunci, supunîndu-se ca într-un coşmar unui imbold ce îi era străin, Ginette scutură o dată biciul. Curelele se înălţară spre tavan şi se abătură cu un şuierat peste umerii goi ai hindusului, care se încorda sub durerea sfîşietoare.

Ginette îşi pierdu capul. Mînui de trei ori, cu putere sporită, arma grozavă. Pielea brăzdată plesni ca un fruct copt. Oii de cîte ori o biciuiau, coardele păreau că vaporizează dîrele roşii.

Nadir nu striga, şi nimic nu trăda pe chipul fachirului extatic suferinţa oribilă ce îndura desigur. Porunci cu glas înăbuşit:

— Încă.

Şi cuprinsă de nebunie, Ginette lovi orbeşte ca şi cum în clipele acelea se răzbuna de răul ce-i făcuseră bărbaţii asupra omului ăsta care se oferea ca jertfă.

Şi Nadir îşi încorda şalele rănite, amorţit de beţia tulbure a unui stoicism de martir, sau a unui sadism sanguinar.

Dar deodată el se înturnă, smulse biciul din mîinile justiţiarei involuntare şi-l zvîrli într-un colţ.

— Şi acum îmi mai ceri să-ţi respect corpul?

Înfricoşată de scenă şi de rolul pe care îl jucase, Ginette se dădu înapoi, dar nu îndeajuns de departe ca să evite îmbrăţişarea adversarului. El o apucă, rupse veşmîntul uşor care-o acoperea, o trînti pe patul pe care

ea se prăbuşi, albă ca o moartă, fără putinţa de-a se împotrivi.

O furie erotică îl lega pe Nadir de pradă. Probabil că aşa, uneori, în jungla ancestrală, tigrul îşi acoperă femela, după o luptă care i-a împurpurat cu sînge blana regală.

Răpusă, Ginette îşi simţea trupul desfacîndu-se şi sfîşiindu-se. Strigă cu voce stinsă:

— Jacques... Jacques... ajutor.

Şi leşină într-un spasm după ce respiră mirosul fad al sîngelui ce picura de pretutindeni pe carnea sa.

A OPTA NOAPTE
NOAPTEA VENEŢIANĂ

Neţinînd să mai îndure, după tragica noapte din Amsterdam, violenţele lui Nadir-Şah, Ginette se hotărîse să evadeze cu orice preţ de sub influenţa pe care hindusul o exercita asupra ei în chip neîndoielnic. Dacă spiritul impresionabil al tinerei femei se încovoiase un moment dinaintea unei voinţe superioare, ea nu era totuşi victima uneia dintre acele subjugări care nu există decît în imaginaţia discipolilor lui Mesmer, sau în a fanaticilor lui Allan Kardec.

Frămîntarea morală prelungită şi teama de singurătate contribuiseră în primul rînd s-o facă să-l urmeze pînă la Amsterdam pe misteriosul orientai care pretindea că amorţeşte carnea prin practici demne de marchizul de Sade, spre a face din ea un piedestal pentru Idee.

După şedinţa cu biciul, Ginette vibrase fără să vrea, cu nervii zdorbiţi, năucită complet, în prada dezmierdărilor lui Nadir. Surescitat el însuşi de durerea atroce care-i brăzda spinarea, se purtase nu ca amant, ci ca mascul turmentat de actul sexual.

Iar cînd se trezise singură în pat, a doua zi, Ginette nu păstrase din această îmbrăţişare decît amintirea umilitoare, dacă nu a violului, cel puţin a unei posedări consumată fără de consimţirea ei. Şi totuşi, cercetîndu-se cu sinceritate, fusese nevoită să-şi spună că influenţa lui Nadir asupra ei nu fusese numai spirituală.

Dar ce căinţă, ce mîngîiere, ce duioşie putea nădăjdui de la un bărbat a cărui mentalitate era atît de străină de-a ei? Sincer în misiunea-i mistică, el nu putea să se lase abătut de nici o consideraţie sentimentală, înainte de a-şi fi dus misiunea la capăt.

Pe Ginette o neliniştea numai gîndul de a fugi îndeajuns de iute ca să nu fie ajunsă. Pierdută în cartierele

Amsterdamului şi neştiind o iotă olandeză, se temea de-o convorbire, chiar în public, cu hindusul, înainte de a părăsi un oraş pe care nu l-ar fi văzut decît sub o lumină sinistră.

Şi apoi voinţa, amorţită încă, nu-i sugera nici un plan practic,. Cine i-ar fi putut, de altminteri, dovedi că personalul hotelului nu era înţeles cu orientalul? N-o înştiinţase el, prin ameninţări străvezii, de soarta ce-o aşteaptă dacă va da înapoi din faţa sarcinii pe care Nadir vroia să i-o impună? îşi aduse aminte de numele pe care el le zvîrlise, întîmplător, în discuţie, de Erzberger şi Rathenau, victime ca atîtea altele ale unei puternice conspiraţii oculte ce părea să aibă ramificaţii în toate ţările Europei. Cine ştie dacă, de teamă că ea va vorbi, el ar sta pe gînduri s-o arunce în canalul ale cărui ape mohorîte curgeau pe sub ferestre ca o prevestire îngrozitoare?

Ea nu cuteza deci să se mişte din cameră, socotind că era mai bine să aştepte împrejurări mia favorabile, lăsîndu-i pe partizanii lui Wilhelm al II-lea să creadă că acceptă să ia parte la uneltirile lor.

Stătea cufundată în aceste gînduri cînd auzi o bătaie discretă în uşă.

Ginette tresări.

Dar intră blonda şi frumoasa Elsa von Herrenwald.

— Aş vrea să-ţi vorbesc... spuse germana.

Ginette îi arătă un fotoliu. Cele două femei se priviră în tăcere o bucată de timp, căutînd să-şi ghicească gîndurile.

— Te ascult, doamnă...

Tînăra franţuzoaică o examina pe musafiră. Ce anume rol va fi putut să joace Elsa în aventura aceea? La început, la Biarritz, Ginette îşi închipuise că ea era amanta lui Nadir. Apoi raporturile exterioare o făcuseră să se îndoiască, iar acum, după întîmplările din noaptea precedentă, i se părea tot mai puţin probabil ca omul acesta să se poată ataşa de o prietenă.

Atunci?

Ca şi cum urmărea deducţiile Ginettei. Elsa o întrebă cu glas blînd.

— Micuţa mea, ai încredere în mine?

Ginette nu cuteza să răspundă. Putea să mai aibă încredere în cineva? N-o învăţase viaţa că trebuie să se ferească de toată lumea? Evident, Elsa o pusese, prin cuvinte voalate, în gardă faţă de ceea ce se întîmplase. Dar făcuse aceasta ca s-o salveze, ori ca s-o arunce în pierzanie? Şi nu venea acum ca un mesager ipocrit cu singurul scop de a citi în gîndurile-i tainice?

Fiindcă Ginette rămînea tăcută, pomeraniana continuă:

— Înţeleg mutismul d-tale şi prefer sinceritatea lui unei false protestări de prietenie care m-ar lăsa indiferentă. Ezitarea d-tale îmi dovedeşte că sufletul d-tale e limpede ca un cristal, Klarschen, şi aceasta îmi înlesneşte putinţa de a-ţi vorbi şi eu cu inima deschisă.

Repetă, cu glasul coborît, privind spre uşă, ca şi cum se temea că este spionată:

— Într-adevăr, risc mult... Nadir nu-i în hotel, dar dacă ar afla că am intrat în dimineaţa asta la d-ta, s-ar mînia cumplit.

— De ce?

— Pentru că preferă, după încercarea prin care te-a silit să treci azi noapte, ca victimele sale să rămînă singure cîteva ore pentru a medita asupra metodelor al căror secret este în stăpînirea lui.

Ginette îşi coborî fruntea, oarecum ruşinată.

— Vrasăzică ştii şi d-ta?

Elsa rîse dureros.

— Poate mai mult decît d-ta. D-ta nu cunoşti încă decît prima serie de experienţe. Dacă rămîi aci, vei fi, în cîteva nopţi, „dresată” complet. Şi să nu crezi c-o să te poţi împotrivi. L-am văzut pe omul ăsta intrînd într-o cuşcă plină cu lei şi cu pantere şi, sub privirea sa, fiarele mîrîiau, însă nu se mişcau.

Ginette se-înfioră gîndindu-se la ce-ar putea să fie dresarea misterioasă care întrecea în grozăvie monstruozităţile din noaptea precedentă.

La rîndu-i, Elsa părea că şovăie să vorbească.

— Jură-mi că dacă propunerea mea nu te interesează, Nadir nu va şti niciodată, căci altmineri îmi voi pierde viaţa.

— Îţi jur.

— O, meine Schatz, d-ta, care eşti frumoasă şi tulburătoare ca o seară înstelată, să nu mă trădezi niciodată, căci fac demersul acesta din duioasă dragoste pentru d-ta.

— Ce îmi propui?

— Să pleci cu mine.

O licărire de bucurie lumină ochii Ginettei. Un ajutor neprevăzut îi venea dinafară. Întinse mîinile spre germana care i le strînse cu efuziune.

— Atunci să fugim numai decît.

Îşi căzură în braţe, şi Ginette simţi la pieptu-i corpul moleşit al Elsei care prelungi îmbrăţişarea.

*

* *

Plecaseră fără să piardă o clipă, neluînd nici un bagaj cu ele, pentru a nu bate la ochi.

O maşină de piaţă le depărtase în grabă de cartierul excentric unde fuseseră aduse de Nadir. Săriră în primul tren ce pleca şi ajunseră la Bruxelles pe drumuri ocolite, care necesitară trei schimbări de trenuri.

„Ca să scăpăm de omul acela trebuie să ne refugiem foarte departe”... declarase Elsa.

*

* *

La Westminster Bank, Ginette semnase un cec pe numele său, apoi făcuse cumpărăturile necesare pentru a părăsi Parisul chiar în seara aceea.

Acum cîteva luni se pregătea să părăsească în grabă capitala, dar cu bucurie înfrigurată.

De data asta se îndreptă cu oarecare melancolie spre gara de Lyon unde n-o mai aştepta Jacques Asselin, nerăbdător şi îndrăgostit. Pe peronul de plecare nu era totuşi singură. Cînd ajunse la tren, zări o siluetă cunoscută şi înapoie cu o pornire sinceră sărutarea pe care i-o dădu Elsa.

Pe aceasta o lăsase Ginette să aleagă locul de plecare, iar germana alesese fără şovăieli Veneţia.

În timpul mersului cu trenul văduva junkerului prusac povestise tovarăşei de călătorie cum, rămasă singură după moartea soţului ei, cu mijloace materiale insuficiente, acceptase la sfîrşitul războiului anumite misiuni în Elveţia. Era în serviciul spoinajului secret al guvernului german şi avea rolul de a-i descoperi pe agenţii din solda Siguranţei generale britanice, putînd să-şi asigure în felul acesta existenţa. În multe rînduri fusese nevoită să renunţe la pudoarea sa de femeie cinstită. Se pusese, din ordin superior, la dispoziţia lui Nadir-Şah, de la sosirea acestuia în Europa. El n-o cruţase.

Şi, din spirit de solidaritate feminină, aristocrata prusacă decăzută, care acumulase la rîndu-i o grea experienţă din egoismul şi ferocitatea bărbaţilor, se simţea nespus de apropiată de Ginette, fosta vînzătoare pariziană, sora sa internaţională întru mizerie.

*

* *

Slăbiciunea lor le unea şi le înviora puţin. Instrumente fragile sub pumnul de fier al despotismului senzual sau politic masculin, ele fugeau spre libertate şi spre un cer

curat cu voluptatea minerului — sclav subteran care urcă din mina unde îl pîndesc hidrogenul şi oxidul de cărbune.

Nu se opriră nici la Milano, nici la Verona, şi străbătură într-un amurg de zi de neuitat podul peste laguna prin care „Strada Ferrata” le ducea la bastionul Veneţiei.

Elsa era sentimentală, iar Ginette se simţea şi ea impresionată de farmecul poetic al oraşului cu nume legendar. O emoţie plăcută le încleşta cînd sosiră în faţa debarcaderului Canalului cel Mare. O legătură sensibilă le făcea să vibreze la unison. Erau libere şi aveau bani deajuns pentru a nu mai fi la cheremul nimănui. Nu era acesta un ceas nespus de înviorător în viaţa lor aventuroasă şi fără ţintă?

Hamalii care arborau cămaşa neagră, reglemaentară în regatul lui Mussolini, depuseră valizele pe ponton.

Nehotărîrea ambelor femei bătea la ochi, căci nici una nici alta nu cunoşteau oraşul şi nu ştiau nici la care hotel să tragă.

Un necunoscut se aproprie de ele şi le salută cu politeţea exagerată.

Era un bărbat tînăr încă, îmbrăcat cu eleganţa unui levantin. Avea părul gras şi lucios, iar soarele în amurg îşi răsfrîngea razele în inelele cu diamante pe care le purta pe degete. Le învălui pe străine într-o privire languroasă şi li se adresă, cu un pronunţat sîsîit italian, pe care îl tenoriza ca să-l facă şi mai seducător:

— Doamnelor, vă rog să-mi scuzaţi indiscreţia, dar bănuiesc că sînteţi nou venite aici şi că unei informaţii vă vor fi necesare. Desigur că doriţi să vă duceţi în piaţa San-Marco.

Elsa înălţă din umeri, arătînd astfel că habar n-are încotro să apuce.

— Nu sînteţi hotărîte? Spuneţi-mi atunci la ce palat doriţi să trageţi peste noapte.

Explică, văzînd uimirea lor:

— În Veneţia, la drept vorbind, nu sînt decît Palas-uri, căci toate hotelurile sînt instalate în palate istorice... Nu

ştiţi nici asta? Daţi-mi voie atunci să vă arăt eu drumul. Renunţaţi însă la gondole, căci ele nu încarcă bagajele. Urcaţi-vă mai bine în acest vapoaretto care pleacă acum şi care, deşi mai democratic, va avea pentru dv. avantajul că e mai confortabil, iar pentru mine acela de a călători în încîntătoarea dv. societate.

Vorbea cu o limbuţie şi o repeziciune meridională şi, mai înainte ca tinerele femei să fi avut timpul de a manifesta cea mai mică dorinţă, se repezi la valizele lor şi le îmbarcă în vaporaşul ce sta să plece.

Nu le rămînea altceva de făcut decît să-l urmeze pe călăuzitorul acesta excesiv de îndatoritor.

El le întîmpinase pe punte ca pe nişte vechi cunoştinţe şi le făcu ochi ducii.

— Vă pot spune, doamnelor, fără să mă laud, că aţi avut noroc găsindu-mă pe mine la coborîrea din tren.

Deoarece ele făceau impresia că se uită cu oarecare părere de rău la vaporaşul cu care mergeau, el le consolă:

— Văd.. regretaţi gondolele negre cu prore frumoase. Dar le veţi avea în noaptea aceasta, imediat, şi veţi putea gusta farmecul lor în voie, între cheiul Schiavoni şi San Giorgio Maggiore. Vreţi să vă aşezaţi în dreapta şi în stînga mea?

Ele se priviră cu un zîmbet, dar nu voiră să răspundă printr-o indiferenţă poate nemeritată bunăvoinţei călăuzei improvizate.

— Văd, doamnelor, că vă întrebaţi cine sînt eu. Pe Madona, ce importă numele meu? Eu sînt pur şi simplu amantul Veneţei, căci Veneţia este cea mai frumoasă femeie de pe pă-mînt... după parisiene, sînt dator să declar.

— Doamna este germană... observă Ginette cu ironie.

— Şi încîntătoare. Cînd voi trece alături de dînsa prin bătrîna Veneţie, Veneţia o să fie geloasă.

Nu se putea concepe o mai mare galanterie şi, foarte satisfăcut de aluzia ce făcuse, italianul studie impresia vorbelor sale pe chipul protejatelor.

Printre treptele colorate pe care rugina şi muşchiul se rod reciproc, vaporaşul spinteca apa brăzdată cu purpura amurgului.

— În dreapta e Piaţa. Într-o zi am avut nefericirea să mă aventurez aici. Şi vestea se întinse ca o dîră de praf din baracă în baracă. Toate precupeţele se repeziră atunci în calea mea şi mă imploră să iau ca amintire de la ele o pătlăgică roşie, un penene sau chiar o pătlăgică vînătă. Închipuiţi-vă cum aş fi fost venind pe terasa „Florian" încărcat ca o gospodină. Dar afurisitele nu vroiau să mă lase să mai plec. Primii atunci un pepene din mîinile celei mai nostime dintre ele. Pusei să mi se taie pepenele şi—1 aruncai apoi după ce muşcai miezul savuros ca un şold de femeie. Poliţia fu nevoită să intervină ca să le dea în lături pe precupeţe. Se băteau să mănînce pepenele, muşcînd locul unde rămăsese urma dinţilor mei.

Amuzate şi cam încurcate, prietenele se uitau la interlocutorul care vorbea cu o certitudine meditativă. Dar Ginette schiţă o mişcare în lături, căci avu impresia că o mînă îi atingea talia.

— Veneţia, insulă cu o sută douăzeci şi două de insuliţe despărţite şi strînse la un loc, asemeni loburilor unui creier feminin, este o regină sensibilă, straşnic de egoistă. Vă spun, e o femeie. Este despărţită în două de Canalul cel Mare, pe care plutim în momentul acesta. Doar trei poduri leagă între ele cele două jumătăţi ale sale, aşa cum eul sensibil şi eul egoist al unei femei nu sînt legate între ele, în cursul vieţii, decît prin trei poduri: mama, amantul şi copilul.

Părea covîrşit de pasiunea-i poetică, dar Elsa se depărta uşor de el cu ideea, poate greşită, că italianul îi dezmierda şoldul stîng.

— Iată podul Rialto, spate de asin care se încovoaie sub povara unui samar, cu arcade prinse în ghips dezonorant. Chitarişti, struniţi-vă, coardele, trecem în momentul acesta pe sub cocioaba unui cismar şi a unui negustor de mături. Vă voi plimba mîine pe canalurile acestea romantice, cu poduri de cărămidă roşie, ale căror bolţi mohorîte se iluminează în răsfrîngerea soarelui care coboară în apa tulburată.

— Mîine?... repetă Ginette uimită.

Italianul le privi înflăcărat rînd pe rînd, pe ambele femei.

— Da, mîine, vă rog să nu spuneţi nu, căci aş fi foarte mîhnit. Providenţa m-a adus în calea dv. şi mă ţin de d-voastră. Atîta pagubă de cele care mă cer şi care vor plînge cînd vor afla că m-am consacrat d-voastră, numai d-voastră.

— Dar, domnule, noi nu vă cerem atîta, şi...

— Nu, nu, să nu vă fie teamă că abuzaţi. Nu vă voi reproşa timpul pe care vi-l consacru. Vă voi învăţa s-o iubiţi pe aceea care-mi este dragă. Eu am făcut-o pe marea Rejane să adore cetatea noastră despre care Taine a spus: „Ne întrebăm de ce n-am venit aici de-a dreptul”! şi, în urma sfaturilor mele, ilustra actriţă pariziană a cumpărat un palat aici. Pe vremea aceea nu aveam decît şaisprezece ani. Cînd d'Annunzio aducea o metresă la Veneţia, nu se plimba niciodată fără mine. Ba, într-o seară, mi-a spus: „O, Francesco, te implor să te culci în noaptea asta cu prietena mea, iar între timp eu te voi înşela cu Veneţia ale cărei buze m-ai învăţat să le sărut”. Dar flecăresc şi uite că zăresc Santa Măria della Salute.

Ca să pună capăt lirismul lui, Ginette întreabă:

— Vom coborî aci?

El le prinse de mînă.

— Da, dar după ce, o, prinţesă a frumuseţii, vom fi aranjat o întîlnire pentru o plimbare sub cerul înstelat. Nu voi îngădui ca dv. să petreceţi fără mine primele ore nocturne. Ar fi un sacrilegiu. Frumoase şi tulburătoare

cum sînteţi, aţi putea concepe să vedeţi Veneţia, noaptea, fără un amant alături?

Ele nu îndrăzneau să protesteze, temîndu-se de un scandal. El le apropie.

— Deoarece sînteţi singure, voi fi amantul d-voastră. O, să nu fiţi geloase; voi fi amantul amîndurora în acelaşi timp. Vă voi arăta voluptăţile tainice pe care lumea le gustă sub cerul Italiei.

Ginette se smulse brusc din îmbrăţişarea impertinentului care le lua drept două aventuriere.

Omul simţi că apucase pe un drum greşit, însă nu bătu în retragere.

— Nu vă supăraţi, frumoasele mele prietene. M-am lăsat dus de entuziasm... După ce veţi fi trăit aci, o să înţelegeţi mai bine...

Pentru a-i da paşaport, femeile îi întoarseră spatele.

Dar, schimbînd tactica, amantul Veneţiei scoase din buzunar mai multe cartoane albe. Stărui, pe un ton mult mai respectuos şi rezervat:

— Doamnelor, cred că n-o să-mi refuzaţi un mic serviciu. Vă rog să consultaţi cartoanele acestea şi să alegeţi. Vreţi să trageţi la Hotel Europa unde vă veţi aminti de fastul vechiului palat Gustiniani, cri la Hotel Royal, în vechea locuinţă a familiei Dandolo? Vă veţi simţi foarte bine, veţi avea baie şi apă curgătoare. Tot ce vă voi cere, este să spuneţi portarului că veniţi din partea lui Signor Francesco Spazzi... Ghiciţi, nu e aşa?... pentru micul comision ce mi se cuvine... Trebuie să trăim.

Schimbarea aceasta de limbaj, aşa de neaşteptată, le făcu să izbucnească în rîs, dar nu le trecea prin minte să se prezinte recomandate de un gentelman aşa de eclectic.

— V-am cerut o dată pentru totdeauna să ne lăsaţi în pace. Romanţiosul ghid, prietenul actriţelor şi poeţilor, nu se lăsă bătut.

— Atunci daţi-mi cincizeci de lire pentru timpul pe care l-am pierdut... Nu v-am dat informaţii?... Treizeci de lire...

Orice muncă trebuie plătită.. Douăzeci de lire... Sînteţi nişte căţele... Corsicane bastarde... Curve... Amanţii voştri vă umplu de sifilis şi sifilisul o să vă roadă nasul.

Şi, neputînd obţine nici o noapte de dragoste, nici un comision, nici un bacşiş, sublimul amant al oraşului Dogilor se depărta, scuipînd pentru a-şi manifesta şi mai profund dispreţul.

*

* *

Insultele acestui ultim şi grotesc eşantion al prostiei masculine le apropie şi mai mult pe cele două femei amuzate de incident.

Ezitară să urmeze sfatul unui matelot care le îndemna să se îmbrace numaidecît pentru Lido, loc de întîlnire, internaţionalizat, al chefliilor europeni.

Dar Veneţia cu străzile-i întortochiate, cu alinierile frînte de faţade gotice şi moderne, Veneţia romantică şi misterioasă le reţinu.

Elsa, obişnuită să călătorească, nu era obosită, şi o înveselea bucuria oarecum copilăroasă a Ginettei care începea să descopere lumea. Ţinuturile noi exercită asupra spiritului celor ce stau pe loc atracţia irezistibilă a unui aspirator asupra prafului pe care credem că nu-i vom desprinde niciodată de pe un covor.

Luară o cameră la Grand-Hotd, aproape faţă în faţă cu Dogana di Mare, apoi porniră să hoinărească pe sub arcadele tri-laterale ale Procuraţiei vechi şi noi, care încadrează Piazza, ca o sumbră dantelă de marmoră. Prevăzînd ora despărţirilor viitoare, cumpărară la Jersurum două cupe la fel, în amintirea întîlnirii lor, şi se simţiră înduioşate de cadoul pe care şi-l făcură.

O îngheţată de fructe le răcori la „Santa Ortes”, a cărei orchestră le dispune la reverie.

Era plăcut să iei parte, în seara străvezie şi călduţă, la exaltarea anonimă a mulţimii zgomotoase, simpatice, de veneţieni înstăriţi şi de turişti satisfăcuţi.

Perechi extaziate se priveau în tăcere cu ochii încercuiţi încă din noaptea precedentă. Gretchene înamorate, vieneze senzuale, englezoaice iscusite, toate tinerele căsătorite ale vechiului continent vin în pelerinaj la Veneţia, Madona Voluptăţii.

Singor Francesco Spazzi avea oarecum dreptate spunînd că o femeie nu trebuie să contemple singură leul ce îşi înfigea ghearele asupra Constantinopolului, a Athenei şi a Spartei.

După masă, Elsa şi Ginette se îmbarcară pe una din gondolele legate de stîlpii ale căror aurării erau decolorate de timp.

Cerul se dedubla pe laguna calmă ca o boltă de violete de Parma, îmbobocite. Femeile rătăceau, pentru a asculta şi mai bine liniştea, iar gondolierul psalmodia o serenadă florentină.

Vidul imens al nopţii nu putea să umple inima Ginettei care, cu melancolică tulburare, visa fericiri nelămurite, irealizabile. Muzica, luminile şi mişcarea mulţimii o distraseră. Decorul majestuos al panoramei nocturne şi murmurul mării îi dădeau ameţeala infiniturilor care nu sînt atinse niciodată. Desprinsă de pămînt, simţea că nu are nimic comun cu cei ce-l populau, iar speranţele tinereţii sale triumfătoare rămîneau ele însăşi neformulate.

Asemeni celor care au prea mult timp ca să mediteze asupra soartei lor, ele deveneau martorele propriei ei existenţe. Era asemeni sufletelor care îşi întovărăşesc strîvul, pe gondolele funebre, spre San Micaelo, insula morţilor, şi care, nemaiavînd ce face cu oamenii, năzuiesc spre destine necunoscute încă.

Dar un gest al Elisei o smulse pe Ginette din reveriile-i posomorite. Germana îi prinsese mîna şi i-o strîngea cu multă duioşie.... Mişcată, Ginette răspunse acestui semn

de discretă afecţiune. Se întoarse, zîmbind, spre tovarăşa care, prin intuiţie feminină, ghicea desigur tonul cenuşiu al gîndurilor ei. Sub pînza gondolei, ochii Elisei sclipeau. În colţul pleoapelor, în diamantul unei lacrimi, o rază din lună se iriza. Feeria nocturnă cînta şi ea o cantilenă pe vioara nervilor dezamăgiţi.

Văduva junkerului înconjură cu o mişcare drăgăstoasă gîtul prietenei şi o atrase. Învioratã de această sensibilitate dureroasă, la fel cu a ei, Ginette îşi sprijini capul pe umărul Elisei, iar aceasta, într-o destindere pasionată a dorinţei multă vreme ţinută-n frîu, căută buzele pe care le rîvnea, ca să astîmpere cu ele setea buzelor sale.

Surprinsă, Ginette nu înapoie sărutarea neaşteptată care nu-i fusese nici neplăcută, dar nici plăcută.

Pe vremea cînd lucra la magazin surprinsese uneori, între camaradele de atelier, ciudate aluzii la iubiri care nu o ispitiseră niciodată, în ciuda prilejurilor oferite de colege curioase sau pervertite.

Din momentul cînd se trezise la viaţa senzuală, Ginette suportase dorinţa care i se impunea fără înduplecare. N-o provocase niciodată şi n-o satisfăcuse în chip artificial. Nefiind vicioasă, nu-şi falsificase instinctul care avea s-o conducă; spre netrebnicul iniţiator, apoi spre cei la care se gîndea ca la tovarăşi ai existenţei sale. Şi, ori de cîte ori momeala unei vieţi mai uşoare o îndemna la legături lipsite de plăcere, ea nu căutase dezmierdări fără riscuri.

Elanul sincer şi dezinteresat al Elisei o buimăcea. Nu putea să ia în nume de rău înflăcărarea singurei fiinţe care o iubea pe lume. Regreta că nu poate gusta o plăcere mai singură.

Elsa ghici sentimentele confuze care o zbuciumau pe prietenă şi, fără să slăbească îmbrăţişarea, îşi pleda cauza.

— Ginette, din primele zile cînd te-am cunoscut la Biarritz m-am simţit atrasă spre d-ta, dar nimic nu mă îndreptăţea să-ţi mărturisesc tainica predilecţie pe care,

poate, ai fi denaturat-o şi ai fi primit-o rău. Simţeam, de altminteri, că n-ai s-o poţi înţelege, şi voiam să mă desprind de d-ta. Cînd am văzut că lordul Shelmondley te părăsea şi că accepţi să-l urmezi pe Nadir-Şah la Amsterdam, am fost nespus de fericită şi totuşi, cu toată bucuria de a te vedea plecînd cu noi, am tremurat gîndindu-mă la încercările care te aşteptau şi, ca să te feresc, te-am prevenit înainte de a te urca în automobil.

Ginette îşi aminti într-adevăr de cuvintele Elisei şi de sărutarea furişă pe care aceasta i-o dăduse.

— Treptat-treptat, o meine Lieb, am aflat că ai suferit din cauza bărbaţilor aşa de mult, şi poate că mai mult decît mine, şi am nădăjduit că într-o zi vom fi amîndouă singure, aşa cum sîntem astăzi. Ţi-am propus, cu pericolul vieţii mele, să fugim din Olanda. Dacă Nadir-Şah ar fi aflat la timp, m-ar fi asasinat cu unul din mijloacele care lasă credinţa că e vorba de o moarte naturală. Şi am plecat împreună. Ce voluptate în trenul care ne ducea, şi de asemenea, ce luptă cu mine însămi! Imaginează-ţi un amant închis ceasuri de-a rîndul cu aceea pe care o iubeşte, şi care nu îndrăzneşte să-i mărturisească pasiunea de teamă ca ea să nu-şi bată joc de el şi să-l alunge. Dar tu n-o să fii crudă. Nici un bărbat n-ar putea să te iubească aşa de blînd şi cu atîta înţelegere.

Ginette nu se simţea în stare să dezamăgească dragostea echivocă pe care Elsa i-o mărturisea, Elsa, a cărei mînă căuta căldura trupului ei gol. Ameţită de contactul unui trup dorit, germana îşi pierdea oarecum capul şi murmua nume afectuoase în limba ei natală.

— Mein Herzblatt... Meine Geiiebte...

Gondolierul îşi continua cîntecul de dragoste, în timp ce barca neagră luneca pe apa cu transparenţe de safir.

Ginette închise ochii şi se miră că-şi simte carnea înfiorată şi ca răspunde tulburării pe care i-o comunica Elsa.

La început se lăsase fără împotrivire, iar acum se întindea sub bolta înfiorată care permite dezamăgitelor să înşele legile naturii.

*

* *

Cînd se înapoiază la hotel, Elsa se dezbrăcă în camera Ginettei. Se dezgoli cu o grabă înfrigurată. Pentru a voala lumina, înfăşură un bec electric, prea strălucitor, în petalele roze ale cămăşii de crêpe de China pe care şi-o scoase. Atunci, într-o lumină suavă, îndulcită, o atrase spre sine pe prietena dragă care, dintr-un ultim rest de pudoare, păstra încă un ultim voal. Elsa i-l desfăcu, încet, cu gesturi de amantă rafinată, în faţa unei oglinzi care răsfrînse, ca într-un tablou graţios, silueta brună şi silueta blondă, safic înlănţuite.

Ginette nu respingea o plăcere pe care n-o ceruse, dar care i se oferea. Voluptatea fusese pentru dînsa o tovarăşă prea de toate zilele ca să se poată lipsi de ea fără păreri de rău. Iar condiţia liniştii fericite a călătoriei lor le îndemna să fugă de bărbaţii care le ofensaseră. Prietenia lor consolatoare le asigura o perioadă fericită şi le punea la adăpost de orele mohorîte, deprimante, ale singurătăţii. Nu era de dorit ca acest răgaz să dureze cît mai mult timp? între ele nu exista nici un loc pentru afecţiunea tiranică a unui amant, a cărui prezenţă ar fi fost un non-sens şi pricina imediată a despărţirii.

Elsa desfăcuse patul şi se lungise pe cearceaful alb şi curat.

— Vino....

Se ghemuiră, înfiorate, una într-alta, învălmăşindu-şi sînii întăriţi de dorinţi. Apoi coborîră peste cap pînza translucidă, iar parfumul lor contopit excită nările ca un suc afrodisiac.

Erau amîndouă frumoase. Elsa se aşeză în genunchi ca să-şi contemple şi mai bine prietena. Strînse picioarele Ginettei între pulpele-i nervoase, şi-şi plimbă degetele pe sînii pe care îi admira.

— Ginette, cunoşti tu rugăciunea de dragoste a unuia dintre cei mai mari poeţi care s-au născut vreodată în ţara ta? Ascult-o: „Strînge-ţi uşor braţele, ca o centură, în jurul meu. O, atingi, atinge trupul meu! Nici apa, nici adierea amiezii nu sînt mai plăcute decît mîna ta. Dă-mi mîna ta, e caldă! Strînge-o pe-a mea, n-o părăsi. Mîinile se unesc mai bine decît gurile, iar pasiunea lor nu poate fi comparată cu nimic”.

O exaltare comună le aruncă una asupra alteia, dar germana, neglijîndu-şi propria plăcere pentru a-şi cuceri şi mai sigur prietena, îi impuse o sărutare. Buzele-i poruncitoare lunecară de pe gura Ginettei pe sfîrcul sinilor, atinseră pîntecul neted, apoi întîrziară prin locuri tăinuite.

Sub lunga şi savanta şi arzătoarea dezmierdare, trupul Ginettei, răscolit pînă în cele mai intime fibre, ondulă, se înţepeni şi zvîcni prăbuşindu-se în istovitoarea crispare a delirurilor prea îndelung prelungite. Cu chipul foarte palid, ea închise ochii cu cercuiri vinete, ca nişte petale de clematită. Orgolioasă, Elsa o contempla şi-i aţîţa dorinţa cu griji nenumărate.

Şi, rînd pe rînd, toată noaptea, ele îşi turnară subtil băutura extazurilor biciuite.

În zori vegheau încă, torturate de flacăra mereu redeşteptată pe care o aprinseseră în vinele lor şi pe care n-o mai puteau stinge.

Zdrobită şi totuşi însetată, Ginette cerşea noi dezmierdări de pe buzele înfrigurate ale Elisei. În timp ce striga de plăcere, lacrimile îi curgeau pe obraz. Exaltarea nervoasă îi dădea forţe artificiale în chiar momentul cînd îşi simţea spiritul gol şi trupul istovit. înfricoşată de această frenezie, Elsa se supunea, dar aproape fără plăcere, într-atît era de obosită. Dar nu mai putea satisface simţurile Ginettei, care o implora cu deznădejde tainică, în ciuda ştiinţei ei pasionate.

Şi, după o experienţă amăgitoare, Ginette înţelegea că este condamnată să sufere toată viaţa îmbrăţişările

bărbatului, adversarul, duşmanul, în a cărui stăpînire o hărăziseră legile de fier ale naturii. Atunci, în timp ce aurora agăţa în oglinzi prisma feerică a luminii, Ginette simţi că se va înapoia, cu preţul bietei libertăţi recăpătate, la dragostea bărbaţilor, aşa cum minerul se întoarce totdeauna la sclavia-i subterană, chiar dacă ar putea s-o evite.

A NOUA NOAPTE
NOAPTEA CELEILALTE IUBIRI

Orele 10 seara. Singură în patu-i alb, Ginette îl aştepta pe cel care va fi iubit mai mult decît oricine.

Îl aştepta cu înflăcărarea extaziată şi totuşi el se lăsase dorit prea îndelung.

Nu-l cunoştea încă, dar şi-l imagina aşa cum o să fie: frumos şi voinic, drăgăstos şi delicat. A, cum o vor invidia într-o zi celelalte femei! Dar ea va şti să-l păstreze, graţie resurselor inepuizabile ale răbdării, ale iscusinţei şi ale iubirii sale.

Pentru el şi prin el, totuşi, va cunoaşte cele mai grele suferinţi, însă îi ierta dinainte tot răul pe care i-l va pricinui.

Nici un amant nu va putea să ocupe un loc la fel cu al lui în inima ei: el va fi primul şi nimeni nu-i va mai putea disputa locul privilegiat.

Şi Ginette avusese amanţi destui! Chipurile lor se estompau în memoria ei. Erau ca acele fotografii care au fost expuse la lumină într-o zi cu soare şi care se şterg pentru totdeauna de îndată ce vrei să le scoţi dintre filele între care le-ai pus.

Din iarna aceea îndepărtată, erau şase ani de atunci, cînd se despărţise de Elsa ale cărei consolări prea pătimaşe îi roseseră sufletul cu o nevroză nouă, Ginette realizase un fel de echilibru moral în chiar frecvenţa legăturilor sale.

Nu era ataşată de nici unul dintre bărbaţii care o posedaseră, nici din calcul interesat, nici din sensibilă prudenţă faţă de decepţiile noi care ar fi putut să fie consecinţa sincerităţii ei. Dar, devenită în urma unor solitare meditaţii martora propriei sale existenţe, ea fusese secătuită în acelaşi timp de spontaneitatea încrezătoare a tinereţii mereu înşelate. Arcul care pune în

mişcare inima, ca un ceas, pentru cel pe care îl iubeşti în toate clipele vieţii, plesnise.

*
* *

La început nu prevăzuse această nouă pasiune, devenită mai preţioasă decît propria-i viaţă.

Nu putuse prevedea toată adorabila tiranie şi tot absolutul acestei pasiuni. Fusese pe punctul de a se sustrage ei, dar o revelaţie bruscă o împiedicase. Se felicita cu multă bucurie. Şi, pentru a mulţumi cerului, regăsea credinţa mistică a copilei care fusese cîndva, într-atît pare de adevărat, că în vîrtejul celor mai profunde dureri şi celor mai mari bucurii ale noastre, nu ne putem lipsi de un martor supraomenesc căruia să-i încredinţăm deznădejdile sau mulţumirile noastre.

*
* *

Ginette scoase un strigăt, în timp ce o sudoare rece îi brăzda cu stropi îngheţaţi trupul înfierbîntat.

Cît va mai avea de suferit? Cîte ceasuri? Infirmiera, deprinsă cu chinurile altora, îi spusese, cu profesională indiferenţă, să aibă curaj.

Ginette zvîrli pătura care o acoperea şi al cărei contact îi apăsă trupul ca o povară insuportabilă. Îşi contemplă bietul pîntec îndurerat ridicol deformat.

Mica făptură misterioasă care se şi zbătea să se smulgă de aceea ce-l concepuse, ajuta cu toate forţele-i oarbe la desăvîrşirea operei naturii. Ca o fiară care se înămoleşte în nisip, el se încorda într-o parte, apoi în cealaltă, cu eforturi sălbatice, pentru a ţîşni din materia ce-i paraliza încă mişcările. Ginette urmărea fazele intime ale acestei smulgeri. Înţepături profunde şi sfîşieri atroce o lungeau pe pernă, tremurătoare şi lividă. Dar, pe bietu-i chip

învineţit şi încleştat de un chin interior, care nu înceta decît ca să sporească în intensitate, rătăcea un zîmbet, şi ea îl închina viitorului.

*
* *

Nu dorise maternitatea. O suportase la început ca pe un nonsens efemer. Un copil? Nu era o absurditate în existenţa ei amoroasă şi complicată de femeie frumoasă, înconjurată, căutată numai pentru plăceri? La puţin timp după ce greţurile o avertizaseră asupra stării ei, ea urmă să dea o serbare într-un mic palat ce i se oferea. O firmă de cinematograf o invitase pentru o călătorie în America. Niciodată nu fusese mai frumoasă, mai înconjurată, mai dorită. Destinul, care o lipsise de dragostea cea mare, visată cu candoare, o despăgubea prin bogăţia acestor daruri pe care mulţimea le invidiază şi a căror atracţie nu egalează decît sterilitatea.

Ginette însărcinată... Ce prostie vulgară! Oare florile pe care le porţi la butonieră sînt făcute ca să dea fructe?

Zîna preţioasă şi răsfăţată, ea nu are sortită pentru aceste treburi degradante care zdrobesc iremediabil cele mai orgolioase fibre ale trupului şi umflă cu lapte de femelă sîni consacraţi unor scopuri mai delicate.

Nonsensul progeniturii nedorite apăru imediat în mintea tinerei femei care aviză cît mai repede la mijloacele necesare pentru a se debarasa de ea mai înainte ca cineva să poată bănui caraghioasa eventualitate.

Fixase îndată o întîlnire cu un medic îndatoritor pentru a reduce incidentul la cît mai mărunte proporţii, cu riscul cel mai mic.

Iar în ziua întîlnirii, zguduită brusc, Ginette rămăsese acasă.

Se hotărîse să jertfească totul marii iubiri care născuse în inima sa. Ginette însărcinată... Dar de către cine?

Nu ştia. Evenimentul survenise într-o epocă deosebit de tulbure a carierei sale aventuroase. Alegerea pe care o putea face între autorii posibili ai acestei paternităţi nu o încuraja să precizeze date, sau să se amăgească asupra uneia ori alteia dintre probabilităţi.

Aştepta un copil care va fi al ei, numai al ei, atîta tot.

Şi, pentru el, ea părăsi lumea, renunţă la cele mai strălucite certitudini.

Îl voia după chipul şi asemănarea ei. Atunci, ca să se înzdrăvenească, se refugie la ţară pentru a crea, sub cerul liber, cu o pasiune din ce în ce mai mare, făptura care o va despăgubi de toate deziluziile din trecut.

Intrase într-o biserică de ţară să se roage lui Dumnezeu şi să-i ofere ca garanţie a bucuriilor de mîine suferinţa ei, ispăşind nu greşelile sale, ci răutatea oamenilor...

*

* *

Iar acum, într-o clinică, ea cunoştea chinurile groaznice care preced o zămislire.

Dar istovirea o încremenea deodată. În prada chinurilor mari, devenea o copilă slabă care cheamă în ajutor.

De ce nu se afla lîngă ea un bărbat care să-i întindă mîna şi care să se simtă şi el sfîrşit în adîncul fiinţei lui?

În aceste clipe groaznice, alte femei cunosc îndulcirea suferinţei împărtăşite.

Striga în ajutor, şi nu răspundea decît o infirmieră salariată care, cu un glas enervat, reclama linişte. De ce să suporte singură un chin atît de nedrept?

Nici o prezenţă mîngîietoare nu-i dădea putinţa să-şi sufere în răbdare durerea. Mîna-i înfierbîntată căuta pe marginea patului capul unui prieten îngenunchiat, care însă lipsea. Dar Ginette voia cu orice preţ să fie cineva lîngă ea. :îl aşează acolo pe Jacques Asselin, singurul bărbat pe care îl iubise.

Da, într-adevăr, el era acolo, el, părintele spiritual pe care-l alesese din cîmpul cel mai curat al amintirilor. El vibra, ascultînd gemetele ei răguşite.

Ginette îşi simţi pulpele năpădite de un lichid murdar şi de sînge, şi nu-şi mai putu stăpîni un răcnet.

Alarmată, infiermiera întredeschise uşa şi binevoi să se nelinişteascâ.

— Scap îndată, nu-i aşa?

Femeia o privi, o pipăi, şi amînă iarăşi fără să se emoţioneze, oribila scadenţă.

— Nu încă.

— Fie-ţi milă de mine. Nu mai pot... Dă-mi ceva, orice.

— Nu plîngeţi, o să faceţi o baie. De ce sînteţi aşa de sperioasă?

Şi Ginette fu dusă într-o cabină pentru ca apa să grăbească lenta evacuare.

*

* *

Dar ceasul zămislirii nu sosise încă.

Ginette avea timpul să mediteze înainte de a fi transportată pe masa de operaţie.

Avea certitudinea că pruncul o să fie băiat. Voia un băiat, îl va boteza Jacques. Cel puţin el n-o s-o poată dezamăgi. La început nu va depinde decît de ea. N-o să i-l poată nimeni disputa... ultimă consolare a suferinţelor solitare.

El o va iubi, deoarece îi va datora totul. Va face din el o fiinţă mică, duioasă, cu suflet simţitor, care nu va semăna celor pe care îi întîlnise pînă atunci.

Şi va avea pe cine să iubească, să adore cu o vigilenţă înduioşată, clipă cu clipă.

Micul Jacques... N-o să aibă tată, dar el va fi fericit, ocrotit, răsfăţat...

Îl va duce într-o ţară frumoasă, unde se vor stabili amîndoi. Va fi tovarăşul ei şi, în prezenţa lui, ea va găsi tăria să se împotrivească tentaţiilor rele.

De-acum încolo va trăi pentru el.

Dar, deoarece durerile mari începeau, Ginette fu cuprinsă de o presimţire năprasnică. Nu sînt oare femei care mor lăuze? Îşi aminti de cazuri numeroase...

Să moară zămislind altă viaţă... Dar ce va deveni pruncul fără părinte şi fără o mamă care să se plece deasupra leagănului său?

Mai penibilă decît chinul bietului trup, frica, frica groaznică de moarte o făcu să urle din nou.

Voia să sufere, dar voia să trăiască pentru copil, pentru cel pe care îl va adora aşa cum nu adorase încă pe nimeni.

*

* *

Cînd Ginette deschise ochii fusese readusă în patul ei. Era fără puteri, muribundă parcă, dar aproape că nu mai suferea.

Avu un zîmbet de bucurie şi de uşurare, în timp ce-şi revenea în fire.

Trăia. Trăia şi era mamă.

Întinse braţele cu gest implorator.

— Un băiat, nu-i aşa?

Infirmiera confirmă în tăcere.

— Un băiat, ştiam.... Ce fericire! Adu-mi-l... Vreau să-l văd numaidecît... numaidecît...

Infirmiera înălţă din umeri, în semn de neputinţă:

— Este mort.

A ZECEA NOAPTE
NOAPTEA ROZELOR DESFOIATE

Se supa în strictă intimitate, în noaptea aceea, la Ginette care convocase vreo cincisprezece prieteni pentru a sărbători prezentarea ultimului film turnat de ea, sub numele de Régine Asseline, nume pe care îl adoptase de cînd începuse să facă cinema.

Fusese aşezată o mescioară în studioul noii vedete, sub vitrourile locuinţei sale particulare.

Nu instalase, ca la alte serbări, o piscină care să stîrnească invidia lui Van Dongen şi nu-şi tapetase pereţii cu un şir de figuranţi negri, goi şi tatuaţi în alb de Foujita.

Dar zidurile studioului dispăreau sub o prodigioasă împletitură de trandafiri, garoafe şi violete, ale căror petale acopereau ca o bordură policromă simfonia sălbatică de blănuri puse peste covoare.

Un jet d'eau median vaporiza parfumuri îmbătătoare, în timp ce, într-o încăpere vecină, o orchestră de balalaice îngîna în surdină tînguiri nostalgice.

Umerii femeilor se conturau în penumbra luminilor, iar fracurile negre, ca nişte domino-uri de onix, încadrau decolteurile albe ca neaua.

Cîţiva invitaţi nădăjduiseră un moment că supeul stropit cu extra-dry de muzică şi parfumuri, va degenera în orgie nocturnă. Nu se spunea că simţurile oarecum blazate ale amfitrioanelor se acomodează uneori cu pigmentul colectiv al partuzelor distinse?

Dar Régine nu părea dispusă să justifice legenda şi, la despărţire, nu întinse prietenilor săi decît degetele pentru a-i fi sărutate.

Un bărbat, tînăr încă, se ridică în faţa ei, după ce se înclinase atingîndu-i unghiile cu vîrful buzelor, şi îi spuse cu ton rugător:

— Régine, îngăduie-mi să nu plec decît cel din urmă. Aş vrea să-ţi vorbesc.

— O, da, Harry, ne-am înţeles.

Şi toată lumea observă că Henri Sellier, industriaşul bine cunoscut, întîrzie în apropierea gazdei după ce ceilalţi îşi luaseră bun rămas.

Poate că ea nu se sinchisea să se compromită în societatea lui.

Muzicanţii tăcuseră, iar servitorii se depărtară la un semn al Réginei, după ce curăţară şi ridicară masa.

Tînăra femeie se aşează, cu aer familial, pe două trepte care urcau pe o estradă în faţa unei ferestre largi, boltite. Aprinse o ţigară şi-şi cuprinse genunchii între mîini.

Tovarăşul ei se plimba în tăcere, în lung şi-n lat, pe blănuri. Culegea din cînd, nervos, o floare, pe care o strivea între degetele crispate.

— Ei, Harry, asta e tot ce aveai să-mi spui? Respect de zece minute, cu religiozitate, mutismul d-tale, dar îmi permit să-ţi atrag atenţia că, potrivit dorinţei d-tale, îţi aştept confidenţele.

El se opri în faţa ei, şi examina îndelung trupul şi figura admirabilă a Réginei. Niciodată ea nu fusese mai frumoasă decît acum. Niciodată n-o să poată fi mai frumoasă.

Strălucea în paloarea luminoasă a cărnii sale şi a sumbrei străluciri a ochilor mari, negri, cu cearcăne voluptoase.

— Régine, te iubesc.

Ea scutură scrumul ţigării şi schiţă o strîmbătură indulgentă.

— Ce tot îndrugi, Harry? Credeam că o să suporţi mai uşor şampania. Dar era aşa de cald astă-seară, nu e aşa?

— Nu glumi. E serios!

— Nu vreau să cred.

— Am eu aerul unui om pe care nu-l poţi crede?

— Vino mîine, Harry. Ai să te linişteşti pînă atunci şi ne vom amuza cum trebuie de galanteria aceasta de după miezul nopţii.

— Mîine n-am să mai vin.

— Cum vrei; atunci într-altă zi. Dar acum du-te. Du-te la culcate.

— Nu mă mai duc acasă în seara asta.

— Ai de gînd să faci o călătorie în frac?

— N-am să te părăsesc.

— E o ameninţare?

— Nu, e o rugăciune.

— Îţi repet că nu vreau să iau în serios ce-mi spui.

— Faci rău. E foarte grav. Te iubesc şi te implor să mă laşi lingă d-ta.

— Ce nostimă idee şi, la drept vorbind cu ce titlu? Ca majordom? Ca un cîine de pază? Ca un sclav?

— Ca un cîine, dacă-ţi place, sau ca un sclav.

— Scumpul meu Harry... Mai dă-mi o ţigară, te rog... Mersi... şi foc... Nu te gîndeşti la nimic.... Ai putea să-mi explici ce te-a apucat aşa deodată?

— Te iubesc.

— Mi-ai mai spus asta şi, dacă aşa ceva îţi poate face plăcere, consimt să nu mă îndoiesc în seara aceasta. Dar dacă convingerea s-a impus spiritului d-tale ca o revelaţie neaşteptată, cu atît sînt mai în dreptul meu să nu mă pronunţ înainte de a fi meditat în voie asupra folosului acestei mărturisiri neaşteptate.

— Régine, de luni de zile şovăiesc să-ţi fac această mărturie. Dragostea mea nu e o revelaţie, şi mi s-a impus, nu în ameţeala unui supeu pe care nu l-am putut onora, după cum ai observat chiar d-ta.

— Nu puteam bănui că eşti îndrăgostit.

— Îndrăgostit nebun!...

— Da, nebun! Căci trebuie să fie cineva nebun ca să mă ţină trează la oră aşa de înaintată, îndrugîndu-mi cuvinte de licean care face vizite verişoarei.

— Nu-ţi bate joc de mine. Îmi faci rău inutil. Există un sentiment de care d-ta nu te-ai putut îndoi niciodată: prietenia mea.

— Ea îmi este nespus de preţioasă, Harry. Într-adevăr, nu ştiam că un bărbat poate să fie prietenul sincer şi

camaradul unei femei. Te-ai străduit în cinci ani de zile, victorios, să-mi dovedeşti contrariul prin neostenitele d-tale atenţiuni şi prin afecţiunea d-tale curtenitoare. M-ai ajutat, m-ai sfătuit.... Îţi sînt profund recunoscătoare şi foarte ataşată. Nu, nu mă îndoiesc de prietenia d-tale.

El cuprinse mîinile tinerei femei şi se aşează lîngă ea.

— M-am făcut vreodată vinovat faţă de d-ta cu o minciună? M-ai auzit criticînd faptele cuiva în absenţă? Mi-am ascuns adversităţile sub masca unui zîmbet ipocrit?

— Nu, Harry... Eşti omul cel mai sincer pe care l-am întîlnit...

— Atunci n-ai dreptul să te îndoieşti de nici un cuvînt al meu.

— Ei bine, fie. Mă iubeşti. Vezi cît sînt de zguduită... Aveam un prieten, unul singur, şi văd că am să-l pierd. Păcat, Harry, mare păcat! Nădăjduiam că o să fim cruţaţi de această încercare.

— Pierzi un prieten şi ai să cîştigi...

Régine îl întrerupse repede.

— Nu am ce cîştiga în schimb.

— Régine, nu poţi să mă iubeşti? Nu sînt eu demn să-ţi inspir o afecţiune sinceră, pe care alţii au cunoscut-o aci?

— Ba da, Harry, ba da, n-am spus contrariul. Vrei să-ţi fac complimente? Eşti tînăr, drăguţ, elegant, simpatic. Ai tot ce trebuie ca să inspiri o pasiune arzătoare... şi efemeră ca toate pasiunile. Eu îţi ofeream mult mai mult: o prietenie trainică, ferită de toate vijeliile inimii şi de toate geloziile.

— Eu sînt gelos, groaznic de gelos. Numai gîndul că un bărbat a rămas lîngă d-ta într-o seară m-a tulburat. Stătea în salonul d-tale, zîmbitor, îngîmfat, neputîndu-şi ascunde nici bucuria orgolioasă, nici fericirea proaspătă. Să le ascundă? Le afişa cu insolenţă, cu indecenţă.

— Rosteşti cuvinte crude şi nedemne de d-ta... Harry, d-ta stai lîngă mine în seara asta, iar omul acela nu mai este. D-ta ai să mai stai lîngă mine, în timp ce mulţi alţii nu vor mai avea dreptul să sune la uşa mea.

— Régine, ce-mi pasă că-i alungi pe unii, ca să-i primeşti pe alţii; nu mai pot suporta gîndul că le vei aparţine. Te iubesc aşa cum nimeni nu te-a iubit vreodată...

— Mi-a fost spusă de multe ori fraza aceasta. Nu variază. Variază numai durata adevărului ei... În genere, între şase săptămîni şi şase luni... Haide, pleacă în călătorie, dragul meu. Peste şase săptămîni te vei simţi mai bine şi, de-acum într-o jumătate de an, ai să fii vindecat complet.

— Nu, n-am să fiu vindecat dacă nu-mi eşti amantă.

— Nuanţa este oarecum cinică, dar ştiu că experienţa o verifică. În dragoste remediul stă alături de boală. Odată dorinţa satisfăcută, oamenii se consolează iute.

— Régine, te înşeli. Mă simt capabil de o iubire mare pe care o viaţă în comun ar întări-o din zi în zi mai mult.

— O viaţă în comun? Ţii absolut să-mi dovedeşti că ce mi-ai spus nu stă în picioare şi că ţi-ai pierdut capul?

— Sînt gata, dacă vrei, să nu mă mai despart niciodată de d-ta. Te voi lua... vom călători...

Régine îl respinse pe Henri Sellier care încercase s-o îmbrăţişeze. Se ridică şi se depărta de trepte.

— Lasă-mă, te rog... te rog să te retragi.

— Nu... nu... mai lasă-mă. Ascultă-mă.

— Harry, nu mă scuteşti de ridicolul de a-ţi aminti că ai acasă o femeie şi doi copii care te aşteaptă?

— Ce te interesează?

— Te deplîng că-mi pui cu atîta asprime întrebarea asta. Nu ştiam, dragul meu, că mă judeci aşa.

— Nu, Régine, dar nu te interesează faptul că eu îmi schimb viaţa. În orice fel, auzi, în orice fel voi sacrifica pentru d-ta tot ce a însemnat trecutul meu.

— Nu trebuie şi nu vreau.

— N-ai furat oare amanţii altor femei, şi de ce această pudoare la care, drept să-ţi spun, nu mă aşteptam?

— Harry, d-ta eşti prietenul meu... şi ai doi copii. Nu, te asigur, nu trebuie.

— Sînt dator să-ţi precizez intenţiile mele. Nu mă înjosi să joc comedia şantajului. Vreau să te iau, Régine, să te iau şi să te păstrez.

— Cît ai să regreţi mai tîrziu! Vorbeşti despre trecutul d-tale, te-ai gîndit la al meu?... Ai să te gîndeşti în curînd. În primul rînd el ne va despărţi, şi apoi viaţa însăşi... Angajamentele mele, cinema-ul... setea mea de independenţă.. capriciul meu şi sila mea. Lucruri prea urîte pe care d-ta n-ai să le poţi evita, deoarece vor fi independente de voinţa noastră. Atunci, bietul meu Harry, ai să-mi reproşezi existenţa zădărnicită, căminul distrus, prietenia noastră pîngărită...

— Nu-ţi voi reproşa nimic. Régine, înţelege-mă, nu mai vreau să trăiesc fără d-ta. Nu mă respinge... Lasă-mă în noaptea aceasta, — o, da, în noaptea aceasta pe care am visat-o cu extaz în tot timpul dineului. Lasă-mă să te iubesc. Vom desfoia toţi trandafirii ăştia, toate violetele astea. Trupul d-tale va face cu ele un schimb de parfumuri. Vreau să te îmbrăţişez, să te dezmierd pe un pat de flori şi blănuri care vor împrumuta căldura trupului d-tale.

— Harry, trebuie să te întorci acasă.

— Régine, ia seama, n-am să te implor de două ori.

— Du-te şi gîndeşte-te în stradă că te aşteaptă copiii... E aşa de plăcut, desigur, să ai copii care te primesc cu minutele întinse, cu dragoste încrezătoare.

— Pentru ultima oară, şi îngenunchi, te rog să-mi acorzi...

— Îţi acord mult mai mult poruncindu-ţi să pleci.

— Adio Régine... D-ta ai vrut-o.

Foarte palid, Henri Sellier deschise uşa şi părăsi studioul pavoazat cu florile pe care căldura le moleşea.

*

* *

La cercul Etoile, cîţiva bulevardieri reputaţi citeau cu avidă curiozitate ziarele de seară.

Şi se comenta cu însufleţire acest articol apărut în pagina înaintea a lui „Intransigeant”:

O DRAMĂ ÎN LUMEA PARISIANĂ

Dl Henri S..., industriaşul bine cunoscut, s-a sinucis azi noapte cu două focuri de revolver în somptuosul palat al uneia dintre cele mai frumoase vedete de cinema.

Drama aceasta rapidă şi misterioasă s-a desfăşurat pe la orele 3 noaptea, după un supeu oferit de d-ra Régine Asseline unui grup de prieteni.

Dl Henri S... rămăsese ultimul acolo. După primele informaţiuni culese de anchetă, nefericitul, care era căsătorit şi tată a doi copii, ar fi fost alungat de artistă şi, abia ieşit din studio-ul unde avusese loc o discuţie violentă, s-ar fi sinucis servindu-se de browning-ul pe care îl purta totdeauna cu sine.

Se pare că orice ipoteză de crimă trebuie înlăturată. Victima era un obişnuit al casei, iar versiunea dramei, furnizată de aceea care a cauzat-o, se pare că nu poate fi pusă la îndoială.

Industriaşul, cu tîmpla dreaptă găurită, s-a prăbuşit, fulgerător, iar un medic chemat în grabă n-a putut să constate decît decesul.

Poliţia a fost înştiinţată în zorii zilei. Comisarul a avut la sosire surpriza de a găsi cadavrul lungit pe un pat de trandafiri şi de violete desfoiate. D-ra Régine Asseline, care nu se culcase, veghease cadavrul toată noaptea şi era înlăcrimată.

Interogată asupra ciudatei puneri în scenă, ea a răspuns că făcuse aceasta pentru a se conforma dorinţei dispărutului.

*

* *

Andre Hardenne, autorul dramatic care citise pasajul acesta cu glas tare, aruncă ziarul cu dezgust şi încheie într-un grup care îl aproba:

— Régine asta, ce cabotină!

Erau în jurul lui oameni de lume, ziarişti, un romancier, un mare industriaş de parfumuri şi un fabricant de automobile, arhimilionar.

Fiecare îşi dădu părerea asupra binevenitului scandal ce alimenta conversaţia în amurgul care, altminteri, ar fi fost lipsit de orice interes.

— Ai dreptate, o cabotină lipsită de simţ moral, care se pretează la o punere în scenă de un macabru aşa de odios.

— Ahtiată după reclamă.

— Chiar cu preţul vieţii unui om. Nu-i pasă de nimic, numai să se vorbească de ea prin ziare.

— Şi apoi aşa ceva costă mai puţin decît pierderea unui colier de perle.

— Ai vorbit de reclamă. Datorită ei, au rămas astăzi o văduvă şi doi orfani.

— Da, dar în schimb ia gîndeşte-te la tabloul pe care îl va publica în suplimentul său „Petit Journal”: un pat mortuar cu trandafiri leşinaţi, stropiţi de lacrimi...

— Veţi vedea că au să fie fotografii şi prin magazine! Desigur că a telefonat lui Manuel ca să imortalizeze priveghiul ăsta emoţionant.

— Dar de unde vine Régine Asseline asta? Acum trei ani n-o cunoştea nimeni.

— Ba da... dar prin localurile de noapte. Şi a descoperit în patul unuia dintre amanţii săi că are vocaţie pentru ecran. Mi s-a spus că familia ei era de condiţie foarte modestă.

— A fost măritată. Am citit acum cîtva timp un ecou asupra divorţului ei, divorţ care a avut loc acum cîţiva ani. Fusese căsătorită cu un biet guguman, îndeajuns de naiv ca să-i dea numele. Făcea parte dintr-o administraţie. Ea

i-a pus coarne cu toţi colegii lui şi cu toţi şefii de serviciu şi apoi, deoarece, în ciuda acestui devotament conjugal, avansarea nu venea îndestul de repede, 1-a părăsit pe bărbat ca să zboare cu aripile-i proprii. Era o arivistă. Scrupulele n-o încurcau şi şi-a făcut drum.

— Ce vîrstă o fi avînd?

— Pe puţin treizeci şi cinci, treizeci şi şase de ani.

— A avut şi un copil care nu a trăit.

— Nefericitul, a făcut cît se poate de bine.

— Desigur că n-ar fi fost botezat Deşire.

— A, da, dar la urma urmei e nevoie de curaj şi ca să avortezi.

— Domnilor, trebuie să facem mea culpa. Dacă bărbaţii ar fi mai puţin buni şi mai puţin naivi, femeile astea nu s-ar mai procopsi. Şi, cu cît sîntem noi mai naivi, cu atît sînt ele mai afurisite.

— La ce milă te poţi aştepta din partea unor femei ca Régine Asseline? Au trăit toată viaţa în belşug.

— Datorită nouă.

— Evident. Au avut dragoste, belşug, şi sînt nesătule. Cînd ai fost totdeauna o privilegiată a soartei, pretinzi totdeauna mai mult. După avere, vrei celebritate cu orice preţ...

— Chiar cu preţul unui asasinat moral. Un bătrîn care urmărise conversaţia, fără să ia parte la ea, se adresă unui tînăr snob care asculta de asemenea în tăcere, cu indiferenţă afectată.

— Dragul meu, mi se pare, dacă nu mă înşel, că anul trecut te lăudai că ai fost amantul Réginei Asseline.

Tînărul aprobă din cap, neştiind ce voia să spună bătrînul.

— Atunci, fiindcă toată lumea o atacă aici, nu simţi dorinţa să-i iei apărarea?

Tînărul schiţă un zîmbet blazat.

— Scumpul meu conte, pe vremea d-tale galanteria era donquijotească, dar să nu ne mai cereţi astăzi nouă să ne batem cu morile de vînt, chiar cu cele în vîrful cărora

Régine Asselin şi-a putut arunca scufa. Serios, sînt prea multe. Cît mă priveşte, nu văd decît un lucru: că bietul Sellier s-a omorît pentru o tîrfă şi că ea ar fi putut prea bine să-i acorde ceea ce el îi cerea, căci unul mai mult sau mai puţin nu putea să însemne nimic pentru dînsa.

A UNSPREZECEA NOAPTE
NOAPTEA CARE A UCIS VISUL

O ceaţă fumurie şi umedă aureola becurile de gaz ale Parisului. Caii camioanelor lunecau în zloata caldarîmului; automobilele patinau.

La trei după amiază lumea se întreba dacă s-a înnoptat, sau dacă se luminează de ziuă, iar oraşul se cufunda în negură şi în lenevie duminicală.

În faţa unei case impunătoare de pe Avenue Henri-Martin staţiona o limuzină confortabilă. În livrea cenuşie, şoferul aştepta neclintit la volan.

Deodată poarta grădinii locuinţei se deschise şi un copil încîntător, de vreo zece ani, trecu trotuarul şi se repezi spre maşina, strigînd cu bucurie.

O voce gravă îl rechemă la ordine:

— Christian, eşti nesuferit. Te-am oprit să faci zgomot pe stradă.

Copilul coborî capul şi se înapoie tăcut spre un domn impozant, în vîrstă cam de patruzeci şi cinci de ani, cu barbă neagră atenuată de fire albe.

— Bine papa, n-am să mai fac.

Proprietarul limuzinei se opri pentru a face loc familiei să treacă.

Întîi nevastă-sa, ai cărei patruzeci de ani nu păreau să fi renegat încă erorile toaletei de pe vremea tinereţii sale provinciale, apoi fiica sa mai mare, portret fidel al mamei, copilă de cincisprezece ani, care se urcă în maşină cu o rigiditate aristocratică. În sfîrşit fiul său mai mic şi micul Christian.

Se aşezară pe pernele moi, în timp ce şoferul rămînea ţeapăn lîngă uşă, aşteptînd ordinele.

— La ce cinema mergem?

— Du-ne pe bulevard. Deoarece este duminică şi nu am reţinut locuri, vom intra unde o să putem.

Maşina porni tăcută, patinînd pe roate.

Mama observă înăcrită, îmbufnată de mai înainte:

— E neplăcut lucru că nu am reţinut locuri. Aş fi preferat, în condiţiile astea, să rămîn acasă.

— Regret, trebuia să telefonăm. Eu, ieri, n-am avut timp. Ştii bine, draga mea, că sînt groaznic de ocupat în momentul acesta. Am avut săptămîna asta patru şedinţe ale Consiliului de Administraţie.

Era un om evident foarte prins de afaceri. Părea că le acordă o importanţă deosebită. Avea chipul buhăit, aşa cum îl au oamenii care au izbutit în viaţă şi, deoarece izbutise, familia îl asculta cu religiozitate. Om al datoriei în primul rînd desigur, el se impusese, fără îndoială, consideraţiei altora, aşa cum inspira respect alor săi. Avenue des Champs Elysee se desfăşura în faţa lor prin puncte luminoase. În Place de la Concorde pneurile schiţară un ocol potrivit instrucţiilor circulaţiei. Limuzina pornea pe rue Royale, cînd o uşoară ciocnire îi repezi pe cei dinăuntru unii într-alţii.

Un taxi care mergea pe rue de Rivoli şi care, patinând, nu se putuse opri la timp, era cauza micului accident.

Agenţii făcură gură, iar gravul proprietar al limuzinei le întinse cartea sa de vizită pe care ei citiră:

JACQUES ASSELIN
Director al Băncii Comerţului şi Industriei

Salutară politicoşi pe acest stîlp al Creditului financiar al Franţei şi-şi notară adresa lui pentru a da afacerii urmările cuvenite.

După neplăcutul incident porniră mai departe spre bulevarde, nu fără ca Jacques Asselin să fi declarat că toţi şoferii „ăştia” tineri merg pe străzi nebuneşte.

Nu-şi mai amintea de un automobil alb care izbea acum douăzeci de ani autobuzele.

După trei eşecuri succesive în faţa ghişeurilor închise, părinţii şi copiii ajunseră la un cinema care afişa o super-

producţie franceză, a cărei principală interpret era Régine Asseline.

Deoarece o lojă era disponibilă încă, plătiră cinci bilete şi se instalară cu autorizaţia de a vedea şi începutul şedinţei următoare.

Un film comic american se termină cu o sărutare grotească, apoi pe ecran fu proiectată fotografia principalilor protagonişti ai „Fiicei Oceanului”, superproducţia anunţată afară. Şi deodată Jacques Asselin tresări în umbră. O figură cunoscută răsărea deodată din negura trecutului.

Ginette... mica Ginette, pe care o iubea atît, apărea în faţa ochilor uluiţi. Îşi aminti de parfumeria din Rue Montmartre şi de vînzătoarea frumoasă care acceptase cu un zîmbet luminos şi frumos cea dintîi întîlnire.

Revăzu Cafe de la Paix şi Place de l’Opera pe care noua lui cucerire şovăia s-o traverseze dintr-un ultim rest de pudoare, îşi aminti de o pereche tînăra care făurea proiecte de călătorie în gara Orsay.

A, primăvară frumoasă, beţie adorabilă! Jacques închise pleoapele ca să guste şi mai mult amintirea însorită a călătoriei la Biarritz. Ce plăcut trăise şi iubise în aceste prea scurte săptămîni! Voluptatea plimbărilor nocturne, zmălţuite cu sărutări şi cu amoroase destăinuiri.

Oh, zădărnicise totul pentru o stupidă satisfacţie de amor propriu!

Şi nu tot din amor propriu îşi ratase viaţa apoi?

Niciodată, după întîmplarea aceea, nu mai trăise ore aşa de îmbătătoare, de pline de fericire... de fericirea adevărată pe care o savurezi în doi, inimă lîngă inimă şi gură în gură.

Confruntat cu tinereţea sa, Jacques făcea o rapidă trecere în revistă ca să aprecieze la justa lor valoare adevăratele bucurii ale vieţii.

Îşi dădu atunci seama de tot neantul izbînzii sale, de tot banalul fumuriu al vieţii de familie ieşită dintr-o căsătorie de convenienţă. Ce însemnau consideraţia altora şi banii

în comparaţie cu o escapadă de douăzeci de zile în tovărăşia unei amante cu care faci dragoste în tren, pe plajă, pe marginea unui drum, pretutindeni, năvalnic, nesătul?

Jacques îşi reamintea de alte plecări, prin alte gări, cu o soţie afectată, posomorită, ce face caz de toate incidentele mărunte din drum, pe care o fată nostimă le primea, altădată, rîzînd.

Mai tîrziu, veniseră copiii, bagajele multiple, greoaie, guvernanta engleză mahmură, înţepată... corvezi familiale, nesuferite, în mijlocul cărora un om se degradează şi abdică de la viaţă.

Nu mai sînt în juru-i zîmbete, spontaneităţi năvalnice, nici buze oferite cu impudoarea adorabilă a sincerităţii.

În schimb, dineurile protocolare, discuţiile cu bancherii, legiunea de onoare, ţigările de foi mestecate la masa verde, sporurile de capital şi ieşirile duminicale în felul acesteia de astăzi.

Ginette, draga Ginette, zvînturateca veselă, care zîmbea vieţii cu ochi deschişi, frumoşi, uimiţi...

Nu ştiuse niciodată ce a devenit ea. Frecventînd foarte puţin cinematograful, nu ştia că ea se consacrase lui. Nu-şi închipuia că are s-o mai vadă, şi uite că deodată...

Se schimbase, dar era încă foarte frumoasă. Cei care nu-i cunoşteau vîrstă, nu puteau desigur s-o ghicească. Trupul bine format, păstrase puritatea liniilor, iar Jacques o dezbrăca acum cu o memorie înduioşată şi precisă.

Nevastă-sa se întoarse spre el.

— Jacques, ai observat numele artistei acesteia?

Smuls neplăcut din visul său, el făcu un semn negativ, fără să-şi ia privirea de la ecran.

— O cheamă Régine Asseline.

— Cum?

— Asseline... curios. Numele nostru, cu deosebirea unei singure litere.

Într-adevăr, Jacques nu dăduse atenţie acestui amănunt, care îl bucură nespus. Îi inspirase deci o

dragoste aşa de mare micii Ginette încît, după douăzeci de ani, ea găsise mijlocul de a face ca frumoasa lor iubire să supravieţuiască. Aşadar, se mai gîndea la el. Nu se sfîrşise totul!

O voioşie de multă vreme necunoscută îi puse inima în mişcare. Îşi înălţă spinarea lenevită. Un val de căldură îi urcă în obraji.

Cine-l va împiedica să înoade iarăşi legătura pe care o întrerupse altădată? Ginette făcuse publicitate în jurul numelui de împrumut, cu unica speranţă că-şi va vedea fostul amant, înapoindu-se. Ei bine, fie, deoarece ea îl chema, el va răspunde implorării de dragoste. Voia s-o vadă în chiar seara aceea. Numai de ar fi la Paris!

Nemaiputîndu-se stăpîni, se sculă din fotoliu înainte de sfîrşitul reprezentaţiei.

— Draga mea, scuză-mă, sînt dezolat, dar m-am gîndit că am încă foarte mult de lucru la birou. Voi fi nevoit să vă las. Am să iau masa undeva, lîngă Bursă, şi-am să mă duc la Bancă, unde voi lucra pînă tîrziu.

— Poftim, acum nu mai ai odihnă nici duminica: plicticos lucru; o invitasem pe tanti Henriètte la masă şi o să se formalizeze dacă lipseşti.

Jacques se scuză cu ipocrizie, dar dădu dracului pe tanti Henriètte, masa şi toate celelalte.

Este pe bulevard şi calcă sprinten. Cum să afle adresa? în cartea de telefon sau în almanahul monden.

Se aşează la masa unei cafenele ca să le consulte. Numele Réginei e în cartea de telefon, şi ea locuieşte în apropiere de Bois. La naiba, s-a descurcat Ginette. Jacques are o umbră de teamă: poate că ea nu trăieşte singură. Ar fi neplăcut, dar prudenţa şi corectitudinea cer în prealabil un telefon. Aşteptînd un amant timp de douăzeci de ani, sînt desigur momente cînd nu poţi să-i fii la dispoziţie.

Jacques se duce să ceară numărul.

O emoţie puternică îl cuprinde, făcîndu-l să tremure ca un bătrîn. Receptorul este cît p-aci să-i scape din mînă.

Va auzi un glas care i-a fost nespus de scump şi al cărui farmec îl simte cu anticipaţie, din nou, după douăzeci de ani de egoistă nitare.

— Alo...

— Alo...

Dar îi răspunde o cameristă.

— Domnişoara este acasă?

— Nu, domnule... dar cine întreabă?

— Un impresar; pentru o afacere de cinema cît se poate de importantă. Am nevoie de un răspuns urgent.

— Domnişoara se va înapoia probabil după masă, pe la orele 10. Dacă domnul vrea, să telefoneze din nou...

— Bine, mulţumesc.

Jacques lasă receptorul, tulburat. Întîrzierea îi aţîţă nerăbdarea, dar gîndul că Régine e la Paris îl însenineză puţin, căci i se pare deodată că singura-i raţiune de a fi, de acum încolo, e de a o regăsi pe aceea pe care a iubit-o aşa de mult. Inima-i adormită îşi va lua o revanşă strălucită. Voinţa publică exprimată de Régine, şi a cărei emoţionantă semnificaţie numai el o poate înţelege, nu-i oare chezăşia reînvierii la care nu se aştepta? Se înfiora gîndindu-se că, pe nesimţite, mergea spre bătrîneţe fără împotrivire.

Acum Jacques mănîncă la repezeală cu speranţa, grăbindu-se, că astfel timpul o să treacă mai repede, dar, după ce a dat cafeaua peste cap, nu mai are ce face şi, în faţa lui, se întind mai mult de două ore ca să-şi retrăiască trecutul.

... Biarritz... Camera de hotel unde Ginette, profund jignită de trădarea lui, 1-a părăsit lăsîndu-l buimăcit şi crîncen pedepsit.

La început el nu voise să creadă într-o plecare definitivă, îşi închipuise că ea se va înapoia după cîteva ore, după cîteva zile. Dureroasă incertitudine, care îl torturase în cele trei săptămîni cît rămăsese singur cu nădejdea, în fiecare zi înşelată şi micşorată, că o va

vedea pe Ginette revenind. Şi apoi fusese nevoit să se resemneze în faţa evidenţei. Visul cel frumos se sfîrşise.

Jacques călătorise şase luni ca să uite, şase luni de singurătate şi de gelozie neputincioasă.

Se mira, după ce suferise atîta, că a izbutit să uite şi, în plenitudinea egoistă şi tihnită a maturităţii, regreta uneori suferinţa pe care o blestemase atîta altădată.

Biata linişte a inimii sale îi apăru ca o decădere. Jacques simţi cu spaimă că viaţa se desprindea de el. Se gîndi la perechile nenumărate, tinere şi îndrăgostite, care populau lumea cu cei douăzeci de ani triumfători ai lor. Trăiau în afară de el, fără să se ocupe de el, fără să-i invidieze iluzoria importanţă pentru care lui îi trebuiseră cincisprezece ani s-o cucerească. În timp ce el începea să invidieze copiii nepăsători, bogaţi cu singura lor iubire, care se plimbă doi cîte doi, extaziaţi, fără să ceară mai mult ceasului care trece...

Şi cînd te gîndeşti că el crezuse, lucrînd, că şi-a amplificat existenţa şi că i-a dat un scop.

Toate acestea pentru a observa într-o clipită că singurul adevăr în lumea aceasta este să te plimbi în crîngul înflorit, alături de o fată frumoasă.

*

* *

Pornise pe jos spre avenue du Bois pentru a-şi calma enervarea, şi mei se pînă la lac.

Cînd reveni la Porte Dauphine, observă cu bucurie înfrigurată că ceasul său arăta în sfîrşit orele 10.

Desigur că Ginette se înapoiase şi că el putea să-i telefoneze cu şansa de a o găsi la capătul firului.

Dar şovăi. Ce ar fi putut să-i spună? Prevenind-o că vine, nu va zădărnici toată plăcerea surprizei?

Şi, deoarece nu se afla nici o cafenea prin împrejurimi, Jacques porni spre locuinţa amantei de demult.

Acum, cînd se afla aşa de aproape de ea, se zorea mai puţin.

*
* *

O cameristă îi răspunse, vizibil încurcată:

— Nu ştiu... nu sînt sigură dacă domnişoara s-a înapoiat.

— Spune-i că e vorba de o afacere foarte impoitantă.

Fără măcar să-l întrebe de nume, camerista se depărta ca şi cum era sigură dinainte de răspunsul pe care-l va aduce, într-adevăr, în clipa următoare, ea se înapoie şi declară că stăpîna nu poate să-l primească.

Dezamăgit, Jacques nu se hotăra să se depărteze din faţa fetei care îl privea cu stăruinţa stingheritoare a servitorilor care aşteptau să pleci după ce ţi s-a dat paşaportul.

Pentru a-şi da seama de influenţa pe care o putuse păstra asupra amintirii Ginettei, el voi să încerce o experienţă şi scoase din portefeuille o carte de vizită.

— Dă-i asta domnişoarei Asseline şi spune-i că m-aş bucura foarte mult dacă aş fi primit.

Camerista învîrti cartonul între degete cu aer încurcat.

— Domnul să nu se supere, dar îmi închipui că e de-geaba...

Jacques socoti că Ginette se afla într-o societate plăcută şi că dăduse ordin să nu o deranjeze nimeni. Dar, din amor propriu şi, de asemenea, din gelozia trezită brusc, el repetă rugămintea cu tonul unui ordin indiscutabil.

— Te rog să faci ce-ţi cer. Nu plec de aici înainte de a fi primit un răspuns precis.

Nu avea oare asupra aceleia pe care o iubise drepturi mai vechi decît toţi cei care se putuseră apropia de ea de atunci încoace? Căuta, în momentul de a fi primit, să şi-o

imagineze aşa cum ea putea să fie după douăzeci de ani de despărţire.

Schimbată? Fără îndoială. Cinematograful o flata poate. Avea desigur patruzeci de ani împliniţi. Eh, nu erau prea mult pentru o femeie cu aparenţă încă tînăra, aşa cum ea părea să fie pe ecran.

Şi, la urma urmei, ce avea el să-i ceară? Nu numai trupul ei, dar şi voioşia frumoasă de demult.

Camerista se înapoie plină de o uimire respectuoasă pentru necunoscutul privilegiat.

— Domnul este rugat să mă urmeze...

Jacques urcă triumfal un etaj. Era sigur că-şi va lua locul de altădată, dar cu mai multă înţelepciune şi experienţă.

*

* *

La început nu înţelese. Ochii, surprinşi de penumbră, nu puteau distinge contururile încăperii în care fusese adus. Un parfum subtil, pe care nu-l cunoştea, îl năpădea cu

un farmec ciudat. Ce bizară idee să-l oblige să aştepte în salonaşul acesta ale cărui mobile chinezeşti erau abia luminate de două minuscule lanterne, dintre care una agăţată în tavan iar cealaltă aşezată pe o masă scundă.

Poticnindu-se de un fotoliu cu rezemătoare complicată, Jacques luă hotărîrea cuminte de a se aşeza, ca să se familiarizeze cu semiobscuritatea care îi luase ochii.

Vizitator corect, îşi puse pălăria pe genunchi şi examina cu discreţie obiectele şi bibelourile, pe măsură ce ele se precizau.

Dar se întreba cît timp îi va mai pune la încercare Ginette-Régine răbdarea, înainte de a-l admite în prezenţa ei.

O ameţeală uşoară îl făcea să piardă noţiunea minutelor care se scurgeau. Îşi simţea mintea şi trupul

într-o stare de buimăcire agreabilă, dar oarecum artificială, şi nu-şi explica motivul. Aceasta fiindcă se simţea aşa de aproape de femeia pe care o rîvnea, într-o încăpere în care ea venea desigur în fiecare zi?

Un sfîrîit aproape imperceptibil îi atrase luarea aminte, întorsese capul spre lampa mică, scundă, care se afla într-un colţ.

Şi deodată avu o impresie penibilă. Bănui în budoarul vătuit cu umbră şi tăcere o prezenţă umană, şi o mică zguduire fizică îl înştiinţa că o privire stătea fixată asupra lui.

Atunci, uşor înspăimîntat, Jacques se ridică şi nu-şi putu reţine o exclamaţie. Aici, în faţa sa, o femeie stătea întinsă pe un divan. Ca o vedenie care ţîşneşte din neant, formele ei se precizau, căpătau relief şi culoare. Era înveşmîntată într-o rochie lungă, albă, şi, în ciuda exclamaţiei nedumerite a musafirului, stătea nemişcată şi mută.

Încurcat, Jacques nu mai îndrăznea să-o privească: o recunoscu îndată.

— Ginette...

Emoţia îl zguduia, dar chemarea sa n-avu nici un ecou. Chipul impasibil al celei ce se afla în faţa lui nu trăda nici un sentiment, nici chiar cea mai mică uimire. N-ar fi putut să afirme că ea 1-a auzit sau nu. Continua să-l privească, dar ca şi cum ar fi fost surdă şi insensibilă.

— Ginette, nu mă recunoşti?

Ea făcu un semn cu capul. Cuvintele i se păreau desigur de prisos.

Atunci Jacques înţelese tîlcul acestui mutism şi al salonului tenebros în care plutea o mireasmă ameţitoare.

Ginette fuma opium.

Sfîrîitul pe care-l auzise venea din pipa lungă de bambu în care se consuma un grăunte de drog.

Jacques se apropie cu inima svîcnindă, s-o vadă mai bine pe aceea care simboliza toată bucuria tinereţii sale.

Era frumoasă încă, dar ce paloare pe trăsăturile sale subţiate. Privirea fixă îşi pierduse toată vioiciunea... toată vitalitatea.

Jacques Asselin nu mai putea să suporte impresionanta tăcere.

— Ginette... de ce nu-mi spui nimic?

Se întreba dacă nu cumva opiul o făcea să nu-şi dea seama de realitate. Desigur că el i se părea un personaj insesizabil al visurilor ei, plăzmuit în palele de fum.

Dar ea se sculă cu un efort în cot şi, cu o voce obosită, imperceptibilă aproape, murmură:

— Nu spun nimic fiindcă n-am ce-ţi spune.

— Nu te bucură deloc faptul că mă revezi?

— Nu.

— Atunci de ce m-ai primit?

— Deoarece credeam că o să-mi facă plăcere. Jacques schiţă o grimasă îndurerată şi încercă să ia mîna

Ginettei. Ea nu-i îngădui.

O tulburare profundă crispa nervii vizitatorului. Gîndul că fusese spionat timp de cîteva clipe de femeia indiferentă, enigmatică, îl paraliza şi-l făcea să simtă chiar şi zădărnicia invocării amintirilor unui trecut care i se părea deodată spulberat.

— Dar d-ta, deoarece ai stăruit să mă vezi, ai ceva să-mi spui?

El îşi învîrtea pălăria în mînă. Nu era zadarnică orice convorbire?

— Ginette... Régine... Am văzut din întîmplare într-un film că ai adoptat un nume care semăna cu al meu. Mi s-a părut că desprind în alegerea ce-ai făcut dorinţa d-tale de a perpetua amintirea dragostei noastre. M-am înşelat, probabil.

— Nu. Nu te-ai înşelat, căci d-ta ai fost singurul om pe care l-am iubit.

El zîmbi, fericit şi orgolios.

— Cele ce-mi spui mă bucură nespus.

— N-ai de ce.

— Nici eu, Ginette, nici eu n-am încetat să te iubesc, dar nu ştiam ce-ai devenit. A trebuit să vină întîmplarea aceasta, şi am alergat într-un suflet. Mă gîndeam că asta e dorinţa d-tale.

Ea îl exprimă cu o stăruinţă al cărei tîlc el nu-l înţelese, şi Jacques îşi îngăimă speranţa puerilă a reluării legăturii lor după douăzeci de ani de despărţire.

— Ginette, dacă ai vrea, totul ar putea să reînceapă; deoarece ne regăsim, fericirea noastră nu a murit. Nu depinde decît de noi s-o reînviem.

Drept orice răspuns, o lacrimă apăru pe pleoapele Ginettei.

Jacques îşi crezu cauza cîştigată.

O mustrare afectuoasă şi banală îi veni pe buze.

— De ce te-ai apucat să fumezi opium? E foarte vătămător şi-ai să-ţi pierzi sănătatea.

Nu observă o strîmbătură de ironică milă.

— Te voi ajuta să renunţi la obiceiul acesta rău. Cum de te-ai dedat viciului? Din curiozitate? Ca să te consolezi?

Vorbea ca un burghez unei copile bolnave. Ginette simţea pentru el şi pentru neînţelegerea lui o milă dispreţuitoare. La ce bun să explice acestui strigoi, acestui străin, toate suferinţele ei, tot ceea ce avea de uitat?

— Linişteşte-te, nu fumez decît rareori şi puţin. Nu sînt o intoxicată. Dovadă că nu caut nici compania altor fumători şi nici să fac adepţi. Dar trebuie să-mi petrec timpul... Mai cu seamă orele triste.

— De acum încolo, Ginette, nu vei mai cunoaşte ore triste.

Ea se ridică ceva mai mult, ca să-l examineze şi mai bine pe nepoftitul care formula proasta pretenţie de a reintra în viaţa ei pentru a-şi regăsi, ca şi cum ar fi fost ceva foarte firesc, locul pe care îl putuse ocupa în tinereţea lor, şi ca şi cum de atunci nu se petrecuse nimic.

Şi, cu o dureroasă amărăciune, cu o crudă constatate, contemplă figura buhăită a vechiului amant. Regăsea cu greu, dinapoia trăsăturilor îngrăşate şi sub barba anonimă, pe cel din care ea făcuse tovarăşul mistic al vieţii sale întregi.

El îngenunchease în faţa ei, cu umerii greoi şi prea lărgiţi, cu gîtul deformat de peri şi de grăsime.

— Ginette, dragostea mea, am revenit şi trebuie să mă păstrezi. Aminteşte-ţi de Biarritz. Închipuieşte-ţi că timpul n-a trecut şi că ne regăsim împreună pentru o noapte de dragoste frumoasă...

Se delecta cu jalnica-i speranţă. Ginette izbucni într-un rîs de dementă.

— A, frumoasa noapte de dragoste pe care mi-o oferi! Ce cap am face mîine cînd ne-am trezi... Eşti oare sincer sau tulburat de dorinţa reînsufleţită pentru o seară aşa de mult, încît ţi-ai pierdut judecata? Ceea ce a murit, bietul meu prieten, nu mai poate reînvia, — şi tinereţea noastră e aceea care a murit. De a mea nu-mi pasă. Nu mai aveam nevoie. Dar a d-tale... O, de ce ai venit?

Uluit de violenţa neaşteptată a Ginettei, el se ridică şi se depărta de ea.

— Da, pentru ce ai venit? în fiecare zi te aflai lîngă mine, iar acum n-am să te mai pot vedea niciodată aşa cum rămăseseşi în amintirea mea. Venind să mă revezi, ai ucis singurul tovarăş care îmi rămînea.

Zguduită de o criză nervoasă, cufundată într-o deznădejde cumplită, Ginette îşi plîngea viziunile spulberate.

— Pleacă. Nu vreau să te mai văd. Şi cînd mă gîndesc că o să-mi apari de-acum încolo aşa cum eşti...

Înspăimântat, dezmeticit şi conştient că a zdrobit un vis frumos, Jacques se vedea şi el într-adevăr aşa cum devenise, îmbătrînit, încovoiat, se îndreptă spre uşă înţelegînd că într-adevăr se asasinase singur.

Şi, în momentul cînd el ieşea, Ginette se prăbuşi pe divan în prada unei dureri neţărmurite, hohotind cu o zvîcnire de mîhnire şi ură:

— Nimic... N-au să-mi lase nimic... Nici măcar o amintire frumoasă.

A DOUĂSPREZECEA NOAPTE
NOAPTEA FĂRĂ URMARE

Folosindu-se de neatenţia invitaţilor, Régine ieşi să se răcorească puţin în balconul vilei sale.

Noaptea aceasta smintită de septembrie anunţa o toamnă timpurie. De pe plaja umedă, sclipitoare, larg descoperită de un reflex puternic, se ridica o pîclă pătrunzătoare.

Valurile depărtate se dantelau, între doi nouri, cu o spumă albăstruie. Din cînd în cînd un far mătura şi atenua luminile din Deauville şi Trouville, care clipoceau de-a lungul coastei.

Dar aerul era încă plăcut, deşi foarte pătrunzător. Régine, care se rezema de balustradă, fu] nevoită să-şi apere părul cu o mînă ca să nu-i fie fluturat de vînt.

Un zbîrnîit de sonerie la poarta grădinii o făcu să tresară. Era el?

Spusese cameristei:

— Indiferent de momentul cînd Dl. Fred va veni, înştiinţează-mă discret şi du-l în budoarul meu.

Numără pînă la cincizeci... pînă la o sută... Subterfugiu ca să înşele clipele ce trec prea încet.

Nu era el.

Zîmbi cu o silă ironică. De opt zile îl aştepta pe Fred. De ce ar veni el în seara aceasta mai degrabă decît într-alta? Dar o să vină înainte de a se înapoia la Paris?

Îşi contemplă, prin uşa balconului, cu o uimire subită, invitaţii.

Cum de se putuse obişnui să primească şi să-i suporte pe toţi indiferenţii ăştia care se agitau în salonul ei şi care, treptat-treptat, se insinuaseră în intimitatea ei?

De-a lungul celor şase veri consecutive pe care le petrecuse în vila cumpărată din capriciu, tolerase lenta insinuare a necunoscuţilor dornici de relaţii balneare.

Pe plaja mondenă dar burgheză, venirea ei fusese primită cu o curiozitate bănuitoare. Un fel de francomasonerie a averii şi a obişnuinţei îi lega pe proprietarii tuturor vilelor.

La început ei nu admiseseră sosirea neaşteptată a vedetei ecranului, ale cărei intenţii nu le cunoşteau.

Acum nu mai admiteau ca ea să rămînă deoparte. Deoarece trăia retrasă, şi deoarece era bogată, veniră cu chete rituale, să-i ceară ajutătoare pentru săraci. Apoi i se ceru să-şi dea concursul la o serbare de binefacere, locală.

Fusese asaltată de cucoanele caritabile. I se impuseseră ceaiuri, partide de bridge, recepţii.

Şi deoarece aştepta făptura dragă, Ginette se înspăimîntă de figurile caricaturale care defilau pe dinaintea ochilor.

Ce de bătrîni şi mai cu seamă ce de femei sfîrşite în jurul ei! Reuniunea lor cristaliza deodată vîrsta mijlocie a relaţiilor sale. Observă că tineretul, cu care spera să-şi înveselească serata, nu răspunsese la apelul ei.

Şi înţelesese semnificaţia tacitei indulgenţe care-i descuraja chiar pe cei mai bănuitori să-i reproşeze trecutul.

Hotărît, va vinde casa şi va renunţa să mai vină aici, pe plajă.

Nu pentru prima oară lua hotărîrea asta, iar la anul desigur va veni din nou pentru a se înconjura, mai mult şi în mod mai periculos, de respectul unanim al persoanelor cu greutate din această sucursală a foburgului Saint-Germain şi a Monceau-ului.

Deoarece aici se afla Fred.

Se revăzu, îngîndurată, în balconul acesta cu cîţiva ani mai înainte. Citea lungită într-un fotoliu.

Era înfăşurată într-o rochie albă, iar briza marină însufleţea strălucirea tenului ars de soare. Era frumoasă. Toţi bărbaţii care treceau pe dinaintea ei, pe plajă, îi strigau aceasta, cu o privire furişă sau prelungă.

Un adolescent aproape un copil, veni în goană pe nisipul prăfuit. Venea de la clubul de tenis, iar muşchii mlădiaţi de exerciţiu îi rotunjeau umerii tineri sub pulovărul pe care îl purta. Frumuseţea fină şi regulată a chipului său era surprinzătoare. Avea, cu mai multă distincţie, profilul care asigură succesul junilor din Los Angelos.

Régine se surprinse fixîndu-l pe trecătorul acela care degaja o aşa de strălucitoare tinereţe şi o aşa de atrăgătoare voinţă de a trăi.

Băiatul acela!

El se întorsese spre ea şi, bănuind efectul măgulitor pe care-l producea, îi răspunsese cu o privire cutezătoare.

într-o zi, cînd nu avea ce face, ea se dusese să ia ceaiul la clubul de tenis şi să asiste la finalele campionatului anual. Prea frumosul adolescent disputa ultima partidă şi, ca să-i afle numele, Régine consultase afişul.

Apoi îl revăzuse. La biserică, în timpul inevitabilei slujbe duminicale, la fregatele din luna august, la Cazino.

La ea.

Era fiul unui om de afaceri, veros, care nu putea fi văzut decît la începutul şi la sfîrşitul vacanţei. Fred trăia cum vroia, emancipat de o mamă oxigenată care îşi dăruia rămăşiţele frumuseţii celui dintîi venit, aşa cum conducătorul unui bar distribuie obiecte de cotillion, nădăjduind că cineva se va distra cu ele.

Fred. Îşi trecuse bacalaureatul.

Dar în anul următor nu mai era copil. Acum avea cu şase ani mai mult decît atunci. Régine avea de asemenea!

*

* *

De opt zile el nu venise. Îşi distila absenţele, fără să le anunţe de mai înainte, cu o cruzime calculată şi rafinată.

Régine părăsi terasa oftînd. Nu putea să-şi lase invitaţii prea mult în părăsire.

Un val de căldură, de fum şi de cuvinte întretăiate îi vîjîi în urechi. Îşi reluă rolul de gazdă, organizînd mesele de bridge.

— Dar ai să joci şi d-ta, scumpă prietenă, nu e aşa? Nu simţea nici o poftă, dar dacă musafirii aveau nevoie de un al patrulea... Fu acaparată de un grup flecar de cucoane îmbujorate. Atunci nepăsarea sa o nelinişti. Ceaţa care o biciuise devastase desigur amestecul savant dozat şi etalat al rujului şi al cremei de pe obraji. Gîndul acesta nu o mai părăsi şi o făcu să dea atenţie senilelor consideraţii ale unui magistrat la pensie, deoarece acesta se aşezase cu spatele dinaintea oglinzii.

Régine reteză convorbirea după ce verifică necesitatea reparării imprudenţei sale ieşiri în balcon. Dar fu nevoită să se întreţină cu unul şi cu altul, neputîndu-se eschiva.

La interlocutoarele sale nu vedea decît un gît sbîrcit, un piept veşted, o labă de gîscă în colţurile ochilor.

Şi se depărta cu impresia stăruitoare, ca o migrenă în ceafă, că se afla mereu dinaintea unei oglinzi.

— Scumpă prietenă, d-ta, a cărei frumuseţe este inepuizabilă, n-ai să refuzi obolul d-tale Domnului Părinte care va veni în curînd chiar aici — mi-a făgăduit — ca să facă o mică partidă.

Oh, să renunţe la consideraţia care o înfăşoară ca un linţoliu! Să răpească o secătură tînăra!

Căci altfel n-ar putea fi calificată această nebunie.

Ei da, era la vîrstă secăturilor tinere. Niciodată totuşi pînă atunci, nu-i trecuse prin minte că anul naşterii unui amant poate avea asupra ei vreo importanţă...

Să-l ducă departe! Să-i abandoneze pe toţi oamenii ăştia, a căror vîscoasă fidelitate niciodată n-o căutase.

Şi apoi, într-o zi — apropiată poate! — să moară frumos, într-o ţară departe. Să facă o excursie lungă cu vaporul şi să se arunce într-un ocean. În ceasul arzător

cînd soarele se răsfrînge în valuri şi cînd ochii fixează scînteierile iui cu ameţeală grea.

După o ultimă dezmierdare, să-l lase pe tînărul amant zdrobit, cu pleoapele închise, cu un zîmbet pe buze. Aşadar, trăind pentru amor, să moară prin amor, mai înainte ca el s-o părăsească. Să scrie pe o filă albăstruie: „Adio! Tu ai fost cea din urmă şi cea mai frumoasă rază a amurgului meu. Păstrează amintire despre mine. Nici o femeie nu va şti să te iubească aşa cum am ştiut eu”.

Să facă gestul acesta întrucîtva teatral, dar patetic. Să lase astfel un ultim, un sublim regret pe care nimic să nu-l poată şterge.

— Scumpă doamnă, daţi-mi voie să vă prezint pe mătuşa mea, d-na de Forsanges, văduva consilierului de Stat. Puteţi să vorbiţi tare. Este cam fudulă de ureche.

Régine abandonează visul şi priveşte o piele tăbăcită, o bărbie ca un galoş.

A, nu, nu, totul, — dar asta nu.

Va fugi!

*

* *

Camerista îi dă de înţeles, printr-o frază discretă, că cineva o aşteaptă. Inima îi zvîcneşte. Îşi roteşte privirea şi nu-şi poate opri un zîmbet gîndindu-se la capul pe care îl vor face toate căzăturile acestea dacă Fred va accepta să plece cu ea în puterea nopţii...

În garaj e un automobil. Şoferul aşteaptă ordinele. Două valize, şi vor porni la voia întîmplării. A, ce noapte frumoasă o să-i aştepte! De multă vreme Régine n-a avut un sentiment de bucurie aşa de odihnitoare. Se miră că nu s-a gîndit mai devreme la o soluţie care să împace exclusivismul şi setea-i de schimbare. Şi, cu o impresie de fericită destindere urcă oarecum gîfîind scara care o duce spre camera şi budoarul ei.

Fred se plimbă în lung şi în lat. Este posomorit. E în smoking şi fără pălărie. Ploaia i-a udat părul.

De ce, de o săptămînă, n-a mai venit? Datorită cărui răutăcios capriciu?

Are ochii încercuiţi, revelatori în chip impertinent. Ei nu-i trece prin minte să-i facă vreun reproş, dar spune cu elan, indulgentă, maternă:

— De unde vii fără pălărie şi fără pardesiu? Ce imprudenţă! Pari foarte obosit, Fred. Nu eşti aşa de tare, şi faci rău că te surmenezi.

Cu mîinile în buzunare, el o măsoară ironic şi-i spune:

— A, nu este momentul, te rog. Fără scene de gelozie. Tonul şi răspunsul o îngheaţă. Îl simte agresiv, sigur

pe el, gata să facă rău. De ce? Aşa procedează el desigur cînd vrea să evite o explicaţie.

— la loc, Fred.

— Am văzut jos că ai o mulţime de babalîci. N-aş vrea să-ţi răpesc plăcerea de a sta cu ei. De altminteri, am venit numai în treacăt.

— Nu te ocupa de nimeni. Sîntem singuri.

— Cînd mă gîndesc că era cît p-aci să intru în salonul tău...

Ea se simte oarecum ridicolă că a fost surprinsă într-o atare tovărăşie, dar în curînd vor rîde amîndoi gîndindu-se la spaima invitaţilor.

Dar, în primul rînd, se impune să-l calmeze pe Fred. Gîndul la ce vor spune musafirii care o aşteaptă nu uşurează introducerile cu care ea este obişnuită. Nu pentru întîia oară vine el burzuluit ca un arici, îngîmfat de un nou succes.

Se tolăneşte în fotoliul scund şi confortabil pe care îl preferă. Cînd îşi aprinde ţigara, schiţează o grimasă care-i descoperă caninul superior din dreapta, prevestitorul unei furtuni.

Cînd Fred pune la cale o infamie, se gargariseşte cu ea de mai înainte, aşa de mult, încît nu e capabil să o

mascheze. Régine, şireată, simte ciocnirea şi o atenuează.

— Uite, vezi, dacă ai fi venit mai repede ţi-aş fi dat port-ţigaretul de aur care-ţi plăcuse la Deauville, dar acum nu-l mai capeţi.

El nu are timp de pierdut, şi cere cu o strălucire de lăcomie în ochi:

— Să-l văd.

Ea se duce în camera ei şi revine cu darul. El îl înhaţă, îl cîntăreşte în mîini.

— Idiot lucru, mi-ai pus iniţialele pe el. Dacă aş vrea să-l vînd, ar trebui să mă mulţumesc cu jumătate preţ.

Porţigaretul dispare în buzunar. Régine n-a tresărit. Desigur că e obişnuită, căci nu simte nici măcar acea strîngere de inimă care îi făcea aşa de rău ori de cîte ori, la începutul aventurii lor, Fred o trata fără menajamente.

El nu înţelege bucuria aproape maternă, resimţită de ea, cînd îl copleşeşte cu daruri. Plasă, cravată, ciorapi, cămaşă... ea îl poate cîntări de sus pînă jos. L-a îmbrăcat din creştet pînă-n tălpi.

Dar Fred socoteşte că ea ţine să-l cumpere, atîta tot şi, ca bun negustor al tinereţii sale, aplică legea cererii si ofertei.

— Ştii că aseară, dansînd „blues”, bătrînă Rossbach-Levy mi-a oferit cinci bancnote pe lună dacă aş vrea s-o onorez cu favorurile mele o dată pe săptămînă.

Dar Régine nu înţelege desigur să fie pusă în aceeaşi balanţă cu bătrînă Rossbach-Levy. Cu o candoare sinceră, ea face distincţie între aceste propuneri cinice şi darurile sale.

Fred este lipsit de simţ moral. Ea ştie, regretă, dar îi acordă, este firesc, o anume sinceritate.

Uşuratec, svînturatec, da, obişnuit cu expedientele de către un părinte fără scrupule. Dar a profita nu înseamnă a te vinde. Fred nu este un profesionist, ci întrucîtva un amator... E o nuanţă.

O nuanţă mai măgulitoare pentru aceea care permite acest profit decît pentru Fred.

Evident, în timpul „călătoriei lor” va plăti ea. Dar, la urma urmei, lucrul este foarte firesc. Micuţul n-are mijloace şi, din moment ce ea îşi oferă o fantezie costisitoare, este datoare s-o plătească.

Este pe punctul de a vorbi dar, cu o frază, el îi încremeneşte cuvintele pe buze.

— Vai, ce ofilită eşti astă-seară.

Lovitura a nimerit de data asta în plin. Ea tresare şi-şi aminteşte că nu s-a „aranjat”. Ca o femeie căreia i se spune că arată rău, se decolorează şi mai mult, iar fardul se cojeşte pe obrajii îmbrobonaţi.

Dar de ce astă-seară, tocmai în astă-seară, se amuză el ofensînd-o? Régine scoate repede oglinda şi se pudrează din nou.

— Parcă ai fi plîns.

Ea se priveşte cu spaimă. Ofilită... da, acesta este cuvîntul groaznic care exprimă realitatea. Hotărît lucru, oboselile serii nu-i mai priesc.

El stăruie fără de milă:

— Acum ai face mai bine să-ţi vopseşti părul în blond. Negrul nu te mai prinde.

Ea nu răspunde. E pe punctul să-şi piardă cunoştinţa, dar el o îndeamnă să se examineze mai departe, examen pe care îl călăuzeşte ca diletant. Şi o examinează pentru a o înjosi şi a o domina mai mult.

— Ca şi cu decolteul tău. Nu ştiu de ce te încăpăţînezi să arăţi „toate astea”. Vine un moment cînd sînt avantajoase mînecile lungi şi rochiile care fac siluetă.

Ea ar vrea să se scoale, să plece, dar ofensa nu o mai biciuieşte. El o surprinde şi nervii o trădează.

Rămîne. De ce?... Se uită prostită la copilul obraznic care se amuză de ea. Ar vrea să-l convingă că greşeşte. E cu neputinţă ca el să fie sincer. A şi făcut aluzii la deosebirea de vîrstă dintre ei, dar pe un ton de glumă.

O altă raţiune îl îmboldeşte în noaptea asta. Ea simte nelămurit că el a găsit într-altă parte ceea ce ea ar voi zadarnic să-i mai dea.

O, nu atît dezmierdările lui Fred, cît prezenţa lui îi era necesară. El era oarecum replica unei scene pe care ea voia s-o joace încă, deoarece, în ciuda neliniştilor şi năzuinţelor ei secrete, nu putuse obţine de la viaţă dreptul de a juca altă scenă decît aceasta.

Fred rînjeşte şi vrea să-şi ridice izbînda infamă la înălţimea unei opere de justiţie.

— Hm, tu suferi, biata mea bătrînică... Pînă acum erai deprinsă să-i faci mai mult pe alţii să sufere... Se pare că unii s-au sinucis pentru o dezmierdare a ta şi că Doamna nu voia să ştie de nimic. E nostim, nu? Tocmai că mi s-a povestit întîmplarea aceasta ieri... Fiecare la rîndul său... Mă bucură gîndul că destinul îmi rezervă bucuria de a răzbuna pe toţi nenorociţii de care tu ţi-ai bătut joc pînă acum.

Duşmănos, cu atît mai aspru cu cît duşmănia sa era ne-întemeiată, el continuă:

— Şi apoi, vrei să-ţi spun Régine? Ei bine, eu am întrucîtva un suflet de femeie... şi mă răzbun de asemenea personal..., da, da, personal... Nu, nu căuta, nu mi-ai făcut nimic. N-ai fi avut curajul. Mă răzbun dinainte pe femeile care mă vor face să sufăr mai tîrziu.

Ea întinde braţele înainte, cu un gest de implorare sau pentru a nu se clătina, dar Fred calculează de la distanţă rezultatul unei tirade pe care desigur a pregătit-o din ajun, din momentul cînd fiica unui multimilionar 1-a invitat să rupă brutal cu orice legătură ca să-l ia de bărbat, fără riscul de a se ciocni de o metresă stingheritoare.

De aceea, nevoind să aibă bătăi de cap, el şi-a anunţat prietenii, glumind, la bar, că a pus la cale o straşnică ruptură.

*

* *

Fred a plecat. Régine s-a prăbuşit pe o sofa, leşinată. Apoi îşi revine în fire şi-şi reaminteşte coşmarul. Aşadar, s-a sfîrşit şi cu ea. Uite cu ce iluzii a trăit timp de un an. Îşi mai acorda totuşi cîteva luni. Atît cît să facă o călătorie frumoasă pe ocean, să moară frumos... pentru a lăsa o amintire sublimă...

Dar a aşteptat prea mult. A lăsat să treacă ora fără să-şi poată da seama, şi deşteptarea e groaznică.

Intră în cameră, izbindu-se de mobile.

în sertarul noptierei este un revolver. Ca o somnambulă, se îndreptă spre arma liberatoare.

Browningul este încărcat şi Régine a trăit prea mult.

*

* *

Să mori sub razele soarelui, lîngă un amant care te va plînge, este un sfîrşit foarte frumos.

Dar să mori la vîrstă ei pentru o puşlama care te-a părăsit, e urît, e ridicol.

La vîrstă ei! Ciudat. Din cauza vîrstei voia să dispară şi iată că din cauza ei renunţă.

Camerista bate în uşă.

— Toată lumea o reclamă pe doamna... Îmi permit...

— Da, spune-le că vin.

O bătrînă coboară scara. Lumea din salon îi observă figura descompusă.

— Sînteţi bolnavă?

— Nu, nimic... o indispoziţie uşoară. Trei jucători o aşteptau tocmai la o masă, iar printre ei văduva cam tare de ureche a consilierului de stat, si preotul.

Régine se aşează ca un automat în locul pe care îl va ocupa de acum încolo. Este ca un biet suflet smuls brusc din viaţă şi care coboară în regatul morţilor examinîndu-şi noii tovarăşi.

Supusă bate cărţile care i s-au întins şi, întorcîndu-se spre preotul cu mîini unsuroase:

— Domnule părinte... e rîndul dv.

---- Sfírşit ----

VIEŢI ŞI DESTINE

Iată o colecţie menită să ne ofere cele mai palpitante romane dintre multele în care omul este pus in cumpănă cu soarta sa.

O colecţie care se adresează în primul rînd tinerilor — băieţi şi fete-ajunşi la pragul de unde pornesc căile pe care pot să-şi croiască viaţa. Iar viaţa noastră nu este altceva decît un drum asumat: un drum pe care oricine trebuie să-l străbată convins că înălţarea sau decăderea omului se află în firea sa şi în puterea de a rezista pînă la acel capăt de timp de unde intervine înţelegerea.

«Soarta bună însoţeşte pe acela care îşi cunoaşte propria sa inimă», ne învaţă un străvechi aforism egiptean. Şi ce poate fi mai drag inimii omului decît O CARTE, mai ales cînd aceasta îl ajută să-şi cunoască propria sa inimă.

Este şi ceea ce încearcă să facă editura noastră iniţiind această colecţie. Printr-o riguroasă selecţie a cărţilor pe care tineretul din zilele noastre n-a avut cum să le cunoască, vom aduce în faţa ochilor şi judecăţii sale personajele celebre şi controversate, a căror existenţă dramatică, spirit de aventură sau pasiune îi pot oferi nu numai surse de meditaţie, dar şi de delectare.

12 NOPȚI DE DRAGOSTE — douăsprezece momente de cumpănă și tot atîtea experiențe din viața unei femei. O carte la fel de atrăgătoare și instructivă, atît pentru femei cît și pentru bărbați.

O carte care ne inculcă înțelepciunea de a nu socoti pe nimeni păcătos, fără a-i cunoaște în determinările ei.

Căci, așa cum se poate constata și din povestea eroinei noastre, nu o dată, un simplu cuvînt, sau un gest aparent nesemnificativ, poate înălța sau nărui o mare iubire; iar bărbatul care nu înțelege că nu există comoară mai prețioasă decît o femeie care-i împărtășește soarta trebuie lăsat să-și poarte povara propriei mediocrități, chiar dacă e poleită cu aur.

ISBN 973-95351-0-0

Lei 60